

TVEDESTRAND
KOMMUNE

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

Kommunedirektørens forslag 19.11.2025

Innholdsfortegnelse

1	Tvedestrand	5
1.1	Innledning	5
1.2	Utgangspunkt og rammer for budsjettarbeidet	7
1.2.1	Gjeldende økonomiplan og vedtatt handlingsplan	7
1.2.2	Statsbudsjettet	7
1.2.3	Kort om kommunelovens regler knyttet til budsjett og økonomiplan	7
1.3	Hovedbilder	8
1.3.1	Utvikling i Tvedestrand	8
1.3.2	Hva skjer med handlingsrommet for kommunal sektor og for Tvedestrand?	9
1.3.3	Hvordan ser Tvedestrandsbildet ut i planperioden? - Sammendrag	9
1.4	Hovedstrategi	11
1.4.1	Målsetting og forutsetninger	11
1.4.2	Strategi	11
1.4.3	Satsingsområder	12
1.4.4	Risikoelementer	13
1.4.5	Kommunesamarbeid og kommunesammenslåing	13
1.4.6	Klima- og miljøutfordringene	14
1.5	Styringssystem og målekart	15
1.5.1	Målekart for kommunen	15
1.5.2	Handlingsregler og finansielle måltall	15
1.5.3	Organisering av arbeidet med økonomiplan og budsjett	16
1.6	Statsbudsjettet	18
1.6.1	Omtale av det økonomiske opplegget for kommunesektoren	18
1.7	Driftsbudsjettet	19
1.7.1	Hovedoversikt, bevilgningsoversikt drift	19
1.7.2	Hovedoversikt drift, netto fordeling til sektorer	26
1.7.3	Videreføring av dagens drift - konsekvensjustert budsjett	26
1.7.4	Driftstiltak sektorene	30
1.7.5	Årsverk	35
1.7.6	Likviditet	36
1.8	Investeringsbudsjettet	37
1.8.1	Samlet oversikt over investeringer med finansiering	37
1.8.2	Nærmere om de enkelte investeringsprosjektene	38
1.8.3	Utvikling av lånegjeld	59

2	Kommunedirektør, stab og IKT (200)	61
2.1	Driftsbudsjettet	61
2.1.1	<i>Driftstiltak i sektorene</i>	61
2.2	Sektorenes ansvarsområder	63
2.2.1	<i>Nøkkeltall - økonomi og årsverk</i>	64
2.2.2	<i>Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene</i>	65
2.2.3	<i>Målekart</i>	66
2.2.4	<i>Fokusområder</i>	66
3	Samfunn og infrastruktur (210)	67
3.1	Driftsbudsjettet	67
3.1.1	<i>Driftstiltak i sektorene</i>	67
3.2	Sektorenes ansvarsområder	71
3.2.1	<i>Nøkkeltall - økonomi og årsverk</i>	72
3.2.2	<i>Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene</i>	75
3.2.3	<i>Målekart</i>	79
3.2.4	<i>Fokusområder</i>	80
4	Læring og oppvekst (220)	81
4.1	Driftsbudsjettet	81
4.1.1	<i>Driftstiltak i sektorene</i>	81
4.2	Sektorenes ansvarsområder	83
4.2.1	<i>Nøkkeltall - økonomi og årsverk</i>	84
4.2.2	<i>Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene</i>	86
4.2.3	<i>Målekart</i>	87
4.2.4	<i>Fokusområder</i>	87
5	Helse og mestring (250)	89
5.1	Driftsbudsjettet	89
5.1.1	<i>Driftstiltak i sektorene</i>	89
5.2	Sektorenes ansvarsområder	92
5.2.1	<i>Nøkkeltall - økonomi og årsverk</i>	93
5.2.2	<i>Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene</i>	94
5.2.3	<i>Målekart</i>	100
5.2.4	<i>Fokusområder</i>	100
6	Kirke og trossamfunn (270)	102
6.1	Driftsbudsjettet	102
6.1.1	<i>Driftstiltak i sektorene</i>	102

6.2	Sektorenes ansvarsområder	102
6.2.1	Nøkkeltall - økonomi og årsverk	102
7	Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik (280)	103
7.1	Driftsbudsjettet	103
7.1.1	Driftstiltak i sektorene	103
7.2	Sektorenes ansvarsområder	104
7.2.1	Nøkkeltall - økonomi og årsverk	104
8	Frie inntekter, finans og avsetninger (290)	107
8.1	Driftsbudsjettet	107
8.1.1	Driftstiltak i sektorene	107
9	Vedlegg	109

1 Tvedestrand

1.1 Innledning

Tvedestrand kommune står i en økonomisk situasjon som er mer krevende enn noen gang. Disposisjonsfondet er tomt, og vi har ingen økonomisk buffer. Samtidig har kommunen en samlet lånegjeld på over én milliard kroner og netto finanskostnader på rundt 66-63 mill. kroner årlig. For å få budsjettet for 2026 i balanse er det nødvendig å foreslå kutt i en rekke tjenester. Høyt budsjetterte inntekter kombinert med innstramminger og reduksjoner i tjenestetilbudet innebærer at risikoen i budsjettforslaget er høyere enn normalt. Det vil derfor bli avgjørende å følge økonomien tett gjennom året og være forberedt på ytterligere grep dersom situasjonen krever det.

I 2025 har Tvedestrand hatt en moderat befolkningsvekst, med rundt 106 nye innbyggere. Veksten skyldes tilflytting og mottak av flyktninger. Dette er positivt for kommunen på lang sikt, men gir samtidig økt press på tjenestene.

Merforbruket for 2025 er anslått til om lag 21 millioner kroner. Dersom underskudd ikke dekkes innen to år, eller oppsamlet merforbruk overstiger tre prosent av driftsinntektene, risikerer kommunen innmelding i ROBEK. Dersom estimatet for 2025 treffer ligger kommunen an til et oppsamlet merforbruk på over fire prosent og vil bli meldt inn på ROBEK allerede i 2026.

Vi må derfor utnytte alle inntektsmuligheter – inkludert eiendomsskatt på næringseiendommer, som kan gi betydelige inntekter – og samtidig fortsette arbeidet med strukturelle grep og innsparinger. Nye interkommunale samarbeidsløsninger vil bli prioritert, men dette skjer i en tid hvor eksisterende samarbeid i Østre Agder utfordres, og flere nabokommuner står i samme økonomiske situasjon.

I 2025 har vi arbeidet planmessig med omstilling, særlig innen helsesektoren. Flere av innsparingstiltakene i budsjettet for 2026 er direkte resultater av sammenslåing av to helsesektorer til én. Omstillingsarbeidet vil fortsette inn i 2026, med fokus på å realisere økonomiske gevinster og styrke faglige målsettinger. Dette innebærer prioritering av planarbeid, digitalisering og tiltak som sikrer leveringskapasitet og robusthet i organisasjonen. Samtidig står vi overfor økende press på helserelaterte tjenester, stort utenforskap blant unge og nye beredskapsutfordringer. Læring og oppvekst må også gjennomføre betydelige kutt, selv om barnetallet er stabilt, noe som gjør det krevende å nå målene for forebyggende arbeid og læringsmål. Kommunedirektøren gjør også grep i organiseringen- og ledelse av sektorene. Fra 2026 vil Helse og Mestring, Læring og Oppvekst samles under en felles kommunalsjef. Grepene ivaretar fremtidens behov for å se innbyggerne i et livslangt perspektiv, bedre tverrfaglig samarbeid og samtidig reduserte kostnader.

På sikt må Tvedestrand kommune bygge opp et disposisjonsfond på rundt 100 millioner kroner. Uten et slikt fond er vi svært sårbare for uforutsette hendelser. Bygging av fondet forutsetter både tilpasning av driften til et forsvarlig nivå og økte inntekter.

Innbyggernes forventninger til kommunens tjenester vil bli utfordret. Vi kan ikke gå på akkord med et forsvarlig tjenestenivå, men må samtidig redusere innhold og bredde i tjenestetilbudet.

Årsbudsjettet for 2026 er et bindende dokument hvor kommunestyret fastsetter bevilgningene for neste års drift og investeringer. Økonomiplanen viser hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier skal følges opp. Utgangspunktet for budsjett- og økonomiplanarbeidet er statsbudsjettet for 2026, gjeldende budsjett og økonomiplan, samt forslag til Handlingsplan 2026–2029.

Kommunestyret står overfor svært krevende valg. Vi må sikre lovpålagte tjenester, opprettholde et forsvarlig tjenestenivå og samtidig tilpasse driften til en ny økonomisk virkelighet. 2026 blir et år der vi må kombinere stram økonomistyring med strategiske grep for å sikre kommunens fremtid.

Tvedestrand 19. november 2025

Kommunedirektøren

1.2 Utgangspunkt og rammer for budsjettarbeidet

1.2.1 Gjeldende økonomiplan og vedtatt handlingsplan

Et vesentlig utgangspunkt for kommunedirektørens budsjett- og økonomiplanarbeid er gjeldende økonomiplan, se k-sak 24/137 og forslag til Handlingsplan for 2026-2029, som skal til politisk behandling 19.11.2025.

1.2.2 Statsbudsjettet

Statsbudsjettet gir rammer for kommunens budsjettarbeid. Skattenivå, statlige rammeoverføringer, øremerkede tilskudd og andre rammevilkår for kommunesektoren avklares i statsbudsjettet. Dagens regjering er som kjent en mindretallsregjering, statsbudsjettets endelige «utforming» vil ikke være klar før det er gjennomført forhandlinger i stortinget. En vil dermed ikke nødvendigvis ha full viten om de endelige statlige rammer når formannskapet og kommunestyret har sin behandling av budsjett og økonomiplan.

Nærmere informasjon om statsbudsjettet gis i kapittel 6.

1.2.3 Kort om kommunelovens regler knyttet til budsjett og økonomiplan

Det er kommunestyret som selv vedtar budsjett og økonomiplan før årsskiftet hvert år. Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunens planer skal følges opp. Økonomiplanen og budsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og vise utviklingen i den kommunale økonomien inkl. gjeldsutviklingen. Både budsjett og økonomiplan skal deles i en driftsdel og en investeringsdel, settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret og underliggende organer. Økonomiplanen er ikke bindende.

Kommuneloven sier også at kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid. Dette markerer lovens ideal og kommunestyrenes ansvar for langsiktig forvaltning, men det gir ingen fasit på hva som er god langsiktig forvaltning. Det er med andre ord rom for politisk skjønn. Det vises ellers til kapittel 5.2 om handlingsregler.

1.3 Hovedbilder

1.3.1 Utvikling i Tvedestrand

Utvikling og strategiske satsinger

De siste årene har Tvedestrand kommune opplevd en positiv utvikling gjennom flere viktige prosjekter: ny E18 gjennom deler av kommunen, etableringen av «Genistreken», nye næringsarealer med tilhørende etableringer, ny videregående skole og idrettspark, samt nye barnehager og barneskole. Disse tiltakene har lagt et solid grunnlag for økt konkurransekraft og fremtidig vekst. Kommunedirektøren vil understreke betydningen av at den resterende delen av E18 gjennom Tvedestrand bygges så raskt som mulig. Dette er avgjørende for kommunens utviklingspotensial knyttet til næringsutvikling, beredskap, trafikksikkerhet og attraktivitet som bo-, ferie- og arbeidssted.

Befolkningsvekst og strukturendringer

I løpet av de siste to årene har Tvedestrand hatt en positiv befolkningsvekst. Fra 1. januar 2025 overtok kommunen Røysland krets med om lag 100 nye innbyggere, noe som ytterligere styrker veksten. Denne utviklingen gir muligheter, men også økt press på kommunale tjenester. For 2026 innstiller kommunedirektøren på mottak av 10 nye flykninger.

Fra utviklingsalternativ til stabilisering

Kommunestyrets vedtak om «utviklingsalternativet», inkludert innføring av eiendomsskatt, har lagt grunnlaget for langsiktig tilpasning og fremtidig vekst. Samtidig har dette medført økte langsiktige gjeldsforpliktelser, høyere risikoeksponering og behov for ytterligere innsparinger og omstillinger i kommunens drift.

Fokus på bærekraftig økonomi

I planperioden vil hovedfokuset være å sikre en bærekraftig økonomi og opprettholde kvaliteten på kommunale tjenester til tross for krevende økonomiske rammer. Det legges til grunn svært strenge vurderinger for nye investeringer fra 2026 og fremover.

Utfordringer i helsesektoren

Helsesektoren har over tid vist seg å være særlig utfordrende å budsjettere. Økende behov for tjenester innen velferd, psykisk helse, habilitering og somatisk helse er vanskelig å forutse ved starten av budsjettåret. Kommunen opplever et økende behov for helsetjenester også blant den yngre befolkningen. Dette legger press på kommunens samlede ressurser og krever effektiv planlegging og ressursstyring. Dagens og fremtidens helseutfordringer krever at vi ser innbyggerne i et livslangt perspektiv og utnytter potensialet som ligger i tverrfaglig samhandling.

Planarbeid og sentrumsutvikling

I økonomiplanperioden vil kommunedirektøren prioritere planarbeid, med særlig fokus på beredskap og området «Sentrum nord». En viktig del av den langsiktige strategien er å legge til rette for sentrumsnære boliger, spesielt for den økende andelen eldre innbyggere.

Interkommunalt samarbeid

Sammen med våre nabokommuner Gjerstad og Risør vil vi i planperioden jobbe frem forsterkede samarbeid. Allerede i 2027 er det forventet at vi vil få på plass felles tjenestetildeling, felles barnehagefaglig rådgiver og felles plankontor. Basert på tydelige signaler om endringer i betalingsmodellen for flere av samarbeidene innen Østre Agder samarbeidet, vil kommunedirektøren i 2026 prioritere å utrede alternative samarbeidsløsninger for flere av eksisterende samarbeid.

1.3.2 Hva skjer med handlingsrommet for kommunal sektor og for Tvedestrand?

Tildeling av midler og økte inntekter

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026 gir kommunesektoren en samlet vekst i frie inntekter på 4,2 milliarder kroner, hvorav om lag 3,2 milliarder går til kommunene. I tillegg videreføres økningen fra revidert nasjonalbudsjett, slik at den totale veksten blir 5,8 milliarder kroner. For Tvedestrand betyr dette en økning i frie inntekter på rundt 30,3 millioner kroner i 2026, fra opprinnelig budsjett 2025.

Disse midlene gir noe mer handlingsrom og vil bidra til å redusere behovet for de mest dramatiske kuttene. Likevel er det viktig å understreke at utfordringene med demografi, økte pensjonskostnader, høy gjeldsgrad og press på tjenestene fortsatt krever stram økonomistyring og omstilling. Økningen i inntektene gir ikke rom for å opprettholde dagens tjenestenivå fullt ut, men kan bidra til å sikre lovpålagte tjenester og prioritere de mest kritiske områdene.

Underfinansiering og inntektsgap

For perioden 2020 til 2023 viser KS' beregninger at kommunene i Norge er underfinansiert med rundt 15 milliarder kroner. Denne underfinansieringen utgjør et inntektsgap som kommunene selv må finne dekning for innenfor egne budsjettrammer.

Demografiske endringer

Demografien endrer seg med flere eldre og færre unge, samtidig som behovet for tjenester øker i hele befolkningen. I Tvedestrand bor fortsatt rundt 70 prosent av befolkningen utenfor det som er definert som sentrum, noe som utfordrer effektiv utnyttelse av ressursene.

Krig i Europa har ført til økt flyktningmottak, kraftig prisvekst og økt rentenivå.

Økonomiske utfordringer

Kommunedirektøren registrerer at høstens budsjett- og økonomiplanarbeid har vært vanskelig. Årsakene inkluderer manglende frie fondsmidler, lønns- og prisvekst, relativt høyt rentenivå, lavere skatteinntekter og merforbruk i flere sektorer. Bosetting av flyktninger fra Ukraina har kostet mer enn forventet, og integreringstilskuddet dekket bare 92 prosent av kommunenes kostnader i følge KS' beregninger. I 2024 ble integreringstilskuddet heller ikke prisjustert.

Styringsrenten ble satt ned til 4,0 % i september 2025, men Norges Bank varsler færre kutt fremover enn tidligere antatt.

1.3.3 Hvordan ser Tvedestrandsbildet ut i planperioden? - Sammendrag

Fremtiden for Tvedestrand kommune de neste fire årene vil være preget av både utfordringer og muligheter. Her er noen sentrale punkter:

Muligheter og Vekst

- **Økt innbyggertall:** fra 1/1-2025 overtok Tvedestrand kommune Røysland krets og dermed rundt 100 nye innbyggere. Forsiktig framskriving tilsier en vekst på 0,6% pr år frem mot 2030. Dette gir muligheter for økt skatteinntekt og et mer dynamisk lokalsamfunn. Men også risikoen for flere ressurskrevende innbyggere.
- **Infrastruktur og utvikling:** Prosjekter som ny E18, «genistreken», næringsarealer, videregående skole, idrettspark, barnehager og barneskole har lagt grunnlaget for økt konkurransekraft og fremtidig vekst. Ny E18 gjennom Tvedestrand vil styrke kommunens vekstpotensial.
- **Sentrumsutvikling:** Planen for sentrum nord, med fokus på sentrumsnære boliger, vil bidra til

en mer levende og tilgjengelig bykjerne.

Økonomiske Utfordringer

- **Gjeld og renter:** Økte langsiktige gjeldsforpliktelser og relativt høyt rentenivå vil kreve økonomisk styring og prioritering kun av mest nødvendige investeringene.
- **Budsjettpress:** Økende behov for tjenester innen velferd, psykisk helse, habilitering og helse vil legge press på kommunens ressurser. Effektiv planlegging og ressursfordeling blir avgjørende.
- **Likviditetsutfordringer:** Bruk av kassakreditt er dyrt og bør unngås, men i og med kommunen har lav likviditet er noe bruk ikke til å unngå. I tillegg kommer likviditetsbelastning fra tidligere års premieavvik. Dette er å betrakte som en intern gjeld som må belastes senere regnskaper.
- **Levekårsutfordringer:** Tvedestrand har betydelige levekårsutfordringer som gir høyere utgifter på flere områder. Dette vil kreve målrettede tiltak for å forbedre levekårene og redusere utgiftene.

Strategiske Prioriteringer

- **Bærekraftig økonomi:** Fokus på å sikre en bærekraftig økonomi og opprettholde kvaliteten på kommunale tjenester til tross for økonomiske utfordringer.
- **Effektivisering:** Øke kompetanse og leveringskapasitet for å sikre bedre ressursutnyttelse. Fortsette arbeidet med omorganisering for å styrke fagmiljøer og bærekraft. Prioritere arbeidet med internkontroll.
- **Langsiktig planlegging:** Fortsatt fokus på planarbeid, spesielt for å tilrettelegge for sentrumsnære boliger og møte behovene til en aldrende befolkning og yngre med særskilte behov. Helhetlig ROS og beredskapsplaner vil også bli prioritert.

Samfunnsutvikling

- **Integrering og mangfold:** Bosetting av flyktninger og ivaretagelse av innbyggere med funksjonsvariasjoner vil kreve tilrettelegging og integreringstiltak. Det er forventet noe færre flyktninger i 2026 og årene fremover. Men den usikre geopolitiske situasjonen tilsier at vi samtidig må være forberedt på raske endringer.
- **Lokalt engasjement:** Involvering av innbyggerne i lokale debatter og beslutningsprosesser for å sikre at tjenestene samsvarer med deres forventninger og behov. Stramme budsjetter og endringer i tjenestetilbudet krever nye forventningsavklaringer.

Tvedestrand kommune står overfor en spennende tid med både utfordringer og muligheter. Med riktig planlegging og prioritering vil kommunen sikre en bærekraftig og positiv utvikling for fremtiden.

1.4 Hovedstrategi

Det vises til Handlingsplan for 2026-2029 for mer detaljerte beskrivelser av målsetninger, strategier og satsingsområder, som er lagt til grunn for budsjett- og økonomiplanarbeidet.

1.4.1 Målsetting og forutsetninger

Kommunens primære oppdrag er å gi dagens og fremtidige innbyggere kommunale tjenester med god kvalitet gjennom effektiv ressursutnyttelse, og å legge til rette for fremtidig vekst, utvikling og bærekraft.

Hovedmålsettingen for kommunen er, jfr. vedtatt kommuneplanens samfunnsdel for 2018-2030 og vedtatt handlingsplan for 2026-2029:

- Være en attraktiv bokommune med Østre Agder/Agder som arbeidsplassregion
- Styrket næringsutvikling med økt antall arbeidsplasser
- En befolkningsutvikling tilnærmet lik landet
- Gode levekår

Arbeidet med revidering av kommuneplanens samfunnsdel for Tvedestrand kommune er i prosess. Den nye og reviderte planen skal ihht. planstrategien være ferdig i løpet av 2026.

Tvedestrand kommune er en kommune hvor både kommuneorganisasjon, politikere, frivillighet og næringsliv aktivt arbeider for nødvendig endring, for å sikre framtidig bærekraft og opprettholdelse av velferdssamfunnet.

Viktige verktøy i dette arbeidet er innsatstrappa, digitalisering og velferdsteknologi. Den handler om å gi riktig hjelp til riktig tid, og om å støtte innbyggerne til å klare mest mulig selv – med tilpasset støtte når det trengs. Dette er ikke bare en modell for tjenesteyting, men en invitasjon til å tenke nytt om hvordan vi sammen bygger et bærekraftig velferdssamfunn.

1.4.2 Strategi

Strategi defineres som de overordnede veivalgene og den langsiktige kursen for kommuneorganisasjonen. For Tvedestrand kommune kan dette komprimeres til følgende hovedstrategier i handlingsperioden:

Bærekraftig økonomi og handlingsrom

Kommunen skal aktivt redusere driftsutgiftene og utnytte inntektsmulighetene for å bringe økonomien i balanse. For å skape nødvendig handlingsrom og redusere økonomisk usikkerhet må disposisjonsfondet bygges opp igjen. Sammen med godt planarbeid skal dette sikre forutsigbar og bærekraftig utvikling.

Omstilling gjennom «Innsatstrappa»

Innsatstrappa legges til grunn som hovedsatsing for omstilling av både organisasjonen og lokalsamfunnet. Dette innebærer prioritering av tiltak som styrker forebygging, tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid.

Attraktivitet og vekst

Kommunen skal posisjonere seg som en attraktiv kommune for næringsutvikling og bosetting. Dette krever målrettet arbeid med arealplanlegging, infrastruktur, boligtilbud og tjenester som gjør Tvedestrand til et godt sted å bo, arbeide og investere.

1.4.3 Satsingsområder

Satsingsområdene er konkrete og sentrale oppgaver som skal gjøres i handlingsplanperioden. Kommunens satsningsområder er nedfelt i Handlingsplan for 2026-2029 som er gjengitt nedenfor:

Satsingsområder 2026-2029	År (igangsettelse) og kommentarer
Investeringsrelaterte satsinger	
Legge til grunn svært strenge vurderinger for investeringer.	Kontinuerlig arbeid, må vurderes/avklares i økonomiplan
Satsinger som innebærer nye prosjekter/større prosesser eller utredninger	
Best mulig bosettings- og næringsutvikling. Eventuelle boligutbyggingsprosjekter må i hovedsak skje via private aktører. Ferdigstille havneplan, sentrum Nord, kommuneplanens arealplan og kommuneplanens samfunnsdel.	2025-2026
Klima og miljø med konkretisering av viktigste tiltak. Ikke minst blir det viktig å fokusere på hvordan kommunens transportbehov kan løses mer klimavennlig.	2025/2026
Satsinger som er knyttet til løpende drift	
Salg av næringsområder ved A 67 og Tvedestrand næringspark og fortsette å ha et sterkt fokus på næringsutvikling, herunder gjennomføre de tiltakene som er nedfelt i strategisk næringsplan for kommunen.	Kontinuerlig arbeid
Videre arbeid med en helhetlig innsatstrapp for bærekraftige oppvekst, helse- og omsorgstjenester legges til grunn som arbeidsmetodikk for hele den kommunale organisasjonen.	Kontinuerlig arbeid
Tverrsektoriell tilnærming – følge opp prosjektene BTI/BTS. Målet med dette er å bli bedre på å identifisere utsatte barn tidlig, samt sette inn riktige og koordinerte tjenester til rett tid for å forebygge utenforskap blant barn og unge.	I hele perioden – men må sees i sammenheng med øvrige oppgaver
Fokus på heltidskultur	Kontinuerlig prosess – oppfølging pga. endret lovverk
Intensivere arbeidet med internkontrollen	Må defineres og konkretiseres
Fokus på oppdaterte seriositetsbestemmelser knyttet til innkjøp av varer og tjenester i Tvedestrand kommunes regi.	2025
Anskaffelsesstrategi: Anskaffelser skal bidra til best mulig verdiskapning til lavest mulig ressursbruk. I forslag til «Lov om endringer i anskaffelsesloven», fremlagt i mai 2025, foreslår nærings- og fiskeridepartementet en ny bestemmelse som pålegger oppdragsgiver en plikt til å ha en anskaffelsesstrategi og -rutiner.	2026/2027
Beredskap – «i en ny verden» - helhetlig ROS og oppdatere beredskapsplan	2025
Interkommunalt samarbeid, blant annet: Felles satsning Østre Agder: Utenforskap	2025/2026

Det er viktig at en har et realistisk forhold til hvor mye som er mulig å gjennomføre i handlingsplanperioden. En ser stadig at ordinær drift tar mye mer tid enn en skulle tro, og at uforutsette hendelser krever mye ressurser. Både politisk og administrativt er det viktig å være svært «edruelige» med tanke på å sette i gang ytterligere nye prosjekter og planer før en har gjennomført det som allerede er vedtatt. Ved revidering av handlingsplanen må også satsingsområdene vurderes om de understøtter strategiene.

1.4.4 Risikoelementer

Alle budsjett- og økonomiplaner bygger på forutsetninger som kan endre seg. Erfaringene fra pandemi, krig i Europa, energikrise, inflasjon og renteøkninger viser hvor raskt rammevilkår kan skifte. Nedenfor er sentrale risikoelementer som kan påvirke kommunens økonomi i planperioden:

- **Skatteinngang og rammeoverføringer:** Endringer i demografi, skattevekst og inntektssystemet kan gi store utslag. Statsbudsjettet for 2024-2026 illustrerer hvor uforutsigbare disse faktorene er.
- **Utbytte fra Å Energi:** Utbyttet for 2026 er kjent, men det er usikkerhet for de kommende årene.
- **Prisutvikling:** Inflasjonen har økt kostnadene for kommunale tjenester. Det er usikkert når prisveksten stabiliseres.
- **Renteutvikling:** Styringsrenten ble satt ned til 4 % i september 2025, men fremtidig utvikling er uforutsigbar. Kommunen må tåle en eventuell renteoppgang på minst ett prosentpoeng.
- **Lønns- og pensjonskostnader:** Tariffoppgjør og prisvekst kan gi høyere lønnsutgifter og pensjonskostnader.
- **Presset drift:** Stramme rammer gjør at inntektsforutsetninger og utgiftsbudsjetter kan være marginale og lite robuste mot uforutsette hendelser.
- **Omstilling og effektivisering:** Økonomiplanen forutsetter omfattende kostnadsreduksjoner. Det er risiko knyttet til gjennomføringstakt og om tiltakene gir full effekt. KDD og Statsforvalter presiserer at «ufordelte innsparinger» ikke er tillatt og kan føre til innmelding i ROBEK.
- **Barnehage og skole:** Antall barn kan variere med inn- og utflytting og gjesteelever, noe som påvirker kostnadsnivået.
- **Vekst i tjenestebehov:** Flere ressurskrevende brukere, økende behov innen psykisk helse, rus, demens og spesialpedagogikk gir usikkerhet.
- **Sosialhjelp:** Økt arbeidsledighet kan gi høyere utbetalinger.
- **Flyktninger:** Bosetting og familiegjenforeninger er usikre faktorer.
- **Eksterne tilsyn og pålegg:** Avvik kan medføre økte drifts- eller investeringskostnader.
- **Uforutsette hendelser:** Budsjettet har ingen reserver til å håndtere store ulykker, ekstremvær eller klimarelaterte utfordringer.
- **Underskudd og likviditet:** Merforbruk i 2026 og planperioden vil kunne svekke økonomien ytterligere. Bruk av kassakreditt vil øke kostnadene.

1.4.5 Kommunesamarbeid og kommunesammenslåing

Tvedestrand kommune deltar i dag i 42 interkommunale samarbeid. Disse løsningene er avgjørende for å sikre tjenester vi ikke har kapasitet til å levere alene. Samtidig ser vi signaler om kostnadsøkninger i enkelte samarbeid, blant annet i Østre Agder-samarbeidet (8K), der betalingsmodellen kan endres fra dagens 15 % av kostnadene fordelt likt til 25 %. Dette vil gi merkbare økonomiske konsekvenser for kommunene.

For å møte disse utfordringene er Tvedestrand, sammen med Gjerstad og Risør, i gang med å utrede et forsterket samarbeid gjennom 3K-modellen. Målet er å etablere felles tjenestekontor, barnehagefaglig rådgivning og planfunksjoner. En mulighetsstudie skal være ferdig i juni 2026 og vil peke på ytterligere samarbeidsområder som kan gi stordriftsfordeler og bedre ressursutnyttelse.

I tillegg vurderes samarbeid om demenstilbud som ett av flere områder der prognoser viser at kommunene vil få store utfordringer med å håndtere behovet alene. Dette er en del av en langsiktig strategi for å sikre bærekraftige tjenester, redusere kostnader og styrke fagmiljøene.

Fremtidige vurderinger

Selv om dagens fokus er på samarbeid, er det nødvendig å erkjenne at utviklingen kan gjøre det aktuelt å utrede kommunesammenslåing med en eller flere av våre nabokommuner på sikt. Økende krav til kompetanse, effektivitet og økonomisk bærekraft kan gjøre en slik løsning relevant i fremtiden. Dette vil kreve grundige analyser og bred politisk og lokal forankring før eventuelle beslutninger tas politisk.

1.4.6 Klima- og miljøutfordringene

Klima- og miljøutfordringene vil påvirke kommunene i årene framover. Kommunesektoren er en viktig aktør i klima og miljøarbeidet gjennom sine ulike roller, f.eks. som planmyndighet og ikke minst som tjenesteyter/produsent på mange felt. Kommunen må regne med å ha økt fokus på sentrale områder som mer klimavennlig transport, energistyring/energisparing, gjenvinning, miljøvennlige bygg og anlegg, helhetlig klimaplanlegging og klimatilpasning. Et viktig utgangspunkt er å ha fokus på hvordan våre eksisterende ressurser benyttes på en best mulig klimavennlig måte. En kan heller ikke se bort ifra at en på noen områder vil måtte regne med økte kostnader for å redusere kommunens miljøavtrykk. I forslaget til investeringer i perioden er det innarbeidet midler til infrastruktur for lading av kommunale kjøretøyer, uten å ha dette på plass vil det bli vanskelig med overgangen til el-biler som er et statlig krav fra 2023.

Kommunen setter også fokus på å klimanøytrale investeringer. Tvedestrand barneskole er bygd etter såkalt "passiv-husstandard", det vil si bygg som har vesentlig lavere energibehov i forhold til standarden. Tvedestrand idrettspark ved Mjåvann er bygd etter såkalt "pluss-husstandard", det vil si de produserer mer energi enn det forbruker.

1.5 Styringssystem og målekart

1.5.1 Målekart for kommunen

Balansert målstyring forutsetter at det utarbeides et målekart for organisasjonen.

Tvedestrand kommune har i flere år hatt felles målekart for hele kommunen i tillegg til målekart for hver sektor.

Sektorene har også utarbeidet egne nøkkeltall i tillegg til målekartet.

Målekart for Tvedestrand kommune for 2026 er likt til de foregående årene:

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	7,5 %	
	Sykefravær, korttid	1,5 %	
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	

Målsettingen er å gjennomføre medarbeiderundersøkelser hvert tredje år. Sist medarbeiderundersøkelse ble gjennomført desember 2022. Måltallet er svarprosent på 60 prosent og gjennomsnittlig score på 4,2.

Det legges det opp til å gjennomføre en annen type medarbeiderundersøkelse, en såkalt HMS-undersøkelse i 2026. Denne undersøkelsen tar for seg arbeidstakernes fysiske arbeidsmiljø, i tillegg til miljø og helse. Arbeidsmiljøet er summen av alle fysiske, psykiske, sosiale og organisatoriske forhold på en arbeidsplass.

Ambisjonsnivået for samlet sykefravær for hele kommunen er satt til 7,5 prosent i 2026. Når det gjelder korttidsfraværet er ambisjonsnivået på 1,5 prosent. Samlet sykefravær i 2024 var på 10,8 prosent, hvorav korttidsfraværet utgjorde 2,2 prosent. I 2023 var samlet sykefraværet på 10,9 prosent og korttidsfraværet på 2,5 prosent.

Pr. 2. tertial 2025 ligger samlet sykefravær på 9,9 prosent og korttidsfraværet på 2,0 prosent. Systematisk og målrettet jobbing med sykefraværsoppfølging vil også ha stort fokus i 2026. Målet er å redusere sykefraværet og samtidig ha fokus på ansatte som er på jobb.

1.5.2 Handlingsregler og finansielle måltall

Ifølge kommunelovens § 14-2, punkt c, skal kommunestyret fastsette finansielle måltall for kommunens økonomi, og som det skal styres etter. Loven inneholder ikke noen klare føringer til hvilke måltall som kan være aktuelle og hvilke nivå de skal ligge på. Dette definerer kommunestyret med utgangspunkt i kommunelovens § 14-1 som setter tydeligere krav til at kommunen skal forvalte økonomien, slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid.

Intensjonen med lovkravet er at kommunestyret gjennom fastsettingen av de langsiktige finansielle måltallene, skal angi hva som er nødvendig for at kommunen skal oppnå en forsvarlig langsiktig økonomisk utvikling og ivareta den økonomiske handleevnen. Dette gjelder også dersom det ikke er realistisk å oppnå måltallet på kort og mellomlang sikt.

På bakgrunn av en total gjennomgang foreslås det en forenkling av de langsiktige finansielle

nøkkeltallene for kommunen.

Kommunedirektøren mener det er viktig at nøkkeltallene er i tråd med lovens intensjon, altså skal angi hva som er nødvendig for at kommunen skal oppnå en forsvarlig langsiktig økonomisk utvikling og ivareta den økonomiske handleevne over tid.

Det foreslås videre ett langsiktig måltall for hvert nøkkeltall. Det endres til i prosent av sum driftsinntekter for alle nøkkeltallene unntatt lånegjeld (investeringslån). Sistnevnte settes det i stedet et gjeldstak på i kronebeløp.

«Sum driftsinntekter» er definert i forskrift § 5.6, økonomisk oversikt drift, som er forskrift til kommuneloven.

Langsiktig finansielle måltall:

Finansielle måltall	Langsiktig mål
Netto driftsresultat korrigert for bundne driftsfond	1,75 %
Disposisjonsfond, generelt	6 %
Disposisjonsfond, for pensjon/premieavvik	9 %
Lånegjeld (investeringslån)	450 mill. kroner
Netto finansutgifter	3 %

Det bemerkes at netto driftsresultat korrigert for bundne fond, er en annen indikator enn netto driftsresultat, som har et statlig anbefalt nivå på 1,75 prosent.

Bakgrunnen for at en har valgt "netto driftsresultat korrigert for bundne fond" som handlingsregel er at størrelsen netto driftsresultat omfatter blant annet øremerkede midler som enten avsettes til fond eller brukes av fond. Dette er i realiteten tekniske forhold rundt tidsforskyvninger for hvilket år en bruker øremerkede midler, og har ikke noe med kommunens økonomiske handlingsrom å gjøre. Videre omfatter størrelsen avsetninger til eller bruk av fond på selvkostområdene. Dersom en korrigerer for denne typen transaksjoner, gir det et mer riktig bilde av utviklingen av kommunens fritt disponible midler.

En holder fast ved måltallet som er anbefalt fra teknisk beregningsutvalg (TBU) på 1,75 prosent.

Nedenfor tas med tabell som illustrerer hva tallene i budsjettperioden vil bli:

Finansielle måltall	Langsiktig mål	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Netto driftsresultat korrigert for bundne driftsfond	1,75 %	1,0 %	1,9 %	1,2 %	0,8 %
Disposisjonsfond, generelt	6 %	0 %	0 %	0,7 %	1,0 %
Disposisjonsfond, for pensjon/premieavvik	9 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Lånegjeld (investeringslån)	450 mill. kroner	786,5	782,2	772,4	754,1
Netto finansutgifter	3 %	7,9 %	7,6 %	7,6 %	7,6 %

1.5.3 Organisering av arbeidet med økonomiplan og budsjett

Hovedtrekkene i prosessen er følgende:

- Budsjettprosessen starter med sektorene og gjennomgang av konsekvensjustert budsjett tidlig vår/sommer. Det gjøres oppdateringer av rammer i forhold til gjeldende rammevilkår og

innarbeiding av politiske vedtak.

- Førstegangs behandling av Handlingsplanen for 2026-2029 ble gjort i kommunestyrets møte 18.06.2025. Kommunestyrets flertall la ut handlingsplanen på høring. Handlingsplanen behandles av kommunestyret 19.11.2025.
- Utvidet formannskap gjennomførte budsjettseminar 17.09.2025, hvor det blant annet var fokus på oppdaterte rammevilkår og hovedutfordringer for budsjett og utfordringer for de ulike sektorene. Ulike problemstillinger ble tatt opp og debattert i plenum. Det var innspill både fra formannskapets medlemmer og fra hovedtillitsvalgte.
- Statsbudsjettet for 2025 ble fremlagt 15.10.2025.
- Kommunedirektøren og ledergruppen har gjennom høsten arbeidet med budsjett- og økonomiplanen basert på de gitte forutsetninger fra statlig hold og kommunestyret. Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud har deltatt på arbeidsmøter sammen med kommunedirektørens ledergruppe.
- Kommunedirektørens utkast til budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029 offentliggjøres 19.11.2025.
- Formannskapet har drøftingsmøte 26.11.2025 som er viet til budsjett og økonomiplan. Dette er et arbeidsmøte.
- Arbeidsmiljøutvalget skal avgi en uttalelse til forslag til budsjett og økonomiplan ca. 1.12.2025.
- Formannskapet avgir sitt endelige forslag til økonomiplan og budsjett i møte 3.12.2025. Administrasjons- og likestillingsutvalget avgir uttalelse til formannskapet samme dag.
- Formannskapets innstilling til økonomiplan og budsjett offentliggjøres 3.12.2025, 14 dager før behandling i kommunestyret 17.12.2025
- Kommunestyret behandler og vedtar budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029 på møte 17.12.2025.

1.6 Statsbudsjettet

1.6.1 Omtale av det økonomiske opplegget for kommunesektoren

Tildeling av midler og økte inntekter

Regjeringens forslag til statsbudsjett 2026 – hovedpunkter for kommunesektoren

Regjeringen foreslår en samlet vekst i frie inntekter på 4,2 milliarder kroner for kommunesektoren i 2026. Av dette går 3,2 milliarder kroner til kommunene og 1 milliard kroner til fylkeskommunene. I tillegg videreføres økningen fra revidert nasjonalbudsjett 2025 på 1,6 milliarder kroner inn i 2026.

Den foreslåtte veksten gir et handlingsrom utover demografikostnader på 1,3 milliarder kroner, fordelt med ca. 85 prosent til kommunene og 15 prosent til fylkeskommunene.

Vekst i frie inntekter

- For kommunene er den nominelle veksten fra 2025 til 2026 beregnet til 4,1 prosent.
- I Agder får 13 av 25 kommuner en vekst på nivå med eller høyere enn dette.
- Samlet vekst for Agder: 4,2 prosent.
- Samlet vekst for Tvedestrand kommune: 3,7 prosent.

Økningen for Tvedestrand kommune er på om lag 30,3 mill. kroner fra opprinnelig budsjett 2025. Dette skal dekke lønns- og prisvekst mv.

Deflator og pensjonskostnader

Den kommunale deflatoren (pris- og lønnsvekst) for 2026 er anslått til 3,5 prosent, basert på:

- Lønnsvekst: 4 prosent
- Prisvekst: 2,8 prosent

Fra 2026 inkluderes kompensasjon for økte pensjonskostnader i deflatoranslaget.

Kommunal skattøre

Skattøren reduseres til 11,35 prosent i 2026, en nedgang på 1,4 prosentpoeng fra 2025.

Endringer i inntektssystemet

- Symmetrisk inntektsutjevning økes fra 62 prosent til 64 prosent.
- Særskilt kompensasjon for negativ førsteårseffekt fjernes fra 2026.

Andre tiltak

- Barnehage: Redusert foreldrebetaling videreføres fra 1. august 2025. Makspris holdes uendret i 2026. Det settes av 1,27 milliarder kroner til helårsvirkning.
- Bo trygt hjemme-reformen: Tilsagnsramme på 3,4 milliarder kroner til investeringstilskudd for ca. 1.500 heldøgns omsorgsplasser.
- Gjeldsletteordning (lån i lånekassen): Regjeringen foreslår 437 millioner kroner til en ny ordning for de 88 minst sentrale distriktskommunene, samt dobbel sats for Finnmark og Nord-Troms. Fire Agder-kommuner omfattes: Bygland, Bykle, Valle og Åseral.

Skjønnsmidler

Statsforvalteren fordeler ordinære skjønnsmidler for 2026 på et senere tidspunkt, som i 2025. Skjønnsmidlene ble fordelt med 1,51 mill. kroner til Tvedestrand, jf. brev 21.10.2025.

1.7 Driftsbudsjettet

1.7.1 Hovedoversikt, bevilgningsoversikt drift

Økonomiplanen, årsbudsjettet og årsregnskapet skal inneholde følgende oversikter, jf. budsjett- og regnskapsforskriften av 7. juni 2019 §§ 5-1 og 5-2 og §§ 5-4 til 5-6.

Nedenfor følger skjema bevilgningsoversikt drift, jf. kommunelov og forskrift § 5-4.

Linjenavn	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Rammetilskudd	-275 542	-303 004	-312 697	-313 778	-313 787	-313 787
Inntekts- og formuesskatt	-192 173	-213 500	-234 150	-234 150	-234 150	-234 150
Eiendomsskatt	-27 423	-29 550	-36 000	-37 500	-41 000	-41 000
Andre generelle driftsinntekter	-30 274	-32 310	-21 840	-14 820	-11 900	-9 930
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-525 412	-578 364	-604 687	-600 248	-600 837	-598 867
Sum bevilgninger drift, netto	501 244	521 890	527 765	518 972	526 852	528 188
Avskrivninger	51 796	55 440	55 440	49 940	49 940	49 940
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	553 039	577 330	583 205	568 912	576 792	578 128
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	27 627	-1 034	-21 482	-31 336	-24 045	-20 739
Renteinntekter	-10 816	-9 564	-11 864	-12 824	-13 664	-14 464
Utbytter	-21 022	-17 200	-8 000	-8 800	-9 600	-9 600
Renteutgifter	46 124	40 100	45 380	45 900	46 470	46 600
Avdrag på lån	39 316	41 800	40 600	38 650	39 790	40 790
NETTO FINANSUTGIFTER	53 602	55 136	66 116	62 926	62 996	63 326
Motpost avskrivninger	-51 796	-55 440	-55 440	-49 940	-49 940	-49 940
NETTO DRIFTSRESULTAT	29 434	-1 338	-10 806	-18 350	-10 989	-7 353
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	3 348	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-1 428	-3 500	-2 594	-2 650	-1 100	-800
Avsetninger til disposisjonsfond	0	1 838	0	0	6 089	2 153
Bruk av disposisjonsfond	-8 052	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	3 000	13 400	21 000	6 000	6 000
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-6 132	1 338	10 806	18 350	10 989	7 353
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	23 302	0	0	0	0	0

KOMMENTARER TIL SENTRALE POSTER I BEVILGNINGSOVERSIKTEN

Netto driftsresultat

Tabellen viser at netto driftsresultat er om lag 10,8 mill. kroner, 18,4 mill. kroner, 11 mill. kroner og 7,4 mill. kroner for årene 2026-2029. Det betyr positive netto driftsresultat i perioden på hhv. 1,3 prosent, 2,2 prosent, 1,3 prosent og 0,9 prosent. Netto driftsresultat måles mot sum driftsinntekter, jf. økonomisk oversikt drift § 5-6.

Statlig anbefalt nivå på netto driftsresultat er 1,75 prosent.

Korrigert for netto avsetning til bundne fond vil netto driftsresultat bli følgende for perioden 2026-2029: 8,2 mill. kroner (1 prosent), 15,7 mill. kroner (1,9 prosent), 9,9 mill. kroner (1,2 prosent) og 6,6 mill. kroner (0,8 prosent).

Kommunens handlingsregel er "netto driftsresultat korrigert for bundne fond". Langsiktig måltall er satt til 1,75 prosent. Det er kun i 2027 at en kommer over måltallet. Det vises til kap. 1.5 for oversikt over finansielle måltall.

Bakgrunnen for at en har valgt "netto driftsresultat korrigert for bundne fond" som handlingsregel er at størrelsen netto driftsresultat omfatter blant annet øremerkede midler som enten avsettes til fond eller brukes av fond. Dette er i realiteten tekniske forhold rundt tidsforskyvninger for hvilket år en bruker øremerkede midler, og har ikke noe med kommunens økonomiske handlingsrom å gjøre. Videre omfatter størrelsen avsetninger til eller bruk av fond på selvkostområdene. Dersom en korrigerer for denne typen transaksjoner, gir det et mer riktig bilde av utviklingen av kommunens fritt disponible midler.

Det bemerkes at en hovedgrunn til at netto driftsresultat er såpass høye i perioden er at det er lagt inn betydelige beløp til dekning av tidligere års merforbruk. Dersom en hadde korrigert for dette i tillegg, ville en hatt netto driftsresultat lik null.

Skatt og rammetilskudd

Beregningene av skatt og rammetilskudd er gjort med utgangspunkt i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026.

Kommunenes Sentralforbund har utarbeidet en prognosemodell, som er benyttet ved fordelingen kommunene imellom. I modellen er det innarbeidet folketall pr. 1.7.2025 som grunnlag for den faste delen (utgiftsutjevning og innbyggertilskudd) av rammetilskuddet. Innbyggertallet pr. 1.7.2025 er 6.464 i modellen.

Inntektsutjevningen skal benytte folketall pr. 1.1.2026, som først er kjent i februar 2026. Det er derfor usikkerhet både til inntektsutjevningen og skatteinntektene. Innbyggertallet er pr 1.1.2026 estimert til 6.534 personer ifølge SSB.

I budsjettproposisjonen er det lagt til grunn en økning i skatteinntektene for landet på 5,6 prosent. Økningen er målt ut fra anslag på regnskap 2025, angitt i statsbudsjettet for 2026. For 2025 er det forutsatt en økning i skatteinntektene for kommunene på 10,6 prosent fra 2024.

I tallet for rammetilskudd i tabellen ovenfor er inntektsutjevningen inkludert. Samlet skatt og rammetilskudd er 546,8 mill. kroner for 2026. Det er en økning fra opprinnelig budsjett 2025 på 30,3 mill. kroner.

Tvedestrand kommune har fått en økning i skatt og rammetilskudd på 3,7 prosent (nominell vekst) mot gjennomsnitt for kommunene i Agder på 4,2 prosent. Da er ikke skjønnstilskudd medregnet. Statsforvalteren i Agder har besluttet at fordelingen av ordinære skjønnsmidler skulle fordeles senere. I brev 21.10.2025 ble det informert om at skjønnstilskuddet for Tvedestrand kommune er 1,510 mill. kroner.

Det er korrigert for oppgaveendringer, regelendringer og endringer i finansieringen av oppgavene til kommunesektoren. Økning for landet er 4,1 prosent.

Rammetilskuddet består av følgende hovedelementer: innbyggertilskudd (likt beløp for hver innbygger), utgiftsutjevning, saker til særskilt fordeling, skjønnstilskudd og inntektsutjevning.

Anslagene for Tvedestrand kommune bygger på prognosemodellen Prok2503 fra KS pr 17.10.2025.

Noe av bakgrunnen for økningen i rammetilskuddet for kommunen er økt *innbyggertilskudd*. Både økt

antall innbyggere samt økt sats pr innbygger gir økning. Økningen er på ca. 18,7 mill. kroner fra oppdaterte tall for 2025.

En annen faktor er *utgiftsutjevningen*. Her er utgiftsbehovindeksen redusert fra 1,07438 i 2025 til 1,06987 i 2026. At indeksen er over 1 forteller at kommunen har høyere utgiftsbehov en landssnittet. Økt utgiftsutjevning er om lag 1,5 mill. kroner. Gjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov i kroner pr innbygger i 2025: 71.672 og 2026: 79.003.

Skatt på formue og inntekt får en økning på 21,5 mill. kroner og inntektsutjevning får en reduksjon med 3,8 mill. kroner fra oppdaterte tall for 2025.

Fra 2027 har en forutsatt en økning i inntektene for innbyggertilskuddet på 0,8 mill. kroner, som tilsvarer en økning på 24 innbyggere. Tallene er inkludert i rammetilskuddet i tabellen ovenfor.

Eiendomsskatt, boliger og fritidsboliger mv.

Eiendomsskatt ble innført i 2017. En har de siste årene vedtatt at eiendomsskatten skal være 4 promille i tråd med makssats vedtatt av Stortinget.

Fritak for eiendomsskatt for boliger som er nyere enn to år foreslås opprettholdt. Fra 2026 er det forutsatt en økning i formuesverdiene på boliger fastsatt av Skatteetaten.

Det foreslås å beholde eiendomsskattesats på 4 promille på boliger og fritidsboliger mv. for Tvedestrand kommune fra 2026 og framover for alle årene i økonomiplanperioden. Ved beregninger av eiendomsskatteinntekter er det korrigert for lokal reduksjonsfaktor (økning på 6,3 mill. kroner) samt at det er innarbeidet noe økt formuesgrunnlag fra boligeiendommer. Ny endring i eiendomsskatteloven er gjeldende fra 1.1.2026 og følgende ble vedtatt i k-sak 25/73:

"Kommunestyret vedtar å endre den lokale reduksjonsfaktoren på boligeiendommer med formuesgrunnlag fra skatteetaten til 40 prosent fra 2026, i tråd med endret eiendomsskattelov § 8A-2 fjerde ledd og § 8C-1 tredje ledd."

Etter 10 år med eiendomsskatt er det mulig å foreta nytaksering av fritidsboliger. I mellomtiden er det anledning til å foreta såkalt kontorjustering eiendomsskatten. Det vil si at en kan ta et påslag på 10 prosent. Inntekter ved kontorjustering er anslått til 1,5 mill. kroner, kun i 2027. Det er videre lagt til grunn at det blir foretatt allmenn taksering i løpet av 2027, noe som medfører at en kan fjerne den lokale reduksjonsfaktoren på 40 prosent fra 2028. Fra 2028 er det kun forutsatt obligatorisk reduksjonsfaktor på 30 prosent. Det er estimert en inntektsøkning på om lag 5 mill. kroner for dette. Estimert på utgifter til allmenn taksering er satt til 1,5 mill. kroner. Beløpet vil avhenge av hva takseringsjobben skal inneholde av ulike oppgaver. Det må spesifiseres i anbudsinnhenting.

Budsjettet beløp for eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger for 2026-2026 blir følgende: 36 mill. kroner, 37,5 mill. kroner og 41 mill. kroner for hver av de to siste årene.

Eiendomsskatt, næringseiendommer

Kommunedirektøren fremmer ikke forslag om eiendomsskatt på næringseiendommer i 2026. Kommunestyresak om dette er utsatt til mars 2026. Dersom en ønsker slik eiendomsskatt, er det mulig å legge inn opsjon på taksering av næringseiendommer også ved anbudsinnhenting for fritidsboliger mv.

Andre generelle driftsinntekter

Staten har ulike ordninger med rentekompensasjon og investeringskompensasjon, der en mottar tilskudd for investeringer. Ordningene med rentekompensasjon følger Husbankens flytende rente.

Kommunene mottar integreringstilskudd de fem første årene ved bosetting av flyktninger. Personer som får familiegjengenforening med en som fikk opphold på humanitært grunnlag, utløser også tilskudd. I inntektsberegningene har en lagt inn det som er kjent til og med 2025, samt 10 nye hvert år fra 2026.

Det er lagt inn forutsetninger om at halvparten av disse er voksne. Integreringstilskuddet er budsjettert med 20,6 mill. kr, 13,6 mill. kr, 10,7 mill. kr og 8,7 mill. kr i perioden.

Etter at beregningene er klargjort, har det kommet anmodning om bosetting av 15 flyktninger neste år. Det blir fremmet egen sak om dette i desembermøtet.

Sum bevilgninger drift, netto

Denne linjen i tabellen ovenfor viser summen av alle bevilgninger som er gitt i skjema for bevilgningsoversikt drift § 5-4, andre ledd, dvs. summen av rammene til alle sektorene/ansvarsområdene i kommunen (se kapitlet nedenfor).

Renteinntekter og utbytte

Ved beregning av renteinntekter på bankinnskudd har en lagt til grunn en gjennomsnittlig bankbeholdning på 62 mill. kroner for perioden. Beløpet er usikkert, og vil avhenge blant annet av fremdriften i investeringsprosjektene og tidspunkt for låneopptak. Gjennomsnittlig rentesats er satt til hhv. 4,67 prosent, 4,51 prosent, 4,48 prosent og 4,48 prosent i økonomiplanperioden. En har brukt budsjettrentene til Kommunalbanken pr 21.9.2025.

Andre renteinntekter gjelder i hovedsak renteinntekter fra de som betaler fakturaer fra kommunen for sent.

Utbyttepolitikken for utbytte fra Å Energi, ble revidert i 2018. Utbyttet beregnes med 70 prosent av et beregnet overskudd fra 2 år tidligere. Deretter regnes Tvedestrand's aksjonærandel på 0,759 prosent. Utbytte for 2026 blir om lag 8 mill. kroner, med overskudd på om lag 1,5 mrd. kroner fra 2024. Anslaget for 2027 er høyere på 8,8 mill. kroner og deretter er anslagene økt til 9,6 mill. kroner i 2028 og 2029.

Renteinntekter fra formidlingslån er beregnet med utgangspunkt i anslag på flytende rente i Husbanken, kjente låneopptak til og med 2025, låneopptak på 20 mill. kroner i 2026 samt nye lån på 25 mill. kroner for hvert år 2027-2029.

Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter

Det er vanskelig å estimere hvordan rentenivået vil utvikle seg de nærmeste årene, men nivået høsten 2025 er noe synkende, selv om sentralbanken ikke vedtok å heve styringsrenten fra november. I planperioden er det forutsatt et rentenivå på 4,67 prosent i 2026, 4,51 prosent i 2027 og 4,48 prosent i 2028 og 2029. Dette gjelder på lån med flytende rente. På fastrentelånene har en brukt avtalt rentesats. Rentesatsene er fastsatt med utgangspunkt i dagens rentenivå, samt budsjettrenter fra Kommunalbanken (KBN) pr. september.

Ved nye låneopptak har en forutsatt 1/2 års belastning første året. Investeringene er redusert noe fra 2025. Renteutgiftene øker i perioden.

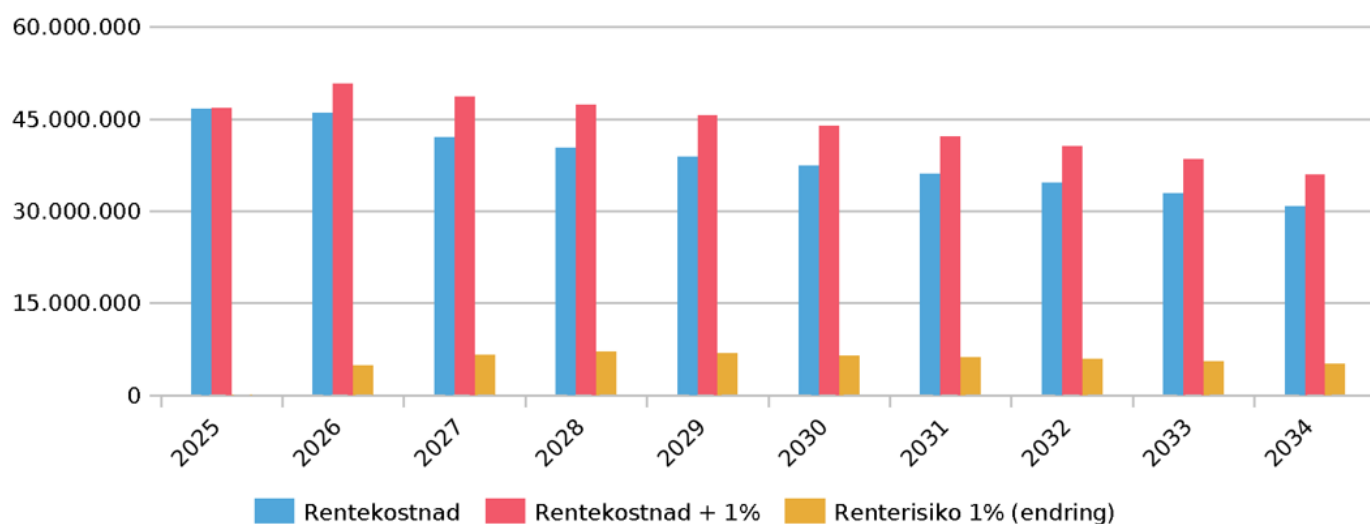
KBN fremhever kommunene bør "stressteste" rentene med en viss prosentøkning. Tabellen og diagrammet nedenfor viser endring (rentesensitivitet) i rentekostnader dersom den flytende renten øker med 1 prosentpoeng eller 100 bp (basispunkt). Rentekostnadene inkluderer forventede refinansieringer og simulerte nye låneopptak i porteføljen. Tabellen har data pr 24.10.2025.

Periode	Rentekostnad	Rentekostnad +1 %	Andel økning - renterisiko 1%
2025	46.724.366	46.841.882	117.516
2026	45.999.520	50.844.162	4.844.641
2027	42.063.321	48.650.976	6.587.655
2028	40.274.464	47.359.870	7.085.406
2029	38.816.015	45.614.907	6.798.892

Periode	Rentekostnad	Rentekostnad +1 %	Andel økning - renterisiko 1%
2030	37.451.135	43.951.105	6.499.970
2031	36.030.441	42.222.988	6.192.547
2032	34.658.273	40.564.146	5.905.873
2033	32.863.465	38.422.578	5.559.113
2034	30.786.724	35.950.493	5.163.768

Denne endringen med 1 prosentpoeng vil potensielt medføre 117.516 kroner høyere rentekostnad for inneværende år, og inntil totalt 54,7 mill. kroner, over de 10 kommende årene. Dersom en kun regner med de 4 årene i økonomiplanen får en økte kostnader på om lag 25,4 mill. kroner. Dette tilsier at kommunen er særlig utsatt ved renteøkninger.

Illustrasjon med diagram:

Renteutgifter på formidlingslån er budsjettet 0,75 mill. kroner høyere enn renteinntekter fra formidlingslånene i 2026. Årsakene til denne differansen er i hovedsak ulik nedbetalingstid på utlån og innlån, samt at kommunen gjennom årene har hatt noe tap på formidlingslån. Det medfører at kommunen selv må dekke deler av renter og avdrag knyttet til lånene i Husbanken. Videre pleier låneopptakene i Husbanken være tidlig i året, mens utlånene skjer løpende. Midler som ikke er disponert står på kommunens konto og genererer renteinntekter. Fra 2027 antas forskjellen mellom renteinntekter og renteutgifter fra formidlingslån å bli lavere, 0,5 mill. kroner.

Avdrag på lån (egne investeringslån)

Regnskapsforskriften har bestemmelser om hvor mye kommunene minimum må betale i avdrag de enkelte år. Beregnet minimumsavdrag for 2026 er 40,6 mill. kroner. Fra 2027 vil avskrivninger for utstyr på den nye barneskolen (3 års avskrivning), bli redusert med ca. 3. mill. kroner og minimumsavdragene blir redusert tilsvarende.

En har forutsatt 30 års nedbetalingstid på lån opptatt i 2026-2029. Det er videre forutsatt at disse låneopptakene ikke belaster driften i opptaksåret. For 2026-2029 er beregnede avdrag på nye låneopptak tatt med i budsjettet avdragsbeløp.

Minimumsavdrag for 2027-2029 er beregnet til: 38,65 mill. kr, 39,79 mill. kr og 40,79 mill. kr.

Minimumsavdraget skal beregnes ut fra avskrivningene, de avskrivbare anleggsmidlene og

lånegjelden i kommunens årsregnskap.

Minimumsavdraget er lik avskrivningene multiplisert med forholdet mellom lånegjelden og de avskrivbare anleggsmidlene.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter er et nøkkeltall i handlingsreglene til kommunen. Tallet består av summen av renteinntekter, renteutgifter, utbytter og avdrag på lån. Netto finansutgifter øker fra 2025 til 2026, men synker ned til om lag 63 mill. kroner for resten av perioden.

Overføring til investeringsbudsjettet

Kommunedirektøren tilrår ikke driftsfinansiering av investeringer i planperioden.

Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond

Netto avsetninger gjelder overskudd og underskudd innen VA-sektoren (vann, avløp og feiing) og selvkostfelt innen saksbehandleroppgaver innen plan og byggesak mv.

Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene.

Ifølge ny selvkostforskrift for vann og avløp skal en beregne med 3 mnd NIBOR med påslag på 0,7 prosentpoeng. I tråd med dette er kalkylerenten anslått til 4,67 prosent i 2026, 4,5 prosent i 2027 og 4,48 for 2028 og 2029. Det er som nevnt knyttet usikkerhet til rentenivået. Avvik fra det forutsatte nivået gir relativt store utslag i selvkostregnskapene for vann og avløp.

Det er en rekke faktorer som påvirker selvkostresultatet og som ligger utenfor kommunens kontroll. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (3 mnd NIBOR + 0,7 %-poeng), kapasitetsbegrensninger ved gjennomføring av planlagte prosjekter, samt usikre utgifter og inntekter. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

Det er vedtatt en rekke endringer i beregningsgrunnlaget for selvkost i 2025. Grunnlaget for selvkostrenten er endret til NIBOR for alle selvkosttjenester. For vann, avløp og slamtømming medfører mva.-endringen 1. juli 2025 en gjennomsnittlig sats på 20 % for 2025 og 15 % fra 2026. I tillegg er maksimal levetid på anlegg endret, noe som åpner for lengre avskrivningstid på flere anlegg i selvkostregnskapet.

Fra 2025 til 2026 foreslås en samlet gebyrreduksjon på rundt 8,14 %, hvor Vann reduseres mest med 12,47 prosent, avløp reduseres med 6,2 prosent mens feiing øker med 23,95 prosent. I perioden 2024 til 2029 øker samlet gebyr med kr 2 049, fra kr 13 112 i 2024 til kr 15 161 i 2029. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 2,95 %. Gebyreksemplene for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 140 kubikkmeter.

Det vises ellers til vedlegg bakerst i dokumentet om kommunale gebyrer inn vann, avløp og feiing.

I tillegg til ovennevnte selvkostfelt er det fem selvkostområder innen planarbeid, byggesak (inkl. seksjonering og utslipp og kontroll) samt kart og oppmåling. Her gjelder også forskriftsbestemte regler. Kommunen har eget gebyrregulativ for disse tjenestene. Gebyrene skal følge selvkostberegningene. Det vises også her til vedlegg bakerst i dokumentet. Ny forskrift er også blitt utarbeidet og var gjeldende fra 1.1.2024. I tillegg kommer ny/oppdatert forskrift innen forurensingsregelverket. Denne vil tre i kraft fra 1.1.2026.

Budsjetterte avsetninger og bruk av bundne fond er som følger:

BUNDNE FOND, i kroner	2026	2027	2028	2029
Byggesak og eierseksjonering, F302, bruk av fond	- 450 000	- 400 000	- 100 000	- 50 000
Oppmåling, F303, bruk av fond	- 110 000	- 900 000	- 150 000	-
Distribusjon av vann, F345, bruk av fond	- 1 300 000	- 1 200 000	- 700 000	- 650 000
Avløpsnett, F353, bruk av fond	- 600 000	- 150 000	- 150 000	- 100 000
Prosjektmidler Ungdomslos, F202, bruk av fond	- 134 000			
Sum	- 2 594 000	- 2 650 000	- 1 100 000	- 800 000

Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond

Hensikten med disposisjonsfond er å sikre seg mot uforutsette hendelser og svingninger i inntekter og utgifter. Kommunedirektøren er ikke tilfreds med at en ikke klarer å nå denne målsettingen i budsjett for 2026 og 2027.

Etter vedtatte bruk av fond på 8,1 mill. kroner i 2024 er disposisjonsfondet lik null ved utgangen av 2024.

I budsjettkontroll for 2. tertial indikeres et merforbruk på om lag 21 mill. kroner for 2025.

Det legges ikke opp til bruk av eller avsetning til disposisjonsfond i 2026 og 2027. I 2028 og 2029 er det foreslått avsatt hhv. 6,1 og 2,1 mill. kroner, slik at det ved slutten av perioden blir bygd opp 8,2 mill. kroner på disposisjonsfondet. Dette er langt under måltallet på 6 prosent.

Dekning av tidligere års merforbruk

Det ble i opprinnelig budsjett 2025 budsjettert med 3 mill. kroner til inndekning av tidligere års merforbruk. I og med merforbruk i 2024 på 23,3 mill. kroner som må dekkes i løpet av 2025 og 2026 for å unngå ROBEK-registrering, ble det i k-sak 24/2025 vedtatt å dekke inn 9,9 mill. kroner i 2025 og 13,4 mill. kroner i 2026. ROBEK er registrert om betinget godkjenning og kontroll.

I budsjett for 2026 er det foreslått inndekning i tråd med nevnte vedtak. Siden det er anslått merforbruk i 2025 på 21 mill. kroner, er dette innarbeidet i budsjett for 2027. Det er videre lagt inn 6 mill. kroner i budsjett for 2028 og 2029 som en sikkerhet, dersom det skulle vise seg at en ikke klarer å innfri de planlagte inndekningene.

Kommunelovens § 28-1, punkt d om innmelding i ROBEK, sier: "d. *Balanseregnskapet* til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser et *opsamlet merforbruk* fra driftsregnskapet som er større enn *tre prosent* av driftsinntektene."

Dersom en framskriver merforbruket fra 2024 og legger til grunn at en klarer å innfri vedtaket om å dekke inn 9,9 mill. kroner i 2025 og det blir et nytt merforbruk på 21 mill. kroner for 2025, vil dette kunne utgjøre et samlet merforbruk på vel 34 mill. kroner, noe som blir over fire prosent av sum driftsinntekter. Dersom dette scenariet blir et faktum, blir kommunen direkte innmeldt på ROBEK i 2026. Med et merforbruk lavere enn 11 mill. kroner, og vedtatt inndekning på 9,9 mill. kroner, blir prosentsatsen under tre prosent.

Fremført til inndekning senere år (merforbruk)

Kommunene er pliktige til å budsjettere med balanse, både i budsjettåret og økonomiplanperioden.

Ufordelte innsparingskrav

Kommunestyret har etter kommuneloven plikt til å budsjettere med balanse slik at utgiftene er tilpasset inntektsrammene. Kommunestyret har plikt til å foreta prioriteringer innenfor balansekravet. I dette ligger det også en plikt til å fastsette hvilke budsjettområder i kommunen som skal ha ansvaret for eventuelle innsparinger.

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) informerer i brev 7.11.2024 til kommunene at departementet fra tidligere er kjent med at kommunestyret i enkelte tilfeller har vedtatt innsparinger i økonomiplanen og/eller årsbudsjettet uten at det samtidig er vedtatt hvilke budsjettområder innsparingene skal tas på («ufordelte innsparinger»). Sakene kjennetegnes av at kommunestyret reelt sett ikke har tatt stilling til hvordan utgiftsnivået/bevilgningene skal tilpasses inntektsrammene og at prioriteringene utsettes til et senere tidspunkt.

KDD presiserer at budsjettering med slike generelle «ufordelte innsparinger» vil være brudd på prioriteringsplikten og kravet om budsjettbalanse. Å budsjettere med slike generelle «ufordelte innsparinger» bryter både med prioriteringsplikten og kravet om budsjettbalanse.

1.7.2 Hovedoversikt drift, netto fordeling til sektorer

I tabellen som følger vises kommunedirektørens forslag til netto budsjetttrammer for hver sektor/hvert ansvarsområde. Netto betyr at en har tatt summen av alle utgiftene og trukket fra alle inntekter som hører til sektoren, som for eksempel sykepengerefusjoner, brukerbetaling og tilskudd til særskilte formål som håndteres av den aktuelle enheten.

Endringer i sektorenes rammer fra ett år til et annet kan forklares med endringer i konsekvensjustert budsjett, samt nye driftstiltak. Det vises til de to påfølgende kapitlene.

Nedenfor følger obligatorisk oversikt for netto fordeling til sektorene/ansvarene, jf. budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4, andre ledd:

Netto utgift - forhåndsdefinerte rapporter	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
200 Kommunedirektør, stab og IKT	45 809	46 597	47 312	48 727	50 435	50 335
210 Samfunn og infrastruktur	38 719	76 232	68 091	62 581	64 058	60 014
220 Læring og oppvekst	148 264	161 836	162 031	161 051	163 156	168 636
230 IKKE I BRUK-Velferd, psykisk helse og habilitering	116 537	5 972	0	0	0	0
240 IKKE I BRUK-Helse, familie og rehabilitering	167 200	18 264	0	0	0	0
250 Helse og mestring		211 782	232 257	229 816	231 806	231 806
270 Kirke og trossamfunn	4 800	4 950	4 925	4 925	4 925	4 925
280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik	-20 084	-3 743	13 149	11 872	12 472	12 472
Sum bevilgninger drift	-501 244	-521 890	-527 765	-518 972	-526 852	-528 188

I tabellen ovenfor er endringene for ny organisering innarbeidet i perioden 2026-2029. Budsjettmidler for NAV Øst i Agder ligger hos 200 Kommunedirektør, stab og IKT fra 230 Velferd, psykisk helse og habilitering (VPH). NAV Øst i Agder har nettoramme lik null.

Budsjettmidler for NAV Tvedestrand ligger hos 210 Samfunn og infrastruktur.

I tabellen er også Kulturskolen Øst i Agder flyttet fra sektor Samfunn og infrastruktur til Sektor Læring og oppvekst.

1.7.3 Videreføring av dagens drift - konsekvensjustert budsjett

I arbeidet med budsjett og økonomiplan har kommunedirektøren sett nærmere på hvilke bindinger som ligger på utgifts- og inntektssiden ved videreføring av eksisterende virksomhet fra 2025 til 2026. Dette betegnes som konsekvensjusterte endringer, og er ikke det samme som fremtidige tiltak.

Videre er økonomiske konsekvenser av politiske vedtak fra 2025 og tidligere innarbeidet.

Sektorene er i sine rammer for budsjettet for 2026 og økonomiplanperioden kompensert for lønnsoppgjør i 2025. Det er satt av en sentral pott til lønnsoppgjør i 2025, og sektorene vil bli kompensert for dette når oppgjøret er kjent.

Det er i konsekvensjustert ramme kompensert for spesielle demografiendringer. Dette gjelder for eksempel endringer i antall brukere og tjenester som har kommet gjennom året 2025. I tillegg gjelder det økning i årsverk for utvidelse av avdelinger ved de kommunale barnehagene. Dette i tråd med bemanningsnormer og tidligere nedlegging av private barnehager. Skolene er også bemannet opp i tråd med lærertetthet mv.

Gamle Skriverstua barnehage ble vedtatt tatt i bruk som Innbyggernes hus høsten 2023 med en prøveperiode på to år. I kommunestyresak 40/25 ble det vedtatt å videreføre samt øke budsjettet til innbyggernes hus med 45.000 kroner, noe som er innarbeidet.

Det er i konsekvensjustert budsjett forutsatt at de nedlagte skolene Songe og Dypvåg skal selges innen 31.12.2025 og budsjett til drift er nedjustert til null kroner i 2026 og videre. Når det gjelder Songe, ser denne forutsetningen til å treffe. Salg av Dypvåg gamle skole synes vanskeligere å få solgt. Det er derfor lagt inn noe budsjett for 2026 for Dypvåg, dvs. 60.000 kroner. Gamle Tvedestrand barneskole ligger i et område som skal omreguleres til annen bruk. Det forventes noe tid før området er klarlagt for fremtidig bruk. Det ligger derfor inne noen driftsutgifter alle år i økonomiplanperioden, men beløpene er nedjusterte fra tidligere år.

Gjeving grendehus er overdratt kostnadsfritt til grendelaget. Det ble i k-sakene 61/25 og 62/25 vedtatt at Gjeving grendelag skal overføres 150.000 kroner pr. år i fem år, dvs. utover økonomiplanperioden. Dette er lagt inn i konsekvensjustert budsjett.

Innen selvkost for vann og avløp (VA) er det gjort nøkterne vurderinger av behov for økte utgifter. Det er tatt innsparinger der det har vært mulig. En total gjennomgang viser en moderat økning i vann og avløpssektoren. Det må bemerkes at det er store etterslep innen VA-feltet, noe som også er gjennomgående for mange kommuner.

Når det gjelder NAV og Tvedestrand's andel av det interkommunale samarbeidet er det korrigert for i introduksjonsstønad og sosialstønader basert på de flykningene som er kommet hittil og 10 nye hvert år i økonomiplanperioden. Det er gjort nedjusteringer av to årsverk på bakgrunn av dette.

For NAV Øst i Agder er det lagt inn brutto utgifter og inntekter for hele samarbeidet. Det er null i nettoutgift.

De viktigste endringene i konsekvensjustert budsjett for 2026 er følgende (endringer fra 2025 til 2026), dvs. før tiltak 2026:

Pensjon

- Pensjonssatsen til Kommunal Landspensjonskasse (KLP) er redusert fra 18,5 prosent til 15,2 prosent.
- Pensjonssatsen til Statens Pensjonskasse (SPK) er redusert fra 7,9 prosent til 7,14 prosent.
- Sektorene er samlet sett nedjustert for endringer i KLP og SPK på om lag 9,5 mill. kroner.
- Årets premieavvik KLP og SPK («inntekt»), inkl. arbeidsgiveravgift er redusert med 22,1 mill. kroner fra opprinnelig budsjett 2025, til 10,8 mill. kroner for 2026.
- Amortisering av tidligere års premieavvik («utgift») er redusert med ca. 1,4 mill. kroner, til kr. 13,4 mill. kroner.

Lønnsendringer

- Lønnsoppgjør i 2026 (pr. 1.5.2026) er avsatt med 9 mill. kroner, med utgangspunkt i en årslønnsvekst på 4 prosent for 2026. Det er forutsatt en lønnsmasse på ca. 340 mill. kroner og er ikke medregnet særlig lønnsglidning. Lønnsglidning angir forskjellen mellom total lønnsøkning i en bestemt periode og tariffmessig lønnsøkning i den samme perioden. Lønnsglidningen blir dermed en restpost.

Prisjusteringer

- Det er ikke lagt inn generelle prisjusteringer for alle områder i 2026. Det er for øvrig lagt inn prisjusteringer for sektorene på spesielle områder. Dette gjelder blant annet kjøp og leie av transportmidler, lisenser, forsikringer, strøm, utstyr og materialer, snøbrøytingsavtaler og andre tjenester.
- Det er også justert for prisstigning innen vann- og avløpsfeltet.

Politiske vedtak og helårsvirkninger av forrige økonomiplan

- Flyttinger av budsjettposter internt i sektorene
- Oppdatering til helårsvirkninger av vedtatte tiltak fra forrige budsjett og økonomiplan.
- Beregningsmodell for tilskudd til private barnehager er oppdatert og konsekvensjustert for budsjettposten tilskudd til private barnehager. Det innebærer en økning på 0,4 mill. kroner.
- I tillegg kommer andre justeringer som gratis SFO for 1., 2. og 3. klassinger, reduksjon i betalingssatser for foreldrebetaling i barnehage, gjesteelever, mv.
- Endringer i tilknytningsgebyr og løpende gebyr innen selvkostfelt vann og avløp er innarbeidet. Det vises til vedlegg om priser og gebyrer.
- Konsekvensjustering av forrige økonomiplan (inkl. politiske vedtak). Blant annet:
 - Bygg og anlegg: Reduserte budsjetter på skoler og barnehager som er lagt ned og avhendes i perioden.
- Det er innarbeidet ny forhandlet avtale ned Tvedestrand idrettspark. Avtalen skal behandles i kommunestyret i november.

Føringer fra statsbudsjettet

- Skatt og rammetilskudd er oppdatert etter stortingsproposisjonen og prognosemodellen til KS, Prok2503 pr 17.10.2025. Økes med oppdatert befolkningsframskriving fra 1.7.2025 med 6.464 og 1.1.2026 med 6.534 innbyggere.

Interkommunale ordninger og IKS

- Deflator- og prisjusteringer, i henhold til de enkelte avtalene og noen volumendringer, for blant annet:
 - IKT Agder med IKT-tjenester
 - Interkommunal legevakt
 - Interkommunalt brannsamarbeid
 - Interkommunalt krisesenter
 - Barnevernssamarbeid øst i Agder
 - PPT – pedagogisk psykologisk samarbeid med fire kommuner i østre Agder
 - Kulturskolen for fire kommuner i østre Agder
 - OFA-samarbeid
 - Veilyssamarbeid
 - Revisjonen og sekretariat for kontrollutvalg
 - Østre Agder sekretariatet mm.

Renter og avdrag på inneværende lån

- Allerede opptatte lån er oppjustert med de siste renteendringene, jf. Kommunalbanken sine budsjettrenter, hhv.: 4,67 prosent, 4,51 prosent, 4,48 prosent og 4,48 prosent for årene 2026-2029.

1.7.4 Driftstiltak sektorene

Nedenfor følger oversiktstabeller over tiltakene for de ulike sektorene. Beskrivelsene av de ulike tiltakene kommer i den enkelte sektors/ansvars kapittel. Det er til sammen lag tinn netto innsparingstiltak på 17,312 mill. kroner i 2026, 21,688 mill. kroner i 2027, 12,781 mill. kroner i 2028 og 10,047 mill. kroner i 2029.

200 – Kommunedirektør, stab IKT og politisk styring

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
200 - Effekter av omstillinger og effektiviseringer i sektoren, fra 2027 (111)	0	-400 000	-400 000	-400 000
2 001 - Bytte ut virksomhetsstyringssystemet i kommunen (Framsikt i stedet for Stratsys) (115)	0	0	1 000 000	650 000
2 001 - Diverse politiske råd, reduserte driftsutgifter (022)	-21 000	-21 000	-21 000	-21 000
2 001 - Fjerne matservering til alle politiske møter unntatt til kommunestyremøtene (023)	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
2 001 - Ikke streame formannskapsmøter og teknikk, plan og næring (TPN) (024)	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
2 001 - Livsløpsutvalget utgår (016)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
2 001 - Redusere kommunestyrerepresentanter fra 23 til 19 fra 2028 (091)	0	0	-100 000	-100 000
2 001 - Reduserte driftsutgifter (105)	-6 000	-6 000	0	0
2 002 - Reduserte kurs- og opplæringsutgifter (halvering i 2026 og 2027) (050)	-15 000	-15 000	0	0
2 002 - Taksering e-skatt, fritidsboliger og evt. boliger (088)	0	1 500 000	0	0
2 002 - Vakans/innsparing lønn, økonomistaben ca. 30% i 2026 og 2027 (015)	-330 000	-330 000	0	0
2 003 - Kaffetrekk ansatte fra 60 kroner til 100 kroner pr måned, (018)	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000
2 003 - Personalforeningen, økes (014)	26 000	26 000	26 000	26 000
2 003 - Reduksjon utgifter kurs personal- og organisasjonsavdelingen (009)	-27 000	-27 000	0	0
2 003 - Redusere 2 lærlinger fra 2027 (087)	0	-180 000	0	0
2 003 - Reduserte driftsutgifter (082)	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
2 003 - Reduserte driftsutgifter, personal- og organisasjonsavdelingen (081)	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
2 003 - Vakans personal- og organisasjonsavdelingen (025)	-375 000	0	0	0
2 003 - Økning frikjøp hovedtillitsvalgte i 2026 (103)	130 000	0	0	0
Sum tiltak	-987 000	178 000	136 000	-214 000

210 – Samfunn og infrastruktur

SUM ALLE	2026	2027	2028	2029
Effekter av omstillinger og effektiviseringer i sektoren, fra 2027		- 500 000	- 500 000	- 500 000
SUM ENHETENE	- 2 522 000	- 2 612 000	468 000	- 12 000
SUM ALLE TILTAK	- 2 522 000	- 3 112 000	- 32 000	- 512 000

Enhet plan, forvaltning og næring

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, drift, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
068: 2102 - Landbrukstiltak	-50 000	- 50 000	-	-
095: 2102 - Redusere næringsfondet med 33% (100.000 kroner)	-100 000	- 100 000	- 100 000	- 100 000
028: 2102 - Redusere husleie til Kystkultursenteret, inkl. turistvert på stedet	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
058: 2102 - Reduserte driftsutgifter landbruk og miljø	-108 000	-108 000	-108 000	-108 000
059: 2102 - Reduserte driftsutgifter næringskontoret mv.	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
017: 2102 - Vakans byggesak og plan, ikke selvkost 100% i 2026	-950 000	-950 000	0	0
Sum tiltak	-1 276 000	-1 276 000	-276 000	-276 000

Enhet vann og avløp

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, drift, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
004: 2105 - Nettmodell vannledningsnett	100 000			
003: 2105 - Revisjon hovedplan vann og avløp	500 000			
005: 2105 - Utredning av fremtidig avløpshåndtering på Gjeving			500 000	
002: 2105 - Økte driftskostnader ifbm. overtakelse av Epleviktangen kloakksameie	16 000	16 000	16 000	16 000
Sum tiltak	616 000	16 000	516 000	16 000

Enhet for kultur, inkludering og interne tjenester

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, drift, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
012: 2107 - Reduksjon i renholdsavdelingen, 0,5 årsverk fra 2026, videreføring av tiltak fra 2025	-275 000	- 365 000	- 365 000	- 365 000
052: 2107 - Reduserte sosialhjelpsutgifter, ordinær	-200 000	-200 000	-	-
053: 2107 - Redusert introduksjonsstønad for flyktninger	-200 000	-	-	-
055: 2107 - Tilskuddsportalen utgår 26.2.2026 og forlenges ikke	-50 000	- 50 000	- 50 000	- 50 000

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, drift, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
029: 2107 - Kutt i støtte til korps	-20 000	- 20 000	- 20 000	-
031: 2107 - Kutt i driftsbudsjettet til biblioteket, kompetanse og innkjøp av bøker	-80 000	-80 000	0	0
Kutt i driftsbudsjettet til enheten	-37 000	- 37 000	-37000	-37000
Sum tiltak	-862 000	-752 000	-472 000	-452 000

Enhet eiendom og teknisk

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, drift, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
060: 2104 - Enøktiltak, diverse bygg	- 100 000	- 100 000		
067: 2104 - Redusert vedlikehold 2026	- 50 000			
057: 2104 - Reduserte forsikringsutgifter	- 200 000	- 200 000		
034: 2104 - Vakans vaktmester 6 mnd.	- 350 000			
054: 2104 - Økte husleieinntekter omsorgsboliger	- 300 000	- 300 000	- 300 000	- 300 000
117: 2104 - Økt veivedlikehold, pga, tidligere etterslep			1 000 000	1 000 000
Sum tiltak	-1 000 000	-600 000	700 000	700 000

220 - Læring og oppvekst

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
220 - Effekter av omstillinger og effektiviseringer i sektoren, fra 2027 (113)	0	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000
220 - Felles kommunalsjef Helse og mestring og Læring og oppvekst (118)	-400 000	-699 000	-699 000	-699 000
220 - Kaffetrekk ansatte fra 60 kroner til 100 kroner pr måned, (099)	-68 000	-68 000	-68 000	-68 000
220 - Ingen videreutdanning (vikarordning) for ansatte i sektoren -200.000 kr (032)	-200 000	-200 000	-200 000	0
2 201 - Interkommunalt samarbeid - felles barnehagemyndighet (104)	0	-150 000	-150 000	-150 000
2 201 - Kutt i kurs i administrasjon -20.000 kr (085)	-20 000	-20 000	-20 000	0
2 202 - Kutt i driftsbudsjett Lyngbakken barnehage -30.000 kr (044)	-30 000	-30 000	-30 000	0
2 202 - Lyngbakken barnehage er stengt i påsken -15.000 kr (041)	-15 000	-15 000	-15 000	0
2 202 - Øke antall planleggingsdager fra 5 til 7 dager Lyngbakken barnehage -40.000 kr (038)	-40 000	-40 000	-40 000	0
2 203 - Bronsbu barnehage er stengt i påsken -15.000 kr (042)	-15 000	-15 000	-15 000	0
2 203 - Kutt i driftsbudsjett Bronsbu barnehage -30.000 kr (045)	-30 000	-30 000	-30 000	0

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
2 203 - Øke antall planleggingsdager fra 5 til 7 dager Bronsbu barnehage -40.000 kr (039)	-40 000	-40 000	-40 000	0
2 204 - Holt barnehage er stengt i påsken - 8.000 kr (043)	-8 000	-8 000	-8 000	0
2 204 - Kutt i driftsbudsjett Holt barnehage - 17.000 kr (046)	-17 000	-17 000	-17 000	0
2 204 - Øke antall planleggingsdager fra 5 til 7 dager Holt barnehage -20.000 kr (040)	-20 000	-20 000	-20 000	0
2 205 - Kutt alle aktivitetsdager Lyngmyr ungdomsskole med kostnad -15.000 kr (049)	-15 000	-15 000	-15 000	0
2 205 - Kutte all kursvirksomhet på barneskolen -30.000 kr (035)	-30 000	-30 000	-30 000	0
2 205 - Reduksjon i driftsbudsjett (stillinger) Lyngmyr skole på -1.5 millioner kr (027)	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	0
2 205 - Redusere antall kontaktlærere på Lyngmyr skole til 1. pr klasse -83.000 kr (036)	-83 000	-200 000	-200 000	0
2 206 - Ansatte ved Tvedestrand barneskole får ikke betalt for deltagelse i 17.maitog -20.000 kr (047)	-20 000	-20 000	-20 000	0
2 206 - Kutt alle utgifter til aktivitetsdager på Tvedestrand barneskole med kostnad -30.000 kr (048)	-30 000	-30 000	-30 000	0
2 206 - Reduksjon i driftsbudsjett (stillinger) Tvedestrand barneskole på -2.9 millioner kr (026)	-2 900 000	-2 900 000	-2 900 000	0
2 206 - Redusere antall kontaktlærere Tvedestrand barneskole til 1 pr. klasse - 146.000 kr (037)	-146 000	-350 000	-350 000	0
2 208 - Spesialpedagog 1 stilling vakant i 12 måneder -500.000 (011)	-500 000	0	0	0
Sum tiltak	-6 127 000	-7 497 000	-7 497 000	-2 017 000

250 – Helse og mestring

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
250 - Effekter av omstillinger og effektiviseringer i sektoren, fra 2027 (114)	0	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000
250 - Felles kommunalsjef Helse og mestring og Læring og oppvekst (097)	-400 000	-699 000	-699 000	-699 000
250 - Kaffetrekk ansatte fra 60 kroner til 100 kroner pr måned, (100)	-104 000	-104 000	-104 000	-104 000
2 502 - Kommunepsykolog, prosjektmidler to prosjekter 0,2 årsverk (079)	-280 000	0	0	0
2 502 - Velferdsteknologi, bevegelsesmonitorering for sykehjemmet, lisens mv., inkl. effekter (086)	95 000	0	0	0
2 503 - Effekt av felles tjenestekontor 3 kommuners samarbeid (096)	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
2 504 - Habilitering, reduksjon fra 1.9.2026, 0,5 årsverk (078)	-200 000	-400 000	-400 000	-400 000
2 504 - Julelunsj til alle sektorene (090)	50 000	50 000	50 000	50 000
2 504 - Kjøkken, reduksjon 0,45 årsverk (073)	-340 000	-340 000	-340 000	-340 000
2 504 - Kjøp av tjenester Lisand, (076)	147 000	0	0	0
2 504 - Reduksjon med 7 sykehjemsplasser (074)	-3 600 000	-3 600 000	-3 600 000	-3 600 000
2 504 - Reduksjon sykehjem 2A, 28% i 2026 (075)	-230 000	0	0	0
2 504 - Utkjøp av 2 leasingbiler i 2026, effekt fra 2027 (092)	0	-80 000	-80 000	-80 000
2 505 - Avlastning, reduksjon vakant ut 2026, 50% (077)	-450 000	0	0	0
2 505 - Tørn, økt ressursbruk, dekkes av tjenesteutviklingsmidler mv. (001)	0	0	0	0
2 505 - Utkjøp av 9 leasingbiler i 2025, reduserte utgifter netto (083)	-470 000	-470 000	-470 000	-470 000
2 507 - Innsparing lønn livsmestring, familie og helse (080)	-100 000	0	0	0
2 507 - Psykisk helse og livsmestring, reduksjon 0,2 årsverk samkjøring med forsterket omsorg (071)	-200 000	-200 000	0	0
2 507 - Psykisk helse og livsmestring, reduksjon 1 årsverk miljøterapeut (070)	-754 000	-754 000	-754 000	-754 000
2 507 - Psykisk helse og livsmestring, reduserte årsverk 1,89 natt (069)	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
2 507 - Tjenna legekontor, 15% reduksjon helsesekretær 2026 (072)	-120 000	0	0	0
Sum tiltak	-8 356 000	-10 797 000	-10 597 000	-10 597 000

270 – Kirke og trossamfunn

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
2 701 - Tilskudd Kirkens bymisjon, utgår (019)	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Sum tiltak	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000

280 – Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
280 - Digitalisering og økt bruk av KI (kunstig intelligens), effekt fra 2027 (107)	0	-200 000	-200 000	-200 000
280 - Felles plankontor 3 kommuner, fra 2027 (106)	0	-500 000	-500 000	-500 000
280 - Kompetanseheving ansatte (116)	0	0	500 000	500 000

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
280 - Mulighetsstudie 3K - tre kommuners samarbeid, effekt fra 2027 (108)	0	-500 000	-500 000	-500 000
280 - Reduksjon av kommunestyrets tilleggsbevilgningspost. i 2027 (109)	0	-100 000	0	0
Sum tiltak	0	-1 300 000	-700 000	-700 000

290 – Frie inntekter, finans og avsetninger

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
290 - Avsette til disposisjonsfond (101)	0	0	6 089 000	2 153 000
290 - Eiendomsskatt, 10% kontorjustering i 2027 (033)	0	-1 500 000	0	0
290 - Fjerne lokal reduksjonsfaktor på boliger og takserte eiendommer, 40%, gjenstår 30% obligatorisk, fra 2028 (089)	0	0	-5 000 000	-5 000 000
290 - Økt innbyggertilskudd, økt antall innbyggere (098)	0	-800 000	-800 000	-800 000
290 - Økte avdragsutgifter for nye investeringslån fra 2026 (094)	0	1 050 000	2 190 000	3 190 000
290 - Økte renteutgifter for nye investeringslån fra 2026 (093)	730 000	2 140 000	3 470 000	4 500 000
Sum tiltak	730 000	890 000	5 949 000	4 043 000

1.7.5 Årsverk

I opprinnelig budsjett de siste årene har en hatt følgende årsverk:

År	Årsverk
2016	433,5
2017	450,6
2018	470,8
2019	474,7
2020	491,0
2021	482,3
2022	511,04
2023	553,16
2024	554,93
2025	537,7
2026	523,52

Opprinnelig årsverk *før* tiltak i 2025 er 554,26 årsverk. I årsverk for 2025 på 537,7 årsverk er det inkludert endringer *etter* at tiltak er innarbeidet. Årsverk 2026 *etter* foreslåtte tiltak er 523,52. Det er en reduksjon på 30,74 årsverk fra opprinnelig budsjett 2025.

Nedenfor vises oversikt over årsverk og tiltak, pr. sektor:

	Årsverk 2025, før tiltak 2025	Endringer: opprinnelig budsjett etter k-vedtak 137/2024	Årsverk pr 1. tertial 2025	Nye tiltak i k-vedtak 24/2025 - med helårs-virkning 2026, inkl konsekvensjust.	Nytt årsverks-tall 2026	Endringer pga. tiltak 2026	Årsverk 2026, etter reduksjoner, inkl flytting Kulturskolen 8,55	Reduksjon totalt
200 Kommunedirektør, stab og IKT (KD)	45,59	-1,17	44,42	-1,23	43,19	0,17	43,36	-2,23
210 Samfunn og infrastruktur (SI)	69,81	-0,04	69,77	-1,2	68,57	-0,5	59,52	-1,74
220 Læring og oppvekst (LO)	175,99	-2,17	173,82	1,14	174,96	-4,5	179,01	-5,53
250 Helse og mestring (HM)	262,87	-9,64	253,23	-2,25	250,98	-9,35	241,63	-21,24
SUM	554,26	-13,02	541,24	-3,54	537,7	-14,18	523,52	-30,74

Det er foreslått reduksjon på 14,18 årsverk som tiltak i 2026. Det utgjør en reduksjon på 2,6 prosent. Endringen fra 2025 30,74 årsverk, utgjør 5,5 prosent.

Det er i tabellen flyttet 8,55 årsverk fra Samfunn og infrastruktur til Læring og oppvekst på grunn av flytting av Kulturskolen Øst i Agder.

1.7.6 Likviditet

Kommunen har avtale med Sparebanken Sør om trekkrettigheter (kassakreditt). Kassakreditten har vært relativt lite brukt tidligere, men i løpet av 2025 har det vært behov for å bruke kassakreditten en del dager. På grunn av stram likviditet har kommunen også sett behov for å øke kredittgrensen til 50 mill. kroner. Kommunen betaler rente til banken kun når trekkrettighetene benyttes. Bruk av kassakreditt er dyrt og bør unngås, men i og med kommunen har lav likviditet er det i ikke til å unngå i noen perioder

Kommunens inntekter og utgifter kommer ujevnt gjennom året. Som det fremgår av investeringsbudsjettet har det vært store utgifter og låneopptak i tidligere planperioder, men budsjettforslag for perioden 2026-2029 har et mye lavere nivå. Forløpet av utbetalinger i prosjektene og tidspunkt for låneopptak vil påvirke likviditeten i stor grad. Nedgang i investeringstakten fra 2026 vil innebære lavere låneopptak, noe som også kan medføre mer anstrengt likviditetssituasjon.

Likviditetsbelastningen fra tidligere års premieavvik må også presiseres. Enkelt sagt betyr dette at kommunen i tråd med statlig regelverk har betalt mer i pensjon til pensjonsselskapene enn det som er utgiftsført i regnskapet. Dette blir å betrakte som en intern gjeld. "Gjelda" nedbetales over 15 år, ti år eller sju år, avhengig av når avviket oppstod. Hvis de nye premieavvikene er større enn det en "tilbakebetaler" vil interngjelda øke. Ved inngangen til 2025 var denne belastningen på om lag 71,2 mill. kroner, ved inngangen til 2024 var den 76,6 mill. kroner.

Økt premieavvik vil øke interngjelden framover i tid og gi en mer anstrengt likviditet. Ideelt sett burde en hatt et tilsvarende beløp som akkumulert premieavvik, dvs. 71,2 mill. kroner på disposisjonsfond.

1.8 Investeringsbudsjettet

1.8.1 Samlet oversikt over investeringer med finansiering

Tabellen nedenfor er bevilgningsoversikt investering, jf. Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 5-5 Bevilgningsoversikt investering.

Beløp i hele 1.000 kroner	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Investeringer i varige driftsmidler	57 602	49 508	40 400	40 875	38 750	26 350
Tilskudd til andres investeringer	2 751	600	1 200	2 500	3 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 332	1 500	1 700	1 800	1 800	1 900
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	63 686	51 608	43 300	45 175	43 550	29 250
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 269	-2 415	-2 900	-3 195	-2 520	-400
Tilskudd fra andre	-14 026	-3 880	-5 830	-2 810	-1 160	-1 660
Salg av varige driftsmidler	-4 574	-9 840	-4 170	-5 840	-10 840	-5 840
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	-250	0	0	0	0
Bruk av lån	-37 311	-36 173	-31 340	-34 330	-30 030	-22 450
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-64 181	-52 558	-44 240	-46 175	-44 550	-30 350
Videreutlån	22 430	25 000	20 000	25 000	25 000	25 000
Bruk av lån til videreutlån	-22 430	-25 000	-20 000	-25 000	-25 000	-25 000
Avdrag på lån til videreutlån	13 570	4 600	5 085	5 590	6 295	7 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-12 837	-3 900	-4 145	-4 590	-5 295	-5 900
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	733	700	940	1 000	1 000	1 100
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	247	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-30	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	250	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-455	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-238	250	0	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0	0

Oversikten viser de totale investeringsutgiftene samt inntektene til investeringene. Tilskudd til andres investeringer gjelder investeringer til kirkelige formål ved Tvedestrand kirkelige fellesråd.

Videreutlån er lån som for eksempel blir gitt som startlån til bolig, gjerne til nyetablerte familier. Forskriftene sier at avdragene på slike lån skal føres i investeringsregnskapet, i motsetning til avdrag på egne investeringslån som føres i driftsregnskapet. Det er forutsatt at en tar opp 20,0 mill. kroner i slikt lån i 2026 og 25,0 mill. kroner pr. år i 2027-2029.

1.8.2 Nærmere om de enkelte investeringsprosjektene

Tabellene under viser bruttoutgifter for investeringsprosjektene i perioden. Investeringsopplegget er utarbeidet med utgangspunkt i forrige økonomiplan, men det kommer alltid nye innspill. I budsjettprosessen har en hatt en svært streng vurdering rundt hvilke tiltak som haster mest og må prioriteres, dette både av økonomiske og ressursmessige årsaker. Svært mange av tiltakene fra økonomiplan 2025-2028 er derfor skjøvet ut i tid, noen er også tatt bort. Dette omtales nærmere under aktuelt prosjekt eller helt mot slutten av dette kapitlet. Kommunedirektøren har kun lagt inn nye tiltak som anses helt nødvendige.

Vann- og avløpssektoren omfattes av forskriften om selvkostberegninger. Det innebærer at kommunens innbyggere via kommunale avgifter blant annet betaler for kommunens utgifter til renter og avdrag på investeringer i sektoren. Selv om ikke kommuneregnskapets bunnlinje over tid belastes med kapitalutgiftene til vann og avløp er det også der gjennomført strenge vurderinger av behovene. Prisnivået for kommunale avgifter ønskes ikke høyere enn strengt nødvendig. Som i landet for øvrig er det stort behov for rehabilitering av ledningsnett mv., men omfang av prosjekter må likevel begrenses både av økonomiske og kapasitetsmessige årsaker.

For mange av investeringene er det vanskelig å beregne hvor mye de kommer til å koste. I mange tilfeller må en både detaljplanlegge og ha gjennomført en anbudskonkurranse før en kan gi relativt sikre beløp. Prosjektene detaljerte innhold, prisutvikling i markedet og antall prosjekter i markedet som entreprenørene skal konkurrere om er viktige forhold i denne sammenheng. For noen prosjekter i økonomiplanen er anslått utgift økt. Det skyldes blant annet at en de siste årene har opplevd en betydelig økning i priser både på materiell og arbeid. Videre kan endringer skyldes at en er kommet lenger i planleggingsprosessen, har fått mer informasjon, har fått mer erfaring fra lignende prosjekter mv. I kostnadsanslagene er det lagt inn noe til uforutsette utgifter, men det er i mange tilfeller lavere enn det en ideelt sett burde hatt. Dette for å ikke øke kommunens lånebelastning mer enn nødvendig. Det kan igjen bety at det er større risiko for at en må be om tilleggsbevilgninger i tertialrapportene eller i senere budsjett.

For prosjekter foreslått i økonomiplanen er det generelt bedre kvalitet på kostnadsanslag for de som er ført opp i 2026 enn de som er ført opp senere i økonomiplanperioden.

Kommunestyrets vedtak om bevilgninger i 2026 er bindende, mens bevilgninger i 2027-2029 er en plan.

Samlet investeringsnivå i 4-årsperioden er på 161.275.000 kroner, hvorav:

- 146.375.000 kroner til bygg, anlegg mv., hvorav 94.850.000 kroner til vann- og avløpssektoren.
- 7.700.000 kroner i investeringstilskudd til Tvedestrand kirkelige fellesråd.
- 7.200.000 kroner til egenkapitalinnskudd KLP.

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett mv. har bestemmelser som innebærer at tabellene må ha med kolonner for regnskap 2024 og opprinnelig budsjett 2025. Budsjettendringer som kommunestyret har vedtatt i løpet av 2025 vises dermed ikke. Det er kun investeringer med bevilgning i 2026-2029 som omtales.

Prosjekt	Investeringer i varige driftsmidler (bruttobeløp i 1.000 kroner)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
0001	Tvedestrand idrettspark	412	0	0	0	0	0
0002	Tvedestrand næringspark, salg av næringsareal	13	200	0	200	200	200

Prosjekt	Investeringer i varige driftsmidler (bruttobeløp i 1.000 kroner)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
0008	Utbyggingsavtale Glastadheia boligfelt III	875	0	0	0	0	0
0102	Lyngmyr skole, smartboard i klasserom	0	0	400	400	0	0
0300	Ny barneskole, bygning og uteområder	1 099	0	0	0	0	0
0301	Ny barnehage Bronsbu	295	0	200	0	0	0
0302	Tvedestrand næringspark A67, diverse investeringer	895	500	500	500	500	500
0303	Bil vaktmestre	678	750	0	0	750	750
0304	Ei-bil renholdere	0	0	0	400	0	0
0307	Lyngmyr skole, nye vinduer	0	0	0	0	3 500	0
0315	Avløp internt under bygget på Strannasenteret	360	0	0	0	0	0
0318	Brannstasjonen, garderober, lager og garasje	244	0	0	0	0	0
0331	Olav Sverres vei, carport	674	0	0	0	0	0
0334	Lyngmyr skole, solskjerming	0	2 100	0	0	0	0
0346	Rådhuset, nytt brannalarmanlegg	19	0	0	0	0	0
0347	Lyngmyrveien 57, nytt brannalarmanlegg	89	0	0	0	0	0
0348	Lyngørsida, rehabilitering av kommunal brygge	3 159	0	0	0	0	0
0349	Dagsturhytte	1 430	0	0	0	0	0
0350	Gamle sentrum, varmesøkende kamera	343	0	0	0	0	0
0351	Lyngmyrveien 57, vinduer og fasade	2 542	1 000	1 000	2 500	1 000	1 500
0352	Kaldtlager på Lyngmyr	14	0	0	0	1 200	0
0354	Vestre Sandøya skole, lekeplassutstyr	34	0	0	0	0	0
0358	Rådhuset, varmepumpe	149	0	0	0	0	0
0359	Barnehage på Holt	17 509	0	0	0	0	0
0362	Salg av bygninger, inkl. klargjøring, meglerutg. mv.	452	350	300	300	300	400
0363	Lyngbakken bhg, boder og uteområde	432	0	0	0	0	0
0365	Gangvei og stupebrett ved Tjenna	31	0	0	0	0	0
0367	Strannasenteret, SD-anlegg fløyen og sykehjemsavd.	2 086	0	0	0	0	0
0368	Skifte lysarmatur i bygg	1 804	1 500	0	0	0	0
0369	Lyngmyr skole, bom inn til skoleplassen	125	0	0	0	0	0
0370	Lyngmyr skole, kjøling på ventilasjonsanlegg	1 203	0	0	0	0	0
0371	Brygge langs Nyvei, rive og bygge ny	0	5 000	0	0	0	0
0372	Lademuligheter Søsterdalen	122	0	0	0	0	0
0373	Brannstasjon, oppgradering	0	500	500	0	0	0
0374	Søsterdalen 20, opprusting av uteområde	0	500	0	0	0	0
0375	Tjenestebiler, lade- og parkeringsmuligheter mv.	20	250	200	800	0	0
0376	Strannasenteret, ombygging garderober mv.	946	0	0	0	0	0
0377	Turistkontor og serviceanlegg småbåthavner	1 470		0	0	0	0
0378	Meråpent bibliotek	0	300	0	0	0	0
0379	Søsterdalen 16, lokaler	0	1 000	400	0	0	0

Prosjekt	Investeringer i varige driftsmidler (bruttobeløp i 1.000 kroner)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
0380	Lyngmyr, automatisk bom beredskapsvei	0	0	200	0	0	0
0381	Lyngmyr skole, varmestyring	0	150	0	0	0	0
0382	Lyngmyrveien 57, tak	0	700	700	0	1 400	0
0383	Lyngmyrhallen, tak og fasader	0	800	0	0	0	0
0384	Lyngmyr skole administrasjonsbygg fasade	0	0	0	250	0	0
0385	Forvaltergården tilbygg	0	0	0	0	500	500
0386	Strannasenteret, kjøkkenavdelinger	0	350	350	0	0	0
0387	Lyngmyrveien 57, innsyn undervisningsrom	0	150	0	0	0	0
0388	Lyngbakken barnehage, renholdsrom, ventilasjon, rehabilitering	0	0	850	500	0	0
0389	Kommunale brygger og havner	0	250	0	3 000	5 000	0
0390	Alarmsendere, jf. nedlegging av 2g-nett	0	150	0	0	0	0
0391	Låssystemer	0	600	400	0	0	0
0404	Strannasenteret, skifte kjøleelement ventilasjonsaggregat	0	0	1 000	0	0	0
0405	Lyngmyrveien 49, kjølebatteri	0	0	500	0	0	0
0406	Kommunehuset, ventilasjonsanlegg 1. etasje	0	0	0	500	0	0
0407	Strannasenteret, skifte vinduer	0	0	3 500	0	0	0
0408	Strannasenteret, solskjerming	0	0	800	0	0	0
0409	Lyngmyr skole, el-tavler	0	0	0	600	0	0
0410	Lyngmyr skole, lyddempende plater	0	0	0	300	0	0
0411	Lyngmyr skole, varmeveksler ventilasjon	0	0	500	0	0	0
0504	Nesgrenda, nytt høydebasseng vann	2 048	6 000	600	0	0	0
0510	Lastebil til byrenovasjon, elbil	507	0	0	0	0	0
0521	Flomsikring i sentrum	1 334	0	0	0	0	0
0524	Veilys, skifte til LED	2 579	0	0	0	0	0
0525	Kommunalteknikk, bil	708	350	0	0	200	0
0532	Borøya, høydebasseng vann	111	1 500	0	7 500	0	0
0535	Vannverket, ny utjevningstank	892	0	0	0	0	0
0536	Øksenåslia, rehabilitering vann- og avløpsnett	0	0	0	0	3 500	0
0544	Skipperheia, innløpskum/fordrøyningskum avløp	714	0	0	0	0	0
0545	Høyheiveien-Måneveien-Kirkekleiva, VA-ledninger	442	0	5 500	6 000	4 000	0
0546	Vannverket, ombygging UV-linje	83	0	0	0	0	0
0547	Cederholm, ny pumpestasjon avløp	249	0	500	0	0	0
0548	Parkeringsautomater	57	0	0	0	0	0
0550	Kjøp av areal gnr. 28 bnr. 158 sentrum	1 340	0	0	0	0	0
0551	Rehabiliteringsplan vann og avløp	1 168	2 000	1 500	2 000	3 000	13 000
0552	Grenstøl høydebasseng, sikringstiltak	0	2 000	0	0	0	0
0553	Sagesund-Tangen, avløpsledning i sjø	0	0	0	0	0	500

Prosjekt	Investeringer i varige driftsmidler (bruttobeløp i 1.000 kroner)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
0554	Strannasenteret parkeringsplass, VA, carport, lademuligheter mv.	197	825	7 300	3 125	0	0
0555	Vann og avløp, el-tavler og overvåkningsanlegg	1 826	600	800	800	800	800
0556	Grenstøl, vannkiosk	0	500	0	0	0	0
0557	Grensejustering Røysland krets, overta kommunal vei	0	1 933	0	0	0	0
0558	Brennvika, kommunal vei mv.	486	1 250	0	0	0	0
0559	Grenstøl, flytte bobiltømming	0	50	0	0	0	0
0561	Fjærkleivene rehabilitering VA	0	4 000	1 000	1 500	0	0
0562	Gjeving RA, blåsemaskiner og lufting	0	2 500	0	0	0	0
0563	Tvedestrand RA, sivbed skillevegger og replanting	0	1 500	1 200	0	0	0
0564	Tvedestrand RA, sensorikk	0	1 500	0	0	0	0
0565	Gjeving RA, sensorikk	0	1 500	0	0	0	0
0566	Pumpestasjoner, rehabilitering og oppgradering pumper	0	0	600	600	600	600
0567	Griserompa avløpspumpestasjon, overbygg	0	0	0	1 500	0	0
0568	Vannmålerstasjoner	0	0	250	600	600	600
0569	Eidbo vannpumpestasjon, ny stasjon	0	0	0	0	0	3 000
0570	Bergsmyr avløp, omlegging til selvfall	0	0	0	0	0	2 000
0571	Bergendal, ny pumpestasjon avløp	0	0	0	0	3 000	0
0572	Myrvoll, ny pumpestasjon avløp	0	0	0	0	3 000	0
0573	Nes Verk, ombygging pumpestasjon avløp	0	0	0	0	0	2 000
0574	Tvedestrand badepark, badeelementer	0	300	0	0	0	0
0575	Digital programvare for vei og vei- og gatelys	0	200	0	0	0	0
0576	Lastebil	0	3 500	0	4 000	0	0
0579	Liten hjullaster	0	0	1 200	0	0	0
0580	Utbyggingsavtale Tangenheia AS, boligfelt	3 263	0	0	0	0	0
0582	Mobile nødstrømsaggregat vann og avløp	0	0	1 500	500	200	0
0583	Vannberedskapstank sårbare abonnenter	0	0	1 500	0	0	0
0584	Garasje til nødstrømsaggregater og beredskapstank	0	0	1 000	0	0	0
0585	Songe, ombygging avløpspumpesystem	0	0	800	0	0	0
0586	Østerå vannverk, oppgradere SD-anlegg	0	0	500	0	0	0
0587	Nesheia, overtakelse ledningsnett vann og avløp	0	0	500	0	0	0
0588	Nordre Nesheia, overtakelse ledningsnett vann og avløp	0	0	1 000	0	0	0
0589	Epleviktangen, overtakelse og oppgradering kloakkpumpestasjon	0	0	0	2 500	0	0
0590	Tangenveien, rehabilitering avløp og kryssing fylkesvei vann	0	0	0	0	3 000	0
0591	Krokvåg - Nor, avkloakking					2 500	
0700	Strannasenteret, utstyr	53	0	0	0	0	0
0701	Velferdsteknologi innen helse- og omsorgssektoren	20	0	400	0	0	0

Prosjekt	Investeringer i varige driftsmidler (bruttobeløp i 1.000 kroner)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
0750	Helse og mestring, 8-seters bil	0	400	0	0	0	0
0753	Helse og mestring, utkjøp leasede biler	0	0	450	0	0	0
	Sum investeringer i varige driftsmidler	57 602	49 508	40 400	40 875	38 750	26 350

0002 - Tvedestrand næringspark A67, salg av næringsarealer

Næringsarealene i A67 Tvedestrand næringspark ble klare til salg i 2019, og det er solgt mye areal siden da. I økonomiplanen er det forutsatt inntekter på 5.000.000 kroner i 2026 og 7.000.000 kroner pr. år i 2027-2029. Det har vært solgt få tomter i 2024 og 2025, men en håper at markedet bedrer seg. Avklaringer av forhold rundt kjøpesenterplan ventes å ha betydning for omfang av salg. Det er uansett usikkerhet knyttet til budsjetterte beløp. I forrige økonomiplan var det forutsatt 7.000.000 kroner i inntekter i 2026 også.

Da kommunen kjøpte arealene ble det i flere av kjøpskontraktene lagt inn en klausul om at tidligere grunneier skal få betalt av kommunen 10 kroner (pluss prisjustering) pr. kvadratmeter når arealene ble solgt videre. Videre må en ved noen av salgene ha bistand til kontraktsutforming, oppgjør mv. Med bakgrunn i dette er det lagt inn utgifter på 200.000 kroner i årene 2027-2029. Dette er samme beløp som tidligere. I 2026 legges det til grunn at ubrukte midler fra 2025 overføres til 2026 for bruk i det året.

0102 – Lyngmyr skole, smartboard i klasserom

På Lyngmyr skole er det i klasserommene smartboardtavler fra 2009. De er delvis gått i stykker, det vil si at smartfunksjonen ikke kan brukes. Lyskvaliteten er dårlig og fra bakerst i klasserommet kan en ikke lese tekst på skjermen. Nye smartboardtavler er derfor viktig å anskaffe så undervisningen kan gjennomføres på en god måte.

Det er behov for 12 nye smartboardtavler (skjermer). Sektoren har innhentet pristilbud på selve skjermene, men utgifter til montering, småmateriell og reise for montører kommer i tillegg. Det anslås samlede utgifter på 800.000 kroner inkl. montering og materiell, og anskaffelsen foreslås delt likt mellom 2026 og 2027.

0301 – Ny barnehage Bronsbu

Bronsbu barnehage ble tatt i bruk i august 2022. I løpet av det første driftsåret dukket det opp en del reklamasjonssaker. Dette skal leverandøren egentlig rette opp i, men en har måttet engasjere juridisk bistand og eksterne konsulenter for å avklare sakene. Det er høsten 2025 utarbeidet et krav overfor entreprenøren, men saken er ikke avklart når denne økonomiplanen ferdigstilles. For å sikre bevilgning til eventuelt behov for ekstern bistand er det lagt inn 200.000 kroner i 2026.

Hvis den juridiske avklaringen medfører utgifter for kommunen må en komme tilbake til saken, siden det ikke er avsatt midler til dette i økonomiplanen.

0302 - Tvedestrand næringspark A67, diverse investeringer

Det er enkelte infrastrukturtiltak det vil være behov for å gjennomføre i takt med salg av arealer på Grenstøl. Dette gjelder interne veier, VA-anlegg mv. Kommunestyret har i 2019 lagt til grunn at kommunen gjennomfører slike mindre tiltak for å få en fornuftig struktur på vei- og VA-anlegg i området. Det er satt av en anslagsbevilgning på 500.000 kroner hvert år i planperioden. I 2027 og 2028 er beløpene halvert sammenlignet med økonomiplan 2025-2028.

Det er usikkerhet til hvor store behovene er, det avhenger blant annet av hvilke tomter som blir solgt. Hittil er det foretatt mange investeringer som en har nytte av ved salg av tomter de kommende årene,

slik som trafo-stasjoner og tilrettelegging med internveier.

0303 - Bil til vaktmestre

Kommunens vaktmestre er avhengige av biler i sitt daglige virke. Bilene må jevnlig skiftes ut. I økonomiplan 2025-2028 var det avsatt 750.000 kroner hvert år til kjøp av én ny bil i året. Nå legges det til grunn at bilene må kjøres lenger og en har derfor kun ført opp bevilgninger i 2028 og 2029. Hvis noen av dagens biler får behov for svært store påkostninger før den tid må en komme tilbake til saken.

0304 – El-bil renholdere

Renholderne er avhengige av biler. I tidligere økonomiplaner har det vært lagt inn bevilgninger til utskifting av en bil, men det var ikke tilfellet i 2025-2028. Det meldes nå om behov for å skifte ut en bil i 2027, og det er avsatt 400.000 kroner ekskl. merverdiavgift. I statsbudsjettet for 2026 er det foreslått endringer knyttet til merverdiavgift for el-biler, så det er usikkerhet knyttet til bruttoutgiften for kjøp av denne bilen. Dette må en komme tilbake til i neste økonomiplan.

0307 - Lyngmyr skole, nye vinduer

I 2020 ble vinduene på en av veggene på ungdomsskolen skiftet, men det er også behov for å skifte på de tre siste veggene. Mange av vinduene er dårlige, med blant annet råte og punkterte glass. Skifte av vinduer er et enøk-tiltak.

På grunn av større omfang av prosjektet enn tidligere antatt og prisvekst er beløpet økt fra 1.500.000 kroner til 3.500.000 kroner. Av økonomiske årsaker er bevilgningen flyttet til 2028, fra 2026 i økonomiplan 2025-2028.

0351 - Lyngmyrveien 57, vinduer og fasade

Arbeidene i dette prosjektet startet i 2024. I 2024 og 2025 ble det utført arbeider på den østlige delen av bygget. Da en startet med arbeidene i 2024 viste det seg at det var asbest som var brukt som vindsperre på hele fasaden. Dette fordyrer arbeidene betraktelig.

Det er behov for å skifte vinduer på resten av bygget også. Noen av vinduene har råteskader og mange er fra da bygget var nytt. Gamle vinduer har dårlig isolasjonsevne og har dermed et stort varmetap. På enkelte rom er det også slik at når det blåser ute beveger gardinene seg inne selv om vinduene er lukket igjen.

På deler av fasaden faller murpussen av i store flak, det er derfor behov for rehabilitering av den også.

I denne økonomiplanen foreslås det bevilget i alt 6.000.000 kroner til dette prosjektet, fordelt på 2026-2029. Totalbeløpet er det samme som i økonomiplan 2025-2028, men deler av arbeidene er av økonomiske årsaker forskjøvet lenger ut i tid. Det er usikkerhet knyttet til kostnadsanslaget, så en må komme tilbake til beløp mv. i senere økonomiplaner.

0352 - Kaldtlager på Lyngmyr

Siden økonomiplanen for 2023-2026 har det vært innarbeidet midler til å bygge et kaldtlager på Lyngmyr. Kommunen har store utendørs arealer som skal driftes og vedlikeholdes i Lyngmyr-området, og har i dag ikke noe sted for innendørs lagring av driftsmateriell. Lagerets størrelse var i økonomiplan 2023-2026 tenkt å være 250 kvm., men dette ble redusert til 200 kvm. i økonomiplan 2024-2027 siden kommunen hadde kjøpt lagerbygg i Søsterdalen 20.

I 2024 ble det arbeidet med mer konkret kartlegging av arealbehov for et lager, og med bakgrunn i dette ble det antatt at et bygg på 100 kvm. er tilstrekkelig stort. Kostnadene er på usikkert grunnlag redusert til 1.200.000 kroner. Det er ikke arbeidet med dette prosjektet i 2025. Av økonomiske

årsaker er prosjektet nok en gang skjøvet ut i tid, fra 2026 i økonomiplan 2025-2028 til 2028 i denne økonomiplanen.

Et lager er berettiget til spillemidler, og det er budsjettert med 500.000 kroner i 2029.

0362 – Salg av bygninger, inkl. klargjøring, meglerutgifter mv.

Kommunestyret behandlet i sak 72/2023 ad hoc-utvalgets innstilling om avhending av kommunale eiendommer. Flere bygninger ble vedtatt solgt.

I 2024 og 2025 er Bøklia barnehage, Villa Utsikten barnehage og Middelskolen solgt. Kommunestyret har i 2025 også vedtatt å overdra gratis Gjeving grendehus til Gjeving Grendehus SA og Songe skole til Songe Tunet. Pr. utgangen av oktober 2025 er overdragelsene av ulike årsaker ikke gjennomført.

Det arbeides med å klargjøre Dypvåg skole for salg. Blant annet som følge av en festeavtale med Allstad Grunneiendom AS er det en komplisert sak.

Høsten 2024 er det påbegynt et arbeid med en reguleringsplan for sentrum nord, denne omfatter blant annet området hvor flere aktuelle bygg ligger. Arbeidet med planen er omfattende og tar tid.

På usikkert grunnlag har kommunedirektøren foreslått salgsinntekter på 5.000.000 kroner i 2028, knyttet opp mot bygninger i sentrum. Om en får netto inntekt av salg av Dypvåg skole er usikkert siden det muligens påløper utgifter til utkjøp av festetomt. Salg av Dypvåg skole vil en komme tilbake til i egen sak til kommunestyret.

Ved salg påløper det utgifter til tilstandsrapporter, klargjøring, megler mv., og det er derfor budsjettert med noe midler til dette alle årene i planperioden. Det er kun foreslått mindre justeringer i beløp sammenlignet med økonomiplan 2025-2028.

0373 – Brannstasjon, oppgradering

Kommunen har ansvar for brannstasjon til biler mv. fra Østre Agder brannvesen. I 2023 mottok kommunen en vernerunderapport med mange mangelpunkter. Enkelte punkter synes å være relativt enkle å utbedre, mens andre er mer omfattende. I 2024 og 2025 ble det avsatt midler til planlegging av nødvendige utbedringer og noe til fysiske tiltak.

Høsten 2024 hadde en kontakt med den lokale brannmesteren for å kartlegge de mest prekære utbedringsbehovene. Det er skille mellom ren og uren sone, oljeutskiller og utbedringer av vognhallen (deriblant golvet fordi det stikker opp armeringsjern der).

Arbeidstilsynet har vært på besøk i 2025 og har kommet med pålegg om utbedringer. Ved utgangen av oktober 2025 venter kommunen fortsatt på en henvendelse fra brannvesenet med tanke på oppstart av planleggingsarbeidet. Hvilke tiltak som må gjennomføres og på hvilket tidspunkt vet en fortsatt ikke.

I 2026 er det lagt inn 500.000 kroner til utbedringer, dette er som i økonomiplan 2025-2028. En må eventuelt komme tilbake senere hvis det er behov for ytterligere bevilgninger.

0375 – Tjenestebiler, lade- og parkeringsmuligheter mv.

Fra 1.1.2023 ble det offentlige via ny forskrift fra Samferdselsdepartementet pålagt å anskaffe nullutslippskjøretøy ved kjøp eller leasing av nye kjøretøy. Kravet gjelder en stor del av kjøretøyene kommunen bruker i sin virksomhet, men ikke alle. Det er fortsatt under visse forutsetninger lov å kjøpe brukte biler som ikke er nullutslippskjøretøy.

Tvedestrand kommune har ikke lademuligheter til mange tjenestebiler, så det må etableres. Det vises til prosjekt 0554 som omtales senere i dette dokumentet. Prosjekt 0554 omfatter området mellom Strannasenteret og fylkesveien. Det er behov for lademuligheter andre steder også, og prosjekt 0375

omfatter disse områdene. Opprinnelig bevilgning i budsjettet for 2025 er tatt bort i en tertialrapport.

Det foreslås nå bevilget 200.000 kroner i 2026 og 800.000 kroner i 2027. Samlet beløp er som i økonomiplan 2025-2028, men deler er skjøvet noe ut i tid.

0379 – Søsterdalen 16, lokaler

Tidligere ble deler av Søsterdalen 16 leid ut til privatpraktiserende fysioterapeuter, men alle hadde flyttet ut i desember 2024. Kommunen hadde behov for mer plass til kommunale leger, og tok derfor i bruk den frigjorte delen til legekontor. For å tilpasse lokalene til ny bruk er det foretatt en rekke utbedringer, men fortsatt gjenstår det arbeider med behandlingsrom, kontor, personalinngang og inngangsparti for ambulansepersonell. For å få fullført prosjektet foreslås det bevilget 400.000 kroner i 2026.

0380 – Lyngmyr, automatisk bom beredskapsvei

I dag er det en manuell bom på beredskapsveien på Lyngmyr, den bør skiftes ut med en automatisk bom. Nå kan folk åpne bommen og kjøre inn på området, det er ikke heldig med tanke på trafiksikkerhet. Det foreslås bevilget 200.000 kroner i 2026, det er 50.000 kroner mer enn i økonomiplan 2025-2028.

0382 – Lyngmyrveien 57, tak

I 2025 er det skiftet tak på deler av Lyngmyrveien 57, dette på grunn av lekkasjer. Det viser seg at flere deler av taket lekker og ytterligere deler er dårlige. For å hindre ytterligere skader på bygningen er det innarbeidet nye bevilgninger på 700.000 kroner til dette i 2026 og 1.400.000 kroner i 2028. I 2026 er det taket over inngangspartiet som planlegges skiftet.

0384 – Lyngmyr skole, administrasjonsbygg fasade

Det er behov for å rehabilitere fasaden på administrasjonsbygget på Lyngmyr skole. Fasaden er i dag kledd med plater som er lite motstandsdyktige mot hærverk, noe det er mye av. Hærverket gir regelmessig tilfeller av ødelagte plater, det er ikke bra for bygget. Det er også vanskelig å få tak i nye plater, så fasadeplatene foreslås skiftet ut med liggende kledning. 250.000 kroner foreslås bevilget i 2027, som i økonomiplan 2025-2028.

0385 – Forvaltergården, tilbygg

Det er råteskader i tilbygget på Forvaltergården, det gjelder både konstruksjonen, yttervegger, dører og vinduer. Svikt i bærebjelker og søyler er midlertidig løst med forsterkninger og stålstøtter. Det er innarbeidet 0,5 mill. kroner pr. år i 2028 og 2029 til nytt tilbygg, dette er to år senere enn i økonomiplan 2025-2028. Bygget brukes ikke til kommunens primære tjenesteproduksjon, og prosjektet er derfor av økonomiske årsaker skjøvet ut i tid.

0386 – Strannasenteret, kjøkkenavdelinger

Kjøkkenene på de tre sykehjemsavdelingene er fra begynnelsen av 1990-tallet og er svært slitte. Det er derfor behov for utskifting. Dagens kjøkken er også utført i et materiale som ikke er særlig hygienisk. Deler av prosjektet ble gjennomført i 2025 og som i økonomiplan 2025-2028 foreslås det bevilget 350.000 kroner i 2026.

0388 – Lyngbakken barnehage, renholdsrom, ventilasjon, rehabilitering

HMS-rundene på Lyngbakken barnehage de siste årene viser at det er behov for oppgraderinger. I tillegg må det etableres et renholdsrom. Det foreslås bevilget 850.000 kroner i 2026 og 500.000 kroner i 2027. I økonomiplan 2025-2028 var det lagt inn 600.000 kroner til utbedring av ventilasjon og isolering av noen rom. Prosjektet har fått et noe annet og utvidet navn siden økonomiplan 2025-2028

Planlagte arbeider i 2026 er å skifte ventilasjonsanlegg og etablere et renholdsrom. Ventilasjonsanlegget er gammelt og har streiket flere ganger i 2025. Til nå har renholderne fraktet med seg alt renholdsutstyr når de skal arbeide i barnehagen, det er ikke holdbart. Det foreslås derfor avsatt midler til å tilrettelegge et eksisterende rom og innkjøp av nødvendig utstyr.

I 2027 planlegges det rehabilitering av noen av rommene fra da barnehagen var ny i 1991, blant annet bad og toaletter.

0389 – Kommunale brygger og havner

Kommunen eier mange brygger og mange av disse er i dårlig forfatning, det ble blant annet meldt i en rapport fra 2010-2013. Enkelte brygger risikerer å bli stengt hvis en ikke gjennomfører tiltak. I budsjettet for 2025 var det avsatt 250.000 kroner tiltenkt nye undersøkelser av bryggenes tilstand. Rapport er bestilt fra eksternt konsulentselskap, men den er ikke mottatt når denne økonomiplanen ferdigstilles.

Med bakgrunn i rapporten kan en sette opp en plan over hvilke brygger som skal rehabiliteres e.l. For å synliggjøre at det er et stort behov for slik rehabilitering er det i økonomiplanen avsatt 3.000.000 kroner i 2027 og 5.000.000 kroner i 2028. Det er svært stor usikkerhet til dette beløpet. Samlet sum er det samme som i økonomiplan 2025-2028, men beløp og gjennomføring er av økonomiske grunner skjøvet ut i tid.

0391 – Låssystemer

Det er et stort behov for å bedre adgangskontrollen på kommunale bygg, det gjelder Lyngmyr skole, Lyngmyrveien 57 og Familiehuset. I alle byggene installeres det adgangskontroll ved personlige brikker, som i mange av de andre kommunale byggene. Prosjektet ble påbegynt i 2025 og som i økonomiplan 2025-2028 foreslås det bevilget 400.000 kroner i 2026.

0404 – Strannasenteret, skifte kjøleelement ventilasjonsaggregat

Kjøleelementet i ventilasjonssystemet på Strannasenteret er gått i stykker. Det medfører svært høye temperaturer innendørs, noe en erfarte sommeren 2025. Kjøleelementet må skiftes, og det foreslås bevilget 1.000.000 kroner i 2026.

0405 – Lyngmyrveien 49, kjølebatteri

På Lyngmyrveien 49 er det ikke kjøling, og med store vindusflater med mye sol blir det veldig varmt inne om sommeren. Det er kommet klager både fra brukere, pårørende og ansatte. Bygget er ikke gammelt, men det ble valgt å ikke installere kjøling. Dette for å redusere utgiftene i byggeprosjektet. Det viser seg nå at behovet er stort, så det foreslås bevilget 500.000 kroner i 2026.

0406 – Kommunehuset, ventilasjonsanlegg 1. etasje

Dagens ventilasjonsanlegg i 1. etasje på kommunehuset er svært gammelt. En har ikke styring på anlegget, så på vinteren skrus anlegget ofte av fordi det blåser inn iskald luft. I denne delen av bygget blir det da dårlig luft. Det foreslås bevilget 500.000 kroner til nytt anlegg i 2027. Beløpet er usikkert, så en må komme tilbake til dette i kommende økonomiplan.

0407 – Strannasenteret, skifte vinduer

Husbanken har en tilskuddsordning til energitiltak på sykehjem og omsorgsboliger, som blant annet å skifte vinduer. En del av vinduene i bygningsmassen er skiftet tidligere, men det gjenstår mange. Det er ikke kjent hvor lenge denne tilskuddsordningen vil vare, så kommunedirektøren foreslår at det føres opp en bevilgning på 3.500.000 kroner i 2026. Det er også lagt inn et tilskudd fra Husbanken på 1.500.000 kroner samme år.

Gjennomføring av prosjektet forutsetter at en får tilskudd. Erfaringen fra tidligere viser at det kan

hende gjennomføringen skjer ved flere delprosjekter.

0408 – Strannasenteret, solskjerming

Flere pasientrom, kontorer og kjøkken på Strannasenteret mangler solskjerming, i alt 40 vinduer. Fra sektor Helse og mestring er det kommet et sterkt ønske om solskjerming på disse vinduene. Det foreslås å bevilge 800.000 kroner i 2026.

0409 – Lyngmyr skole, el-tavler

El-tavlene på Lyngmyr skole er modne for utskifting. I dag er det slik at selv små og enkle jordfeil kan medføre at strømmen på hele bygget blir slått av automatisk. Normalt skal det skje kun i områdene nær feilen, mens resten av bygget har vanlig strømtilførsel. Det oppleves feil i anlegget stadig oftere, blant annet som følge av slitte sikringer. Hvis feilen oppstår en helg vinterstid blir det utfordrende for undervisningen i begynnelsen av påfølgende uke. Det foreslås bevilget 600.000 kroner til nye el-tavler i 2027.

0410 – Lyngmyr skole, lyddempende plater

Lyddempende plater mangler i alle klasserommene på skolen, noe som medfører mye gjenklang. Montering av slike plater vil være et HMS-tiltak både for elever og lærere, samt bedre lærings situasjonen. Det foreslås bevilget 300.000 kroner til dette i 2027.

0411 – Lyngmyr skole, varmeveksler ventilasjon

Varmeveksleren på Lyngmyr er egentlig defekt, det gnager mot metall når ventilasjonsanlegget er på. Et ventilasjonsfirma som har sett på anlegget er overrasket over at det i det hele tatt går. Varmerveksleren kan ryke når som helst. Det tilrås derfor bevilget 500.000 kroner i 2026 til ny varmeveksler.

0504 - Nesgrenda, nytt høydebasseng vann

De fysiske arbeidene med nytt høydebasseng og tilhørende rørtrasé på Nesheia startet i 2025 og vil bli fullført i 2026. I økonomiplan 2025-2028 var siste bevilgning gitt i budsjettet for 2025, men det viser seg at det er behov for ytterligere bevilgning på 600.000 kroner i 2026. Arbeidene i 2026 vil være etablering av styringsstasjon for påfylling av vann til bassenget. Denne etableringen har hele tiden vært inne i det planlagte prosjektet. Årsakene til behov for ekstra bevilgning er at dette er et stort og omfattende prosjekt og generelt økte priser. Til og med 2025 er det bevilget 15.500.000 kroner til dette prosjektet.

0525 – Kommunalteknikk, bil

I løpet av planperioden er det behov for å skifte ut den lille bilen som brukes på Sandøya. Det foreslås bevilget 200.000 kroner i 2028, dette er som i økonomiplan 2025-2028.

0532 - Borøya, høydebasseng vann

I 2023 ble det bevilget planleggingsmidler til dette prosjektet. Prosjektering ble startet i 2024, og anbudskonkurranse ble avholdt rundt årsskiftet 2024/2025. Konkurransen ble avlyst som følge av markedet, valgt løsning og økonomi. Etter dette valgte en et nytt konsept, der en nå har gjennomført grunnarbeidene i 2025.

Til og med 2025 er det bevilget 2.000.000 kroner til prosjektet. I økonomiplan 2025-2028 var det lagt til grunn bygging av selve høydebassenget i 2026. Av økonomiske og kapasitetsmessige årsaker foreslås det nå utsatt til 2027. Bevilgningen er 7.500.000 kroner, det er høyere enn tidligere og skyldes sterk prisøkning siden prosjektet først ble påtenkt.

Høydebassenget på Borøya forsyner både Borøya og Sandøya med vann. Dette forsyningsområdet

er sesongbasert og en har i dag utfordringer med kapasiteten sommerstid. I tillegg er det utbygging i området, noe som øker behovet for vanntilførsel. Det planlegges derfor bygd et nytt høydebasseng parallelt med det eksisterende for å øke kapasiteten.

0536 - Øksenåslia, rehabilitering vann- og avløpsnett

I Øksenåslia har vann- og avløpsnettet behov for rehabilitering. Ledningsnettet er veldig gammelt, og det er blant annet mye innlekk på avløpsnettet. På usikkert grunnlag anslås utgiftene til 3.500.000 kroner. I økonomiplan 2025-2028 var prosjektet innarbeidet i 2027 og 2028. Nå foreslås det gjennomført i sin helhet i 2028.

0545 – Høyheiveien-Måneveien-Kirkekleiva, VA-ledninger

I dette området må gamle VA-ledninger skiftes på grunn av fare for kollaps i rørene og mye innlekkproblemer. Videre er det behov for å separere fellesavløpsledninger i området, noe som vil avlaste renseanlegget betydelig i regnværperioder. Området har betydelige utfordringer med overvann, noe som medfører økt risiko for skader og belastning på eksisterende infrastruktur. For å håndtere vannmengdene på en kontrollert måte planlegges det å etablere et fordrøyningsanlegg.

Alle de nevnte tiltakene må gjennomføres, men rekkefølgen påvirkes delvis av fremdrift i det private utbyggingsprosjektet ved Middelskolen. Det planlegges pr. nå å gjennomføre arbeidene i Måneveien, Eskilstorg og Middelskoleveien i 2026. I 2027 og 2028 arbeides det i henholdsvis Kirkekleiva og Høyheiveien. Fordrøyningsanlegg er i forslaget til bevilgninger regnet inn i 2027, men det kan komme behov for dette arbeidet alt i 2026. Det må en i så fall komme tilbake til.

I tidligere opprinnelig budsjett er det bevilget relativt store summer til prosjektet, men bevilgningene har blitt redusert i flere tertialrapporter som følge av finansieringsbehov på andre prosjekter. Pr. utgangen av oktober 2025 er det i regnskapet i perioden 2023-2025 utgiftsført 827.000 kroner totalt.

De planlagte arbeidene medfører forslag til bevilgninger på henholdsvis 5.500.000 kroner, 6.000.000 kroner og 4.000.000 kroner i 2026-2028. Samlet beløp er mye høyere enn i økonomiplan 2025-2028, en slik situasjon ble varslet der.

0547 Cederholm, ny pumpestasjon avløp

Konkurranse er gjennomført høsten 2025, med planlagt gjennomføring før sommeren 2026. Det er tidligere 3.500.000 kroner til dette prosjektet, men det forventes behov for ytterligere 500.000 kroner i 2026. Dette foreslås bevilget.

0551 – Rehabiliteringsplan vann og avløp

Det er løpende behov for rehabilitering av eksisterende ledningsnett mv. innenfor vann- og avløpssektoren. Store prosjekter føres opp som egne investeringsprosjekter, mens mindre tiltak samles under prosjekt rehabiliteringsplan vann og avløp. Videre er dette en liten reserve dersom ledninger eller tekniske anlegg plutselig ryker e.l. Store deler av ledningsnettet er gammelt, og det er et stort etterslep på utskifting av tekniske anlegg.

På grunn av andre store investeringer i 2026-2028 er foreslåtte bevilgninger relativt lave, henholdsvis 1.500.000 kroner, 2.000.000 kroner og 3.000.000 kroner. I 2029 er beløpet 13.000.000 kroner. Dette beløpet vil bli fordelt ut på konkrete prosjekter når de kommer til utførelse. Behovet innenfor vann og avløp er betydelig høyere enn det som er ført opp i økonomiplanen, men omfanget må tilpasses den faktiske kapasiteten på avdelingen.

Deler av kommunen har ikke tilfredsstillende reservevann. Tvedestrand og Arendal kommuner samarbeider om en utredning angående reservevann for Tvedestrand og Kilsund. Arbeidet ble påbegynt i 2024. Det legges frem egen sak for kommunestyret om dette. Dersom et slikt samarbeid blir vedtatt vil en komme tilbake til dette som eget prosjekt.

0553 – Sagesund-Tangen, avløpsledning i sjø

Kapasiteten på avløpsledningen i sjø mellom Sagesund og Tangen begynner å bli for liten, dette blant annet som følge av utbygging i området. Videre ventes det fremover utbygging med både hytter og hus. Selv om det er bygd buffertanker på Skipperheia så vil dette ikke alene løse utfordringene, og det må på sikt derfor legges større ledning frem til Tangen. Samtidig skal det sees på en helhetlig løsning for pumpesystemet tilknyttet flere eksisterende stasjoner i området, og eventuelt gjøre tiltak for tilpasning på disse.

Dette er et stort prosjekt, med forventet totalramme på minst 10 mill. kroner. Trass i stort behov er det andre prosjekt som er høyere prioritert. Det er likevel lagt inn 300.000 kroner i 2029 for å synliggjøre behovet for et prosjekt. Dette er ett år senere enn i forrige økonomiplan. Et EU-direktiv vedtatt i 2024 og oppfølgende norsk regelverk kan endre på forutsetningene, men prosjektet tas med for å synliggjøre et kommende behov.

0554 – Strannasenteret parkeringsplass, VA, carport, lademuligheter mv.

Grunnen i området rundt Strannasenteret har med årene sunket, og VA-ledningene får derfor driftsproblemer. Det er behov for å skifte ut gamle rør på hovedledningsnettet slik at forholdene forbedres. Samtidig skal det sees på en helhetlig løsning for bekkeløpet helt ned til Tjenna, med tilhørende bekkeinntak. Videre omfatter prosjektet parkerings- og lademuligheter for tjenestebiler i området ved Strannasenteret, samt VA-ledninger fra hovedledningsnettet og inn til bygningene på Strannasenteret. Det er i dag ikke nok strømkapasitet i området, så det må også etableres en ny trafo. Planlagt etablering av carport med lademuligheter må avklares med Vegvesenet.

I 2025 har det vært arbeidet med en helhetlig kartlegging av flom- og overvannsproblematikk fra Strannasenteret og ned til Tjenna. På høsten startet en så med planlegging og prosjektering av arbeidene.

Når denne økonomiplanen ferdigstilles er det vanskelig å anslå de samlede utgiftene i dette omfattende og sammensatte prosjektet. Planen er litt enkelt sagt at arbeider under bakken skal gjennomføres i 2026, mens arbeider over bakken som bygging av carport og ladestasjoner skal gjennomføres i 2027. Anslag indikerer behov for 7.300.000 kroner i 2026 og 3.125.000 kroner i 2027. Deler av beløpet (det som ikke gjelder vann, avløp og avgiftsbelagt parkering) er inklusive merverdiavgift.

Kommunen er omfattet av bestemmelsene i forskriften om nullutslippskjøretøy. Det innebærer blant annet at tjenestebilene innen hjemmetjenesten skal være el-biler. I dag er det ikke lademuligheter, det vil dette prosjektet etablere. Carport er også viktig med tanke på hjemmetjenestens bruk av tid i vinterhalvåret. Med carport slipper de å skrape is og måke snø av bilene.

Samlet er prosjektet nå anslått å ha en bruttoutgift i regnskapet på 11.550.000 kroner i perioden 2024-2027. I forrige økonomiplan var samlet beløp 8.075.000 kroner. Beløpene er ikke uten videre sammenlignbare, dette som følge av ulik merverdiavgiftshåndtering på ulike deler av områdene som omfattes av prosjektet.

0555 – Vann og avløp, el-tavler og overvåkningsanlegg

Innen vann- og avløpssektoren må stadig elektriske anlegg som el-tavler skiftes og SD-anlegg oppgraderes, da utviklingen innenfor fagområdet går fort. I avløpsstasjonene er det ofte et korrosivt miljø som gjør at levetiden på anleggene forkortes. Mangel på oppdaterte anlegg er kritisk av sikkerhets- og driftsmessige årsaker. Det foreslås bevilget 800.000 kroner hvert år i planperioden. Dette er 200.000 kroner mer enn i forrige økonomiplan og skyldes behov og prisutvikling.

0561 – Fjærkleivene rehabilitering VA

I 2024 ble deler av avløpsnettets på Bergsmyr rehabilitert og det er nødvendig å fortsette arbeidet med den samme ledningen i Fjærkleivene. Dette fordi vann- og avløpsrørene er svært dårlige i Fjærkleivene. På avløpsrørene er det mye lekkasjer både inn og ut, blant annet med avrenning ned mot Tjenna. Dagens rør ligger i et svært trafikkert område, og konsekvensene ved et eventuelt brudd er store. Rehabilitering av dette ledningsnettets er derfor høyt prioritert. I økonomiplanen for 2025-2028 var det avsatt 4.000.000 kroner i 2025 og 1.500.000 kroner i 2026.

Av kapasitetsmessige årsaker er en ikke kommet så langt i prosjektet som ønskelig. I budsjettkontrollen pr. 2. tertial 2025 ble bevilgningen redusert med 926.000 kroner for å finansiere andre investeringsprosjekter. Bevilgningen i 2026 foreslås til 1.000.000 kroner. Det er for å dekke opp igjen det en lånte av prosjektet i 2025.

Bevilgningen som var avsatt i 2026 i forrige økonomiplan var tiltenkt arbeider på nederste del av ledningsnettets i Fjærkleivene. I en presset situasjon kapasitetsmessig og økonomisk foreslås det utsatt til 2027. En er noe usikker på utgiften til denne delen av prosjektet, og vil komme tilbake til dette i kommende økonomiplan.

0563 – Tvedestrand RA, sivbed skillevegger og replanting

Sivbedene på renseanlegget var fulle og det var behov for tømning. På grunn av dårlig vekst i plantene og dårlig tilstand på skillevegger mellom kamrene, ble det i 2025 igangsatt en total rehabilitering. Når dette gjøres må det tilføres ny sand, gjøres replanting og bygges nye skillevegger. Denne delen av arbeidene er en investeringskostnad.

Arbeidene må fordeles over to år, og de nederst bedene skal rehabiliteres i 2026. I økonomiplan 2025-2028 var det lagt inn 1.500.000 kroner i 2025 og 1.000.000 kroner i 2026. Bevilgningen i 2025 er i tertialrapportene redusert til 560.000 kroner, men bevilgningen i 2026 nå må økes til 1.200.000 kroner.

0566 – Pumpestasjoner, rehabilitering og oppgradering pumper

Kommunen har mange pumpestasjoner for vann og avløp. På grunn av stigende alder og dårlig tilstand må de rehabiliteres og oppgraderes. Det er derfor lagt inn bevilgninger på 600.000 kroner til dette hvert år i planperioden. Dette er 100.000 kroner mer pr. år enn i økonomiplan 2025-2028 og økningen skyldes behov og prisutvikling.

Som en ser nedenfor er det noen konkrete pumpestasjoner som er så dårlige at de må skiftes i sin helhet. Bevilgningene i prosjekt 0566 vil bli brukt på pumpestasjoner der det ikke er nødvendig med en total utskifting. En vil da sikre at stasjonenes levetid utnyttes best mulig.

0567 – Griserompa avløpsspumpestasjon, overbygg

Griserompa avløpsspumpestasjon er bare en kum i dag, hvor operatørene må gjøre nedstigning til under bakkenivå for å vedlikeholde stasjonen. Dette er uheldig med tanke på både HMS og drift. Det er behov for et overbygg med tilhørende utstyr. 1.500.000 kroner foreslås bevilget i 2027, ett år senere enn i økonomiplan 2025-2028. Prosjektet er svært nødvendig å få gjennomført, men er forskjøvet ett år grunnet økonomi og kapasitet.

0568 – Vannmålerstasjoner

I økonomiplanen for 2025-2028 var det avsatt 500.000 kroner hvert år i 2026-2028 til etablering av vannmålerstasjoner i vannledningsnettets. Med slike målere kan en ha oversikt over forbruk ulike steder på nettet, for lettere å kunne lokalisere lekkasjer. Reparasjon av ledninger som lekker bedrer driftssituasjonen. Av kapasitetsmessige årsaker foreslås det nå bevilget 250.000 kroner i 2026. I 2027-2029 foreslås det avsatt 600.000 kroner hvert år.

0569 – Eidbo vannpumpestasjon

Eidbo vannpumpestasjon er en sentral stasjon som forsyner øyene med vann, samt er en trykkøkingsstasjon for reservevann til og fra Krok våg vannverk. Stasjonen er gammel, liten og ikke i tråd med HMS-standarder. Den er heller ikke bygd for å kunne forsyne med vann i alle ønskelige retninger. Det foreslås avsatt 3.000.000 kroner til å bygge en ny stasjon i 2029, dette er to år senere enn i økonomiplan 2025-2028. Beløpet er økt som følge av erfaringstall og prisvekst. Prosjektet må gjennomføres i samarbeid med Krok våg vannverk.

0570 – Bergsmyr avløp, omlegging til selvfall

Dagens pumpestasjon på Bergsmyr nærmer seg forventet levetid. I stedet for å bygge ny stasjon foreslås det å legge nye ledninger ned til Bydalen, da kan en benytte selvfall i stedet for å pumpe. Hvis det blir utbygging i området må prosjektet ses i sammenheng med det. Det foreslås bevilget 2.000.000 kroner til dette i 2029, det er to år senere enn i økonomiplan 2025-2028.

0571 – Bergendal, ny pumpestasjon avløp

Bergendal pumpestasjon nærmer seg forventet levetid og må skiftes ut. Det foreslås bevilget 3.000.000 kroner til ny pumpestasjon i 2028, det er ett år senere enn i økonomiplan 2025-2028.

0572 – Myrvoll, ny pumpestasjon avløp

Myrvoll pumpestasjon nærmer seg forventet levetid og må skiftes ut. Det foreslås bevilget 3.000.000 kroner til ny pumpestasjon i 2028, det vil si som i økonomiplan 2025-2028.

0573 – Nes Verk, ombygging pumpestasjon avløp

Pumpestasjon avløp på Nes Verk nærmer seg forventet levetid. Kostnaden ved å skifte ut hele stasjonen er høy, det foreslås derfor en større ombygging i stedet. Det foreslås bevilget 2.000.000 kroner til dette i 2029, ett år senere enn i økonomiplan 2025-2028.

0576 – Lastebil

I budsjettet for 2025 var det oppført midler til kjøp av lastebil med strøpparat. Etter forslag fra kommunedirektøren vedtok kommunestyret heller at en skulle kjøpe hjulgraver med strøpparat i 2025. I økonomiplan 2025-2028 var kjøp av hjulgraver ført opp i 2027.

Kommunens lastebil som blant annet brukes til strøing og veivedlikehold er gammel og dyr i drift, inklusive reparasjoner. Bilen bør skiftes ut så snart som mulig. Av økonomiske årsaker foreslås ikke kjøpet gjort før i 2027, da innenfor en ramme på 4.000.000 kroner.

0579 – Liten hjullaster

Når kommunen skal brøyte veier, parkeringsplasser mv. brukes blant annet en hjullaster. Dagens maskin er helt utslitt med tanke på denne bruken. Den er heller ikke egnet for bruk av snøfres. Det foreslås derfor bevilget 1.200.000 kroner i 2026, det er ett år tidligere enn i økonomiplan 2025-2028.

0582 – Mobile nødstrømsaggregat, vann og avløp

Myndighetenes og befolkningens forventninger til vann- og avløpstjenestene har over de siste tiårene økt drastisk. Dette medfører mindre handlingsrom for nedetid på anleggene. Samtidig har de siste årenes utvikling i værissituasjonen økt sannsynligheten for strømbrydd. For å sikre vannforsyningen og avløpshåndtering ved strømbrydd og i beredskapssituasjoner foreslås det innkjøp av to mobile strømaggregat. I tillegg må strøminntaket på stasjonene bygges om så en kan koble til aggregatene. Aggregatene foreslås kjøpt i utgangspunktet med tanke på vann og avløp, men kan også brukes i andre deler av kommunens tjenesteproduksjon. Det foreslås bevilget 1.500.000 kroner i 2026 til kjøp av aggregat og ombygging av noen strøminntak. I 2027-2028 foreslås det bevilget henholdsvis

500.000 kroner og 200.000 kroner til ombygging av flere strøminntak.

0583 – Vannberedskapstank, sårbare abonnenter

Drikkevannsforskriften stiller krav til at kommunen skal være i stand til å levere nødvann utenfor det ordinære distribusjonssystemet. Kommunen må derfor sørge for å ha utstyr og beredskap for å sikre nødvendig vann til sårbare abonnenter i tilfelle den ordinære forsyningen skulle svikte. Det foreslås kjøpt inn en stor mobil vanntank med tanke på å sikre sårbare abonnenter som for eksempel sykehjemmet vann i en beredskapssituasjon. Tanken må stå fast på en tilhenger så den enkelt kan fraktes rundt. Det foreslås bevilget 1.500.000 kroner i 2026.

0584 – Garasje til nødstrømsaggregat og beredskapstank

Mobile nødstrømsaggregat og mobil vanntank må oppbevares i en garasje blant annet så de ikke blir ødelagt av vær og vind. Det er viktig å ha denne plassert ved vann og avløp sin driftssentral, og på tomte ved Tvedestrand renseanlegg er det plass til dette. Der får en da oppbevart både aggregatene og vanntanken, samt annet beredskapsutstyr til vann- og avløpssektoren som må oppbevares innendørs. Det foreslås bevilget 1.000.000 kroner i 2026.

0585 – Songe, ombygging avløpspumpesystem

På Songe er det problemer med gassdannelser i avløpssystemet. Prosjektet omfatter omlegging av pumpeledninger og utskifting av pumper og utstyr. Dette vil bedre HMS-situasjonen for ansatte og forlenge restleveretiden på systemet. Det foreslås bevilget 800.000 kroner i 2026.

0586 – Østerå vannverk, oppgradere SD-anlegg

På vannverket trengs det mer datakraft til ny automatisk styring av vannverket, samt oppdatering til ny standard. Dette for å sikre driftsstabilitet. Tiltaket vil også bedre datasikkerheten mot uønsket inntrengning og sabotasje. Det tilrås bevilget 500.000 kroner i 2026.

0587 – Nesheia, overtakelse ledningsnett

Det første boligfeltet på Nesheia ble etablert på slutten av 1990-tallet og hovedledningsnettet for vann og avløp er i privat eie. For den samlede driftssituasjonen og rettferdighetsprinsipp for innbyggerne er det en fordel at alt hovedledningsnett i området er kommunalt. Sammen med dagens eier er det satt i gang en prosess med vurdering av teknisk standard og diverse formaliteter. Det foreslås at kommunen overtar anlegget dersom den tekniske standarden tilfredsstillende kommunale krav og øvrige formaliteter går i orden.

Med utgangspunkt i opprinnelig kostpris og kommunalt regelverk for avskrivninger er restverdi (dvs. kostpris minus akkumulerte avskrivninger) ved utgangen av 2025 om lag 500.000 kroner. Kommunen skal ikke betale noe for ledningsnettet, men ifølge budsjett- og regnskapsforskriftene må en føre overtakelsen med bruttobeløp. Det betyr at en budsjetterer med 500.000 kroner i utgifter og samme beløp i inntekter.

0588 – Nordre Nesheia, overtakelse ledningsnett

Det andre boligfeltet på Nesheia, dvs. Nordre Nesheia, ble etablert rundt 2005 og hovedledningsnettet for vann og avløp er i privat eie. For den samlede driftssituasjonen og rettferdighetsprinsipp for innbyggerne er det en fordel at alt hovedledningsnett i området er kommunalt. Sammen med dagens eier er det satt i gang en prosess med vurdering av teknisk standard og diverse formaliteter. Det foreslås at kommunen overtar anlegget dersom den tekniske standarden tilfredsstillende kommunale krav og øvrige formaliteter går i orden.

Med utgangspunkt i opprinnelig kostpris og kommunalt regelverk for avskrivninger er restverdi (dvs. kostpris minus akkumulerte avskrivninger) ved utgangen av 2025 om lag 1.000.000 kroner.

Kommunen skal ikke betale noe for ledningsnett, men ifølge budsjett- og regnskapsforskriftene må en føre overtakelsen med bruttobeløp. Det betyr at en budsjetterer med 1.000.000 kroner i utgifter og samme beløp i inntekter.

0589 – Epleviktangen, overtakelse og oppgradering kloakkpumpestasjon

På Epleviktangen er det en kloakkpumpestasjon som er eid av Epleviktangen kloakksameie. Anlegget er stort nok til å kunne bli kommunalt, og overtakelse muliggjør påkobling av flere abonnenter. Sammen med dagens eier er det satt i gang en prosess med vurdering av teknisk standard og diverse formaliteter. Det foreslås at kommunen overtar anlegget dersom formalkrav går i orden. Anlegget ble bygd i 1999 og er da etter kommunale regler ferdig avskrevet. En overtakelse i 2026 vil dermed ikke medføre investeringsutgifter og -inntekter i 2026-regnskapet.

For å bedre anlegget og sikre muligheten for flere påkoblinger foreslås det å avsette 2.500.000 kroner til en oppgradering i 2027.

0590 – Tangenveien, rehabilitering avløp og kryssing fylkesvei vann

Ved Tangenveien er det en gammel avløpsledning i betong som lekker mye. Denne foreslås strøppekjørt for å hindre lekkasje, med påfølgende belastning av fremmedvann til renseanlegget. Videre må kummer rehabiliteres og en vannledning som krysser fylkesveien har behov for utskifting. Det foreslås bevilget 3.000.000 kroner til dette i 2028.

0591 – Krok våg – Nor, avkloakking

Krok våg vannverk arbeider med sitt ledningsnett i området, og kommunen har allerede inngått kontrakt om at vannverket på en angitt strekning skal legge ned en avløpsledning når de likevel graver. Dette er det bevilget midler til i tidligere kommunale budsjetter, i prosjekt 0523 Nor, overføringsledning avløp. For å utnytte denne ledningen og avkloakkere området foreslås det nå bevilget 2.500.000 kroner i 2028 til en helhetlig avløpsløsning. Det vil legge til rette for at mange eiendommer kan kobles til det kommunale avløpsnett.

0701 – Velferdsteknologi innen helse- og omsorgssektoren

Bruk av velferdsteknologi innen helse- og omsorgssektoren har i flere år hatt fokus i kommunen. Hensikten med å ta i bruk slik teknologi er å øke brukernes trygghet og sikkerhet og redusere kommunens ressursbruk.

I 2026 foreslås det bevilget 400.000 kroner til kjøp av systemet Qumea med tilhørende utstyr til avdeling 1 på sykehjemmet. 3D-radarer skal monteres på alle pasientrommene. Disse vil kontaktløst og anonymt registrere menneskelige bevegelser i pasientens rom. Pleiepersonalet får automatisk og døgnet rundt informasjon om sine pasienters bevegelsesmønster og varsles i sanntid dersom pasienten trenger hjelp. Løsningen kan gi gevinster som blant annet trygghet for beboere, redusert behov for tilsyn på natt, bedre arbeidsflyt for ansatte, samt forebygging av fall og skader. Arendal kommune har prøvd systemet på noen av sine institusjoner og skal nå ta det i bruk på flere omsorgssentre og sykehjem.

Dersom sektoren er fornøyd med dette nye systemet kan en i senere økonomiplaner komme tilbake med forslag om å installere dette flere steder.

0753 – Helse og mestring, utkjøp leasede biler

Til kommunestyrets møte i november 2025 er det lagt frem en sak om utkjøp av leasede biler som benyttes av hjemmetjenesten i sektor Helse og mestring. Det gjelder ni biler med utløp av leasingavtale og dermed kjøp i 2025, samt to biler i 2026. Beregninger for utkjøpet av biler i 2025 viser samlede innsparinger for kommunen. Videre kan utkjøp bidra til at kommunen tidligere kan oppfylle statlig forskrift om at en skal ha nullutslippskjøretøy, ved ny leasing av fossile biler vil en

være bundet i lengre tid. Se også omtale av blant annet ladeinfrastruktur i prosjektene 0375 og 0554. En får ikke pris på utkjøp før tre måneder før leasingavtalenes utløp. På usikkert grunnlag anslås det å koste 450.000 kroner for utkjøp av de to bilene i 2026, det er Caddy varebiler. Beløpet foreslås bevilget. Det vises også til driftstiltak i sektoren for reduksjon av driftsrammen.

Hjemmetjenesten har også leasing av biler der utløp av kontrakt er etter 2026. Når disse kontraktene utløper må det vurderes om bilene skal kjøpes ut, om en skal kjøpe nye el-biler eller om skal lease el-biler. Dette må en komme tilbake til i senere økonomiplaner.

Tilskudd til andres investeringer

Prosjekt	Tilskudd til andres investeringer (bruttobeløp i 1.000 kroner)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
0803	Tvedestrand kirke, fasade, vinduer mv.	343	500	1 000	2 000	2 000	0
0809	Sittegressklipper til gravplassene	90	0	0	0	0	0
0810	Holt kirke, navnet minnelund	0	100	0	0	0	0
0811	Dypvåg kirke, forprosjekt og videre tiltak	0	0	200	500	1 000	1 000
	Sum tilskudd til andres investeringer	433	600	1 200	2 500	3 000	1 000

0803 - Tvedestrand kirke, fasade, vinduer mv.

I tidligere økonomiplaner er det bevilget noe midler til Tvedestrand kirke, fasade, vinduer mv. Tidligere bevilgninger er brukt til å få utarbeidet en tilstandsrapport, skanne kirka og foreta grundigere undersøkelser. Den første tilstandsrapporten antydte arbeider for over 10 mill. kroner eksklusive merverdiavgift, der noe hastet og noe burde gjøres i et litt lengre perspektiv. I 2023-2025 er det foretatt laserskanninger av nordveggen og selve kirkerommet for å se utvikling i tilstanden. Fellesrådet mottok en rapport fra undersøkelsene rett før denne økonomiplanen ble ferdigstilt. Rapporten antyder utgifter på et betydelig større beløp enn tidligere angitt. En har ikke rukket å studere rapporten enda.

Rapporten anbefaler fellesrådet å ha et særskilt forprosjekt blant annet for å få mer detaljert informasjon om tilstanden, samt anbefalinger om hvilke arbeider som må gjøres og beregnet kostnad på disse. Riksantikvaren forvalter en tilskuddsordning kalt kirkebevaringsprogrammet. Fellesrådet søkte i 2024 om tilskudd til et forprosjekt for Tvedestrand kirke, men fikk avslag. Det er likevel mulig å søke om tilskudd til de fysiske arbeidene senere. Tilskudd til fysiske arbeider forutsetter kommunalt bidrag. Middelalderkirker er prioritert, men en kan også få tilskudd til andre kirker.

I sin økonomiplan for 2026-2029 (fra juni 2025) har fellesrådet antydte behov for 2.000.000 kroner hvert år i 2026-2028. Kirkevergen skriver også at det er svært usikkert hva utbedringsarbeidene vil koste. I kommunens økonomiplan er det foreslått 1.000.000 kroner i 2026 og 2.000.000 kroner i 2027 og 2028. Det lavere beløpet i 2026 skyldes blant annet fortsatt usikkerhet til hvilke arbeider det haster å få utført og at fellesrådet ikke er kommet så langt som de tenkte da økonomiplanen ble behandlet. Kirkevergen er enig i at fremdriften i prosjektet nok ikke blir som forutsatt i fellesrådets økonomiplan. De angitte beløpene er mye lavere enn antydningene i rapporten, men det er grunn til å tro at ikke alle arbeider haster like mye.

Det vil bli lagt frem egen sak for kommunestyret om denne saken. Da må kommunestyret ta stilling til kommunens bidrag i prosjektet, tidsperspektiv på gjennomføring osv.

0811 – Dypvåg kirke, forprosjekt og videre tiltak

Arbeidsgiverorganisasjonen for kirkelige virksomheter finansierte våren 2024 en tilstandsanalyse av

Dypvåg kirke. Analysen omfatter klimaskallet med tilhørende bærende konstruksjoner, samt innvendige og utvendige overflater på klimaskallet. Rapporten avdekket flere alvorlige forhold som var ukjente for kirkevergen. Det er behov for ytterligere undersøkelser som en del av et forprosjekt. Fellesrådet søkte om midler fra kirkebevaringsprogrammet til et forprosjekt (se omtale på prosjekt 0803), og fikk tilsagn om 1,0 mill. kroner. Dypvåg er en middelalderkirke. Det forventes at tilskuddet fullfinansierer forprosjektet som startet i 2025.

Fellesrådet behandlet sin økonomiplan i juni 2025 og hadde der lagt til grunn behov for kommunalt tilskudd på 1.000.000 kroner i 2026 og 2.000.000 kroner hvert år i 2027-2029. I samtaler med kirkevergen høsten 2025 fremkommer det at fremdriften ikke er som forutsatt i juni. Det er også svært usikkert hvor mye utbedringene vil koste.

Høsten 2025 har fellesrådet begynt med undersøkelser på kirka, og det skal blant annet foretas målinger i kirka i 13 måneder. Utover arbeidet med forprosjektet kan det bli aktuelt med noen mindre bygningsmessige tiltak og noe planlegging i 2026, kommunedirektøren har derfor foreslått bevilget 200.000 kroner det året. Videre er det innarbeidet 500.000 kroner i 2027 og 1.000.000 kroner i 2028 og 2029. Kommunalt bidrag i 2027-2029 er tiltenkt å være halvparten av totale utgifter, da det håpes på tilskudd fra kirkebevaringsprogrammet på tilsvarende beløp. Det forutsettes egen sak til kommunestyret når rapporten er klart. Da må kommunestyret ta stilling til kommunens bidrag i prosjektet.

Andre investeringer, investeringer i aksjer og andeler

Prosjekt	Investeringer i aksjer og andeler (bruttobeløp i 1.000 kroner)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
0013	Interkommunal legevakt og øyeblikkelig hjelp-plasser	1 759	0	0	0	0	0
0900	Egenkapitalinnskudd KLP	1 573	1 500	1 700	1 800	1 800	1 900
	Sum investeringer i aksjer og andeler	3 332	1 500	1 700	1 800	1 800	1 900

0900 - Egenkapitalinnskudd KLP

Hvert år må kommunen betale egenkapitalinnskudd til KLP. Det er satt av 1.700.000 kroner i 2026, 1.800.000 kroner i 2027 og 2028, samt 1.900.000 kroner i 2029. Det er usikkerhet rundt beløpenes størrelse, men kommunen kan ikke påvirke de.

Formidlingslån

0902 - Formidlingslån

Prosjekt 0902 Formidlingslån (beløp i 1.000 kroner)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Utlån til innbyggere i kommunen	22 430	25 000	20 000	25 000	25 000	25 000
Ordinære avdrag på lån, betalt til Husbanken	4 296	4 600	5 000	5 500	6 200	6 900
Ekstraordinære avdrag på lån, betalt til Husbanken	9 274	0	0	0	0	0
Avsetning til bundet investeringsfond (pga. ekstraordinære avdrag fra innbyggere i kommunen)	66	0	0	0	0	0
Sum utgifter	36 066	29 600	25 000	30 500	31 200	31 900
Bruk av lån til videreutlån (lån i Husbanken)	-22 430	-25 000	-20 000	-25 000	-25 000	-25 000
Mottatte ordinære avdrag på utlån, fra innbyggere i kommunen	-3 527	-3 900	-4 100	-4 500	-5 200	-5 800

Prosjekt 0902 Formidlingslån (beløp i 1.000 kroner)	Regns kap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2029	Budsjett 2028
Mottatte ekstraordinære avdrag på utlån, fra innbyggere i kommunen	-9 310	0	0	0	0	0
Bruk av bundet investeringsfond (pga. ekstraordinære avdrag fra innbyggere i kommunen)	-30	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-35 296	-28 900	-24 100	-29 500	-30 200	-30 800
Nettoutgift	769	700	900	1 000	1 000	1 100

I økonomiplan 2025-2028 var det forutsatt 25.000.000 kroner i låneopptak formidlingslån hvert år. Hovedmålgruppa for lån er vanskeligstilte barnefamilier. Det var meldt inn ønske om å videreføre dette beløpet, men kommunedirektøren foreslår et lavere beløp i 2026. Årsaken er at en har en del udisponerte midler igjen av lånerammen fra 2025, dette kan benyttes i 2026. Etterspørselen i 2025 har vært høyere enn i 2024, men det er gitt flere avslag. Søknader om formidlingslån vurderes etter kriterier for ordningen gitt av Husbanken, og i 2025 er det mange søknader som ikke oppfyller kravene til å få lån.

Avdrag kommunen betaler til Husbanken og avdrag kommunen mottar fra våre lånekunder føres også i investeringsregnskapet. Som følge av noen tap, tidsforskyvninger mellom innlån og utlån mv. bruker det kommunen betaler til Husbanken å være et høyere beløp enn det en mottar fra lånekundene. Det betyr at kommunen selv må dekke utbetalinger til avdrag. Differansen varierer fra år til år, og budsjetterte beløp er usikre.

Det er Intrum AS som håndterer det bankmessige i forbindelse med utlånene. Det anslås at kommunen må dekke 900.000 kroner selv i 2026. Beløpet er økt noe utover i planperioden. Det er usikkerhet knyttet til beregningene, men økt lånevolum vil ofte øke denne differansen.

0912 – Startlån førstegangsetablerere

Prosjekt 0912 Startlån, førstegangsetablerere (beløp i 1.000 kroner)	Regns kap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2029	Budsjett 2028
Utlån til innbyggere i kommunen	0	0	0	0	0	0
Ordinære avdrag på lån, betalt til Husbanken	0	0	85	90	95	100
Sum utgifter	0	0	85	90	95	100
Bruk av lån til videreutlån (lån i Husbanken)	0	0	0	0	0	0
Mottatte ordinære avdrag på utlån, fra innbyggere i kommunen	0	0	-45	-90	-95	-100
Sum inntekter	0	0	-45	-90	-95	-100
Nettoutgift	0	0	40	0	0	0

Kommunestyret vedtok ved behandlingen økonomiplan 2025-2028 å ta opp 5 mill. kroner i 2025 i startlån til førstegangsetablerere. Det var ikke innarbeidet i tabellene i dokumentet, kun verbalvedtak. Hvis det hadde vært innarbeidet ville det stått 5.000.000 kroner på raden utlån til innbyggere i kommunen og -5.000.000 kroner på raden bruk av lån til videreutlån.

Det foreslås ikke søkt om slikt lån i 2026-2029, årsaken er liten etterspørsel i 2025. Pr. utgangen av oktober 2025 er det ikke utbetalt noe lån fra kommunen.

Husbanken krever egen rapportering på startlån til førstegangsetablerere, derfor er det eget prosjekt. Intrum håndterer disse lånene også, på vegne av kommunen.

Utbyggingsavtaler

For mange år siden ble det inngått utbyggingsavtaler knyttet til boligfelt både på Glastadheia og Lauvåsen, begge inngått etter anleggsbidragsmetoden. Det innebærer at kommunen mottar fakturaer fra entreprenør og anleggsbidrag fra utbygger fortløpende. Begge prosjektene er innarbeidet i revidert budsjett 2025, og vil bli overført til nye budsjettår inntil de er fullført.

Kommunestyret har de siste årene godkjent utbyggingsavtaler etter justeringsmetoden. Det innebærer at utbygger er byggherre, og at kommunen overtar anlegget først når det er ferdig og godkjent. Det er også først på dette tidspunktet at anlegget skal føres i kommunens investeringsregnskap. Investeringsutgifter og -inntekter er like store, så nettobeløpet er 0 kroner.

I de nyeste avtalene er det ikke angitt forventet totalsum eller hvilket år anlegget skal overtas av kommunen. Prosjektene er derfor ikke ført opp i investeringsbudsjettet i denne økonomiplanen. En må komme tilbake i tertialrapportene med budsjettjusteringer når overtakelse av anleggene blir aktuelt.

Nedenfor følger en oversikt over inngåtte utbyggingsavtaler etter justeringsmetoden, der kommunen ikke har overtatt anleggene enda:

- Skuggevik, vedtatt i kommunestyret 21.3.2023 i sak 27. Avtalepart er 980 377 075 Capnova AS.
- Brennvika, sluttbehandling i kommunestyret 20.6.2023 i sak 65. Avtalepart er 925 621 471 Brennvika Eiendom AS.
- Dalhei vest, godkjent i kommunestyret 15.10.2025 i sak 76. Avtalepart er 925 700 983 Gjeving Vest AS.

Kommunestyret vedtok 16.2.2021 i sak 10 å godkjenne en utbyggingsavtale for en del av Svabukta. Det var knyttet noen forbehold til vedtaket. Pr. utgangen av oktober 2025 er det fortsatt uavklarte forhold i saken, så det er ikke signert noen avtale. Avtalepart er 921 070 314 Rueness Eiendom AS.

Mulige investeringsprosjekter i 2026-2029

I denne økonomiplanen er det innarbeidet bevilgninger til mange investeringsprosjekter. Gjennom den administrative budsjettprosessen høsten 2025 har flere behov og mulige prosjekter vært nevnt, uten at bevilgninger gis. Dette skyldes blant annet at det er behov for å vurdere og utrede mer, men ikke minst at kommunens økonomiske evne til investeringer i årene fremover er sterkt begrenset. Videre er det utfordringer på kapasiteten til å planlegge og følge opp investeringsprosjekter. Kommunedirektøren ønsker likevel å nevne noen prosjekter, slik at kommunestyret er forberedt på at prosjekter, hvis mulig, kan bli vurdert i kommende økonomiplaner.

Flere av flytebryggene i havna står i fare for å ryke. Vaktmestrene har reparert en av bryggene, men de tre andre bør trolig skiftes. I løpet av 2026 må tilstand, behov, priser osv. sjekkes nærmere.

Noen av verandaene ved Strannasenteret siger, og de bør vurderes skiftet.

Svømmebassenget på Lyngmyr skole har ikke vært i drift høsten 2025 på grunn av feil og mangler. Det arbeides med mindre utbedringer for at det kan tas i bruk i 2026. Videre arbeides det med en større kartlegging av hva som må gjøres for å sikre drift på lang sikt, samt om utgifter til dette skal føres i drifts- eller investeringsregnskapet.

Holt barnehage har meldt om behov for flere utendørs lekeapparater. Det har en ikke funnet rom for å prioritere nå.

Fra 2031 blir det forbudt å selge gummigranulat som brukes som fyllmateriale på kunstgressbaner. Regjeringen har i oktober 2025 meddelt at de styrker tilskuddsordningen til baner uten gummigranulat. Tvedestrand har to kunstgressbaner med slikt fyllmateriale. I 2026 må en se

nærmere på nye bestemmelser, tilskuddsordninger mv.

I denne økonomiplanen er det forslag om kjøp av både biler og maskiner. Det bør tas en gjennomgang av hele den kommunale bil- og maskinparken. Dette kan medføre salg av det en ikke trenger lenger, samt behov for andre kjøp enn det som er nevnt over.

Da kommunestyret vedtok inndekning av kommunen underskudd på driftsregnskapet for 2024 ble rammene til alle sektorene redusert. For Samfunn og infrastruktur var ett av de planlagte tiltakene nedklassifisering av noen kommunale veier. En nedklassifisering er en omfattende prosess, og i noen tilfeller kan det være behov for en oppgradering av veiene før de nedklassifiseres. Kommunedirektøren foreslår ikke nedklassifisering i denne økonomiplanen.

Gamle E18 mellom Rømyr og Fiane, samt brua over nye E18, er nedklassifisert til kommunal vei. Staten/Nye Veier AS skal bekoste oppgradering, men det er ikke avklart om dette skal skje i statlig eller kommunal regi.

EU vedtok høsten 2024 et nytt og strengere direktiv knyttet til avløpssektoren. Forslaget innebærer svært strenge krav i forbindelse med utslipp, og det vil kunne påvirke investeringsbehovet for kommunen. EU-regelverket må implementeres i norsk regelverk, Miljødirektoratet har startet på dette arbeidet. Innen 2034 skal en stor andel av de norske anleggene tilfredsstille kravene, og det er forventet at Tvedestrand's anlegg er i denne gruppen. Kommunen må påregne betydelige investeringer.

Bevilgninger fra økonomiplan 2025-2028 som er tatt bort

Det er gjort endringer på flere av investeringsprosjektene som var ført opp i vedtatt økonomiplan 2025-2028, se omtale på flere av prosjektene over. I tillegg er bevilgningen til følgende prosjekter fjernet:

- 0574 Tvedestrand badepark: Det var hvert år 2026-2028 avsatt 300.000 kroner til kjøp av nye elementer til badeparken. Bevilgningene er nå tatt bort av økonomiske årsaker. Ansvarlig sektor må fremover søke om tilskuddsmidler der det er mulig. Hvis en ikke får tilskudd til nye kjøp må det påregnes at badeparken minker i omfang, da elementene etter hvert blir utslitt.
- 0577 Minigraver: Det ble kjøpt en hjulgraver i 2025. og etter en streng økonomisk prioritering har en derfor fjernet dette prosjektet.

Investeringsinntekter

Sum investeringsinntekter (beløp i hele 1.000 kroner)	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer	-2 900	-3 195	-2 520	-400
- Merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer	-2 900	-3 195	-2 520	-400
Tilskudd fra andre	-5 830	-2 810	-1 160	-1 660
- 0010 Ny barneskole, Lyngmyrhallen rehabilitering, spillemidler	-2 000	-1 650	0	0
- 0352 Kaldtlager på Lyngmyr, spillemidler	0	0	0	-500
- 0407 Strannasenteret, skifte vinduer	-1 500	0	0	0
- 0587 Nesheia, overtakelse ledningsnett vann og avløp	-500	0	0	0
- 0588 Nordre Nesheia, overtakelse ledningsnett vann og avløp	-1 000	0	0	0
- 0002 Tvedestrand næringspark, salg av næringsareal (anleggsbidrag VA)	-830	-1 160	-1 160	-1 160
Salg av varige driftsmidler	-4 170	-5 840	-10 840	-5 840
- 0002 Tvedestrand næringspark, salg av næringsareal	-4 170	-5 840	-5 840	-5 840

Sum investeringsinntekter (beløp i hele 1.000 kroner)	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
- 0362 Salg av bygninger, inkl. klargjøring, meglerutg. mv.	0	0	-5 000	0
Bruk av lån	-31 340	-34 330	-30 030	-22 450
- 0901 Investeringslån	-31 340	-34 330	-30 030	-22 450
Sum investeringsinntekter	-44 240	-46 175	-44 550	-30 350

Flere av inntektene er omtalt under aktuelt prosjekt tidligere i dette kapitlet. Nedenfor omtales kun de inntekter som ikke er omtalt tidligere.

Merverdiavgiftskompensasjon er beregnet ut fra bevilgningene til de prosjektene der en er berettiget til slik kompensasjon.

I 2023-2025 har en mottatt i alt 7.182.000 kroner i spillemidler til idretts- og nærmiljøanlegg ved Tvedestrand barneskole. Det er søkt om ytterligere 3.650.000 kroner til, og beløpet gjelder i sin helhet rehabiliteringen av Lyngmyrhallen. Prosjektet og søknaden er teknisk godkjent av fylkeskommunen, men en må stå i kø for utbetaling av midler. På usikkert grunnlag er det budsjettet med utbetaling i 2026 og 2027.

Med utgangspunkt i investeringsutgifter, merverdiavgiftskompensasjon, salgsinntekter, tilskudd mv. som fremkommer i tabellen over beregner en hvor mye en må lånefinansiere hvert år. Beløpene fremkommer i tabellen.

1.8.3 Utvikling av lånegjeld

Tabellen under viser budsjettet samlet lånegjeld (investeringslån og formidlingslån) ved utgangen av hvert år i planperioden, samt lånegjeld pr. innbygger. En har brukt innbyggertallet 1.1.2025 for 2024, det var 6.464. 31.12.2024 var folketallet 6.363. Årsaken til endringen i løpet av én dag er at innbyggerne i Røysland krets ble overført fra Risør til Tvedestrand 1.1.2025. Innbyggertallet pr. 1.1.2025 er valgt for beregninger ved utgangen av 2024 siden det da blir mest sammenlignbart med utviklingen utover i planperioden.

For årene 2025-2029 har en brukt folketallet pr. 1.7.2025, det var 6.465 personer.

Samlet lånegjeld	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lånegjeld pr. 31.12., mill. kroner	993,2	1 003,3	1 009,0	1 024,0	1 033,0	1 032,6
Lånegjeld pr. innbygger, hele kroner	153 647	155 189	156 064	158 398	159 781	159 729

Investeringslånene må kommunen betjene selv. Formidlingslånene betjenes i stor grad ved innbetaling fra kommunens "lånekunder". Dersom en deler den samlede låneportefølje i investeringslån og formidlingslån har en følgende bilde:

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investeringslån:						
Lånegjeld pr. 31.12., mill. kroner	801,4	795,8	786,5	782,2	772,4	754,1
Lånegjeld pr. innbygger, hele kroner	123 979	123 089	121 657	120 989	119 479	116 642
Formidlingslån:						
Lånegjeld pr. 31.12., mill. kroner	191,8	207,5	222,4	241,8	260,6	278,6
Lånegjeld pr. innbygger, hele kroner	29 668	32 100	34 407	37 409	40 302	43 086

I planperioden (2026-2029) øker samlet gjeld med 29,4 mill. kroner. Dette fordeler seg med en reduksjon på 41,7 mill. kroner på investeringslån og en økning på 71,0 mill. kroner på formidlingslån.

Kommunen har høy lånegjeld knyttet til investeringene, og er dermed eksponert for risiko knyttet til utviklingen i lånerenter. Det er positivt at lånegjelden reduseres i planperioden, hvert år er betalte avdrag større enn nytt låneopptak. Dette var tilfellet også i 2025.

I beregningene knyttet til formidlingslån har en i 2026-2029 kun regnet med budsjetterte ordinære avdrag. Kommunens lånekunder innbetaler ekstraordinære avdrag som kommunen bruker til å nedbetale ekstra på lån i Husbanken. Det varierer fra år til år hvor stort det beløpet blir. Selv med slike ekstra nedbetalinger vil kommunens lånegjeld knyttet til formidlingslån øke i perioden. Kommunen har hatt lite tap på formidlingslån de siste årene, men det vil alltid være risiko knyttet til dette. Kommunen må selv dekke store deler av eventuelle tap.

2 Kommunedirektør, stab og IKT (200)

2.1 Driftsbudsjettet

2.1.1 Driftstiltak i sektorene

2026-2029 -Tiltaksliste sektorene

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
200 - Effekter av omstillinger og effektiviseringer i sektoren, fra 2027 (111)	0	-400 000	-400 000	-400 000
2 001 - Bytte ut virksomhetsstyringssystemet i kommunen (Framsikt i stedet for Stratsys) (115)	0	0	1 000 000	650 000
2 001 - Diverse politiske råd, reduserte driftsutgifter (022)	-21 000	-21 000	-21 000	-21 000
2 001 - Fjerne matservering til alle politiske møter unntatt til kommunestyremøtene (023)	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
2 001 - Ikke streame formannskapsmøter og teknikk, plan og næring (TPN) (024)	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
2 001 - Livsløpsutvalget utgår (016)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
2 001 - Redusere kommunestyrerepresentanter fra 23 til 19 fra 2028 (091)	0	0	-100 000	-100 000
2 001 - Reduserte driftsutgifter (105)	-6 000	-6 000	0	0
2 002 - Reduserte kurs- og opplæringsutgifter (halvering i 2026 og 2027) (050)	-15 000	-15 000	0	0
2 002 - Taksering e-skatt, fritidsboliger og evt. boliger (088)	0	1 500 000	0	0
2 002 - Vakans/innsparing lønn, økonomistaben ca. 30% i 2026 og 2027 (015)	-330 000	-330 000	0	0
2 003 - Kaffetrekk ansatte fra 60 kroner til 100 kroner pr måned, (018)	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000
2 003 - Personalforeningen, økes (014)	26 000	26 000	26 000	26 000
2 003 - Reduksjon utgifter kurs personal- og organisasjonsavdelingen (009)	-27 000	-27 000	0	0
2 003 - Redusere 2 lærlinger fra 2027 (087)	0	-180 000	0	0
2 003 - Reduserte driftsutgifter (082)	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
2 003 - Reduserte driftsutgifter, personal- og organisasjonsavdelingen (081)	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
2 003 - Vakans personal- og organisasjonsavdelingen (025)	-375 000	0	0	0
2 003 - Økning frikjøp hovedtillitsvalgte i 2026 (103)	130 000	0	0	0
Sum tiltak	-987 000	178 000	136 000	-214 000

Tiltak som er tatt med i budsjettet:

Effekter av omstillinger og effektiviseringer i sektoren, fra 2027

For å sikre en robust og bærekraftig kommuneøkonomi, innføres et strategisk innsparingstiltak.

Tiltaket innebærer en systematisk gjennomgang av driftskostnader, effektivisering av interne prosesser og bedre ressursutnyttelse. Målet er å redusere utgifter uten å svekke kvaliteten på tjenestene til innbyggerne. Denne satsingen er avgjørende for å møte fremtidige økonomiske utfordringer, frigjøre handlingsrom og sikre langsiktig stabilitet i kommunens tjenestetilbud. Tilsvarende tiltak legges inn på alle sektorene, men med ulike beløp.

Anskaffelse av et helhetlig virksomhetsstyringssystem (Framsikt i stedet for Stratsys), fra 2028

Framsikt er et helhetlig virksomhetsstyringssystem som brukes av mange kommuner for å effektivisere og strukturere budsjett- og rapporteringsarbeidet.

Framsikt har en noe utvidet funksjonalitet og bruksområde enn det systemet som kommunen bruker i dag (Stratsys).

Dagens virksomhetsstyringssystem (Stratsys) fungerer rimelig godt til budsjetterings- og rapporteringsarbeidet, men det er ønskelig med en del bedre funksjonalitet samt utvidet bruksområde og et mer helhetlig system.

Det nye systemet (Framsikt) er implementert i de største kommunene i IKT-Agder samarbeidet. Det er hensiktsmessig at en oppnår noe mer erfaring fra disse kommunene før en innarbeider det i vår kommune.

Det er lagt inn implementerings- og driftskostnader fra 2028 og videre driftskostnader i 2029.

Fjerne Livsløpsutvalget fra 2026, 200.000 kroner pr år

Det foreslås å fjerne Livsløpsutvalget. Det antas reduserte utgifter på ca. 200.000 kroner fra 2026.

Reduksjon div. utgifter politiske råd og utvalg, 51.000 kroner pr år

Det foreslås reduksjon på kurs/opplæring, kjøregodtgjørelse og bevertning. Bevertning videreføres på kommunestyremøtene da disse starter kl. 16.00 og folkevalgte kommer direkte fra annet arbeid.

Reduksjonen utgjør 51.000 kroner fra 2026.

Streaming av politiske møter, 100.000 kroner pr år

Det foreslås å ikke streame formannskapsmøter og møter i teknikk, plan og miljø. Dette vil gi en reduksjon på 100.000 kroner fra 2026.

Redusere antall kommunestyrerepresentanter, 100.000 kroner fra 2028

Det foreslås å redusere antall kommunestyrerepresentanter fra 23 til 19 fra 2028. Dette vil gi en antatt reduksjon på 100.000 kroner fra 2028.

Kaffetrekke ansatte økes, 28.000 kroner pr år

Det foreslås en økning i kaffetrekke fra kr 60,- til kr. 100,- / kr. 30,- til kr. 50,- fra 2026. Dette vil gi en antatt inntektsøkning på 200.000 kroner fra 2026 for hele kommunen. Tiltaket fordeles på de ulike sektorene og vil utgjøre om lag 28.000 kroner for denne sektoren og Samfunn og infrastruktur.

Reduksjon kurs, opplæring, øvrige driftsutgifter, 38.000 kroner for 2026 og 2027

Det foreslås reduksjon i kurs/opplæring og øvrige driftsutgifter over en toårsperiode på personal- og organisasjonsstaben fra 2026. Dette vil gi en reduksjon i 2026 og 2027 på 38.000 kroner. Tiltaket vil medføre redusert kompetanseheving for ansatte som innehar særegne fagområder som det er viktig å holde seg faglig oppdatert på. Fra 2028 videreføres innsparinger på 11.000 kroner hvert år.

Redusere antall lærlinger, redusert utgift om lag 180.000 kroner i 2027

Det foreslås å redusere fra 13 til 11 lærlinger fra 2027. Reduksjon i antall lærlinger vil ha en antatt innsparing på helårsvirkning på 180.000 kroner.

Å redusere antall lærlinger vil kunne medføre at en ikke får utdannet fagarbeidere i tilstrekkelig grad for å imøtekomme kommunens behov for arbeidskraft.

Økning frikjøp Hovedtillitsvalgte, økt utgift 130.000 kroner i 2026

Ifølge Hovedavtalen § 3-3 skal det hvert år drøftes frikjøpsressurs av hovedtillitsvalgte. For 2026 medfører dette en økning på 0,17 årsverk.

Personalforeningen, økt utgift 26.000 kroner fra 2026

Budsjettet til personalforeningen har vært halvert i mange år, fra 90.000 kroner til 44.000 kroner. Det foreslås en økning på 26.000 kroner for å styrke tiltakene litt til arbeidsmiljøtiltak. Budsjettet til personalforeningen blir 70.000 kroner fra 2026.

Vakant stilling personal- og organisasjonsavdelingen, 375.000 kroner i 2026

En 100% stilling holdes vakant januar til og med mai. Dette vil redusere kapasitet til personal- og organisasjonsavdeling, og øke sårbarheten i forhold til lønnområdet. Innsparingstiltaket inkl. sosiale utgifter vil gi en reduksjon i lønnsutgifter på 375.000 kroner.

Vakant stilling økonomistaben, innsparing om lag 330.000 kroner i 2026 og 2027

Tiltaket forutsetter at det blir holdt vakanser tilsvarende 30 prosent stilling i 2026 og 2027. Dette vil kunne redusere kapasiteten til økonomistaben.

Reduserte kurs- og opplæringsutgifter økonomistaben (halvering i 2026 og 2027), 15.000 kroner

Det foreslås reduksjon i kurs/opplæring over en to-årsperiode på økonomistaben.

Reduserte driftsutgifter 6.000 kroner i 2026 og 2027

Redusert kurs/opplæring på kommunedirektørens ansvar.

2.2 Sektorenes ansvarsområder

Tjenesteområder

Kommunedirektørens staber:

- Personal- og organisasjonsavdelingen har ansvar for blant annet følgende områder: HR, lønn, service- og dokumentsender, politisk sekretariat, valg, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud, bedriftshelsetjeneste, beredskap, samfunnsplanlegging, informasjonssikkerhet, salgs- og skjenkebevillinger, lærlinger, rådgivning mot kommunalsjefer og avdelingsledere m.m.
- Økonomiavdelingen har ansvar for blant annet følgende områder: budsjett - og økonomiplanarbeid, regnskap, rapportering, fakturering, innfordring, eiendomsskattekontor, innkjøpskoordinator, finans, rådgivning mot sektor- og avdelingsledere m.m.

I tillegg hører følgende oppgaver til ansvar kommunedirektør, stab, politisk ledelse og IKT:

- IKT-utgifter for hele kommunen med IKT Agder IKS.
- Politiske styringsorgan, revisjon og kontrollorgan.

2.2.1 Nøkkeltall - økonomi og årsverk

2.2.1.1 Driftsbudsjett

Tallene i tabellen nedenfor er oppgitt i hele 1.000 kroner.

2026-2029 - Netto utgift TV

Beskrivelse	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
200 Kommunedirektør, stab og IKT	45 737	46 597	47 312	48 727	50 435	50 335

I kommunedirektørens budsjett er det innarbeidet endringer, såkalte konsekvensjusteringer av budsjettet, blant annet:

- Økte utgifter til IKT-Agder IKS: 657.000 kroner, i tråd med budsjett fra IKT-Agder. Totalt budsjett blir da 16,47 mill. kroner for 2026. På grunn av varsel om endret fordelingsmodell mellom kommunene, er det lagt inn noe økning mot slutten av perioden.
- Møtegodtgjørelse til politikere er oppjustert med oppdaterte satser, jf. forskrift om satser for politiske godtgjørelser mv.
- Utgifter til kontrollutvalg og revisjon er oppdatert i tråd med vedtatt budsjett fra Kontrollutvalget 18.9.2025, sak 27/2025. Forslag til budsjett for kontrollarbeidet i Tvedestrand kommune har en ramme på 1,385 mill. kroner, dvs. en reduksjon på ca. 37.000 kroner fra budsjett for 2025.
- Budsjett til valg er tatt ut i 2026, men legges inn med 250.000 kroner i 2027 og 2029.
- Budsjett for kontroll og skjenkebevilling er endret i tråd med økte inntekter og økte utgifter, netto nedjustering er 90.000 kroner.
- Økte utgifter OFA IKS og Aust-Agder arkivet, samlet: 75.000 kroner.
- Østre Agder: sekretariat, personvernombud, E-helse og velferdsteknologi og Innsatstrappa: Samlet reduksjon ca. 100.000 kroner.

Forslag til endringer i tiltak er også inkludert i budsjett for 2026-2029.

2.2.1.2 Årsverk

Stillingsprosent 2025-2026

Beskrivelse	Stillingsprosent gjeldende 2025	Stillingsprosent gjeldende 2026	Differanse
200 Kommunedirektør, stab og IKT	4 559	4 319	-240
2 001 Kommunedirektør	220	220	0
2 002 Økonomiavdelingen	600	600	0
2 003 Personal- og organisasjonsavdelingen	1 219	1 179	-40
2 004 NAV Øst i Agder	2 520	2 320	-200
2 009 Kommunedirektør og stab, investeringer	0	0	0
20 099 Kommunedirektør og stab, utgående kostnadsbærere	0	0	0

Årsverk for 2026 for kommunedirektør, stab og IKT, inkl. NAV Øst i Agder er 43,19. Dette er en

reduksjon på 2,4 årsverk fra 2025. Endringen er varig reduksjon sentralbord på 0,4 årsverk og 2 årsverk på NAV Øst i Agder. Sistnevnte er på bakgrunn av redusert antall flyktninger.

I tillegg er det foreslått vakanser på ca. 70 prosent for 2026 og 30 prosent for 2027. Både økonomiavdelingen og personal- og organisasjonsavdelingen vil også i 2026 ha vakante stillinger som tiltak for å få et budsjett i balanse. Dette blir svært krevende, da en over lengre tid har hatt redusert bemanning, og må prioritere bort arbeidsoppgaver.

Tiltaket om økning av frikjøpsressurs til tillitsvalgte med 0,17 årsverk vil gi samlet 43,36 årsverk for 2026.

2.2.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Politiske styringsorgan og kontrollutvalg m.m.

Ordfører 1 årsverk og varaordfører 0,2 årsverk. Ellers utgifter til drift av politisk virksomhet og alle utvalg, samt kontrollutvalg og revisjon.

Fellesutgifter, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud

Frikjøp hovedtillitsvalgte for fire arbeidstakerorganisasjoner; Fagforbundet, Utdanningsforbundet, Norsk Sykepleieforbund og Delta, samt hovedverneombud, totalt 1,99 årsverk. Det ble i tillegg forhandlet fram økning på 0,20 årsverk for 2026, som får helårsvirkning 0,17 årsverk. Sistnevnte er lagt inn som et tiltak.

Diverse fellesutgifter, kontingenter diverse organisasjoner som KS, Østre Agder m.fl., advokatutgifter, felles interkommunalt personvernombud, felles interkommunal innkjøpsordning (OFA), felles interkommunal e-helse koordinator, salgs- og skjenkekontroller m.m.

IKT-utgifter hele kommunen med IKT Agder IKS

De fleste IKT-utgiftene går gjennom IKT Agder, som drift, lisenser, leie av PC-er, investeringer i nye IKT-systemer m.m. Budsjettet utgjør om lag 16,4 mill. kroner.

Stab Økonomi

Staben har 6 årsverk. Hovedaktiviteter: Regnskap, innfordring, innkjøpsrådgivning, finans, økonomiplan, budsjett, eiendomsskattekontor, tertialrapport og årsberetning, veiledning og bistand til enheter/sectorer, vederlagsberegninger/egenbetaling og fakturering.

Stab personal og organisasjonsutvikling

Staben har 9,8 årsverk Hovedaktiviteter: Lønn, fravær, pensjon, veiledning og bistand på lønns- og personalområdet. IA-arbeid, personalreglement, veiledning og støtte til ledere og ansatte. Arkiv, post, kommunens hjemmeside, ansattportal, valg, politisk sekretariat, beredskap, informasjonssikkerhet, bevilgninger og vigsler.

2.2.3 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	80%	
	Sykefravær, totalt	4,0 %	
	Sykefravær, korttid	1,5 %	
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	

Ansvarsområdet Kommunedirektør, stab og IKT har et samlet mål på sykefravær som er lavere enn kommunens på 7,5 prosent.

Ansvarsområdet har ikke lagt opp til noen brukerundersøkelser i 2026.

2.2.4 Fokusområder

Kommunedirektørnivå inkl. stabene:

- Det er iverksatt en større utvikling og omstillingsprosess i 2024 som har resultert i flere endringer, for å effektivisere driften. Forankring i organisasjonen og videre arbeid med utvikling og ytterligere omstilling fortsetter i 2026.
- Det vil i 2026 være stort fokus på systematisk og målrettet arbeid for reduksjon av sykefravær i hele kommunen.
- Stabene skal sammen med sektorene bidra til god samhandling for å kunne gi råd, veiledning, opplæring og gjensidig informasjon på en effektiv måte.
- Følge opp IKT-prosjekter i organisasjonen (porteføljestyling), og delta aktivt i styringen av det interkommunale selskapet IKT-Agder IKS.
- Bidra til å styrke arbeidet med digitalisering i hele kommunen.

3 Samfunn og infrastruktur (210)

3.1 Driftsbudsjettet

3.1.1 Driftstiltak i sektorene

2026-2029 -Tiltaksliste sektorene

Samlet for sektoren

Sektoren har lagt inn innsparingstiltak på 2,5 mill. kroner i 2026 og 3,1 mill. kroner i 2027. Videre er det også kutt i 2028 og 2029.

SUM ALLE	2026	2027	2028	2029
Effekter av omstillinger og effektiviseringer i sektoren, fra 2027		- 500 000	- 500 000	- 500 000
SUM ENHETENE	- 2 522 000	- 2 612 000	468 000	- 12 000
SUM ALLE TILTAK	- 2 522 000	- 3 112 000	- 32 000	- 512 000

Effekter av omstillinger og effektiviseringer i sektoren, 500.000 kroner fra 2027

For å sikre en robust og bærekraftig kommuneøkonomi, innføres et strategisk innsparingstiltak for alle sektorene. Tiltaket innebærer en systematisk gjennomgang av driftskostnader, effektivisering av interne prosesser og bedre ressursutnyttelse. Målet er å redusere utgifter uten å svekke kvaliteten på tjenestene til innbyggerne. Denne satsingen er avgjørende for å møte fremtidige økonomiske utfordringer, frigjøre handlingsrom og sikre langsiktig stabilitet i kommunens tjenestetilbud.

Enhet for Forvaltning, plan og næring (2102)

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, drift, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
068: 2102 - Landbrukstiltak	-50 000	- 50 000		
095: 2102 - Redusere næringsfondet med 33% (100.000 kroner)	-100 000	- 100 000	- 100 000	- 100 000
028: 2102 - Redusere husleie til Kystkultursenteret, inkl. turistvert på stedet	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
058: 2102 - Reduserte driftsutgifter landbruk og miljø	-108 000	-108 000	-108 000	-108 000
059: 2102 - Reduserte driftsutgifter næringskontoret mv.	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
017: 2102 - Vakans byggesak og plan, ikke selvkost 100% i 2026	-950 000	-950 000		
Sum tiltak	-1 276 000	-1 276 000	-276 000	-276 000

017:2102 Vakans byggesak og plan, ikke selvkost 100%, 950.000 kroner i 2026 og 2027

Vakans for 100 % fordeler seg på byggesak (40%) og plan (60 %). Denne vakansen er utenfor selvkostområdene og er for internt planarbeid.

028: 2102 Næring - Redusert husleie og turistvert på Raet velkomstsenter / Lyngør fjorden kystkultursenter

Reduksjon av husleien skal forhandles med eiere og venneforening. Det forutsettes en reduksjon i husleien for neste år og framover.

058:2102 Reduserte driftsutgifter Miljø og landbruk, 108.000 kroner pr. år

Klimarapportering er en ikke lovpålagt oppgave og avtale med Klimapartner sies opp. Det samme gjøres med "Sjørret Sørland". I tillegg er det andre poster under miljø og landbruk som foreslås redusert, som for eksempel, kurs, opplæring, kjøregodtgjørelse og telefonutgifter.

059:2102 Reduserte driftsutgifter næringskontoret mv. 18.000 kroner pr. år

Gjelder reduserte driftsutgifter for telefoni, kurs og kilometergodtgjørelse.

068:2102 Landbrukstiltak, 50.000 kroner i 2026 og 2027

Gjelder reduksjon i tilskudd som er gitt politisk tidligere. Ny landbruksplan trer i kraft fra 1. januar 2026. Etter hvert som planen tas i bruk, kan det bli noen utgifter for gjennomføring av innhold i planen særlig matberedskap. Det står igjen 50.000 kroner på budsjettområdet i 2026 og 2027. I 2028 og 2029 er det 100.000 kroner til landbrukstiltak.

095:2102 Næringsfondet, 100.000 kroner pr. år

Egenandel næringsfondet reduseres. Regionalt næringsfond Øst-regionen er et 5K samarbeid, organisert som et kommunalt oppgavefellesskap. Agder fylkeskommune bidrar med ca. 1,3 mill. kroner til fondet og de fem kommunene til sammen med 60 % av fylkeskommunens bidrag. Med reduksjonen vil kommunen ha ca. 270 000 kroner mindre i tildeling til næringsdrivende. Konsekvens er at rammen fra fylkeskommunen i større grad vil gå til bedrifter i kommunene rundt oss.

Enhet vann og avløp

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, drift, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
004: 2105 - Nettmodell vannledningsnett	100 000			
003: 2105 - Revisjon hovedplan vann og avløp	500 000			
005: 2105 - Utredning av fremtidig avløpshåndtering på Gjeving			500 000	
002: 2105 - Økte driftskostnader ifbm. overtakelse av Epleviktangen kloakksameie	16 000	16 000	16 000	16 000
Sum tiltak	616 000	16 000	516 000	16 000

004: 2105 - Nettmodell vannledningsnett, 100.000 kroner i 2026

Tvedestrand kommune har fra tidligere en gammel hydraulisk nettmodell som ikke er oppdatert på lenge. En hydraulisk nettmodell for vannledningsnett er et nødvendig verktøy for planlegging, drift og beredskap i vannforsyningen. Modellen gir oversikt over trykkforhold, vannstrømmer og sårbare områder i nettet, og gjør det mulig å teste konsekvenser av driftsendringer, utbygginger, og brudd/lekkasjer. Nettmodellen vil være sentral i arbeidet med å sikre tilstrekkelig brannvann og dimensjonering av fremtidige tiltak. Etableringen vil bidra til bedre ressursutnyttelse, da den gir det beste beslutningsgrunnlaget for hvilke tiltak som skal prioriteres i hovedplanarbeidet. Det er i denne omgang nødvendig å starte fra bunnen av for å etablere ny nettmodell, for å sikre tilstrekkelig kvalitet.

003: 2105 - Revisjon hovedplan vann og avløp, 500.000 kroner i 2026

Tvedestrand kommunes hovedplan for vann og avløp ble sist utarbeidet i 2016. De fleste av tiltakene som ble foreslått er nå på plass, og ellers har flere omstendigheter endret seg i takt med samfunnsutviklingen. Det er derfor behov for en revisjon av hovedplan for vann og avløp. Hovedplanen er kommunens overordnede styringsverktøy for utvikling, drift og investeringer innen vannforsyning og avløpshåndtering. Planen skal sikre at kommunen oppfyller kravene i lovverk og forskrifter, og at investeringene styres etter dokumenterte behov og langsiktige prioriteringer. En

revisjon vil gi en oppdatert oversikt over status, utfordringer og behov i infrastrukturen, og sette retning for ønsket fremtidig forvaltning av vann- og avløpssystemene i kommunen.

005: 2105 - Utredning av fremtidig avløpshåndtering på Gjeving, 500.000 kroner i 2028

På grunn av innføring av nytt avløpsdirektiv i norsk regelverk er det høyst sannsynlig at det må gjøres noe med avløpshåndteringen på Gjeving. Direktivet setter krav til oppfyllelse av kravene innen 2036. Direktivet innebærer skjerpede krav til rensegrad, energi- og ressursutnyttelse samt overvåking av utslipp. For å være på forskudd og sikre at kommunen oppfyller framtidige krav og har tilstrekkelig kapasitet ved Gjeving renseanlegg ønsker vi å gjennomføre en utredning som vurderer alternativene mellom å utvide eksisterende renseanlegg, bygge et helt nytt renseanlegg eller å etablere overføringsledning til et annet anlegg. Utredningen skal belyse tekniske, økonomiske og miljømessige konsekvenser av begge løsninger, inkludert investeringsbehov, driftskostnader og risiko. Formålet er å legge et solid faglig grunnlag for en strategisk beslutning om den mest bærekraftige og framtidsrettede løsningen.

002: 2105 - Økte driftskostnader ifbm. overtakelse av Epleviktangen kloakksameie, 16.000 kroner pr år

Det vises til investeringstiltak i budsjett 2026. Dersom kommunen overtar avløpsanlegget til Epleviktangen kloakksameie vil det påløpe økte driftsutgifter for kommunen i form av strømudgifter og generelt vedlikehold.

Enhet for kultur, inkludering og interne tjenester

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, drift, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
012: 2107 - Reduksjon i renholdsavdelingen, 0,5 årsverk fra 2026, videreføring av tiltak fra 2025	-275 000	- 365 000	- 365 000	- 365 000
052: 2107 - Reduserte sosialhjelpsutgifter, ordinær	-200 000	-200 000		
053: 2107 - Redusert introduksjonsstønad for flyktninger	-200 000			
055: 2107 - Tilskuddsportalen utgår 26.2.2026 og forlenges ikke	-50 000	- 50 000	- 50 000	- 50 000
029: 2107 - Kutt i støtte til korps	-20 000	- 20 000	- 20 000	-
031: 2107 - Kutt i driftsbudsjettet til biblioteket, kompetanse og innkjøp av bøker	-80 000	-80 000		
Kutt i driftsbudsjettet til enheten	-37 000	- 37 000	-37 000	-37 000
Sum tiltak	-862 000	-752 000	-472 000	-452 000

012 Reduksjon i renholdsavdelingen på 0,5 årsverk fra 2026, kutt på 275 000 kroner

1 årsverk er kuttet i renholdstjenesten i 2025. I økonomiplanen ligger det inne ytterligere kutt på 0,5 årsverk fra 2026. Foreslått virkningstid er fra 1. april 2026. Konsekvenser av ytterligere kutt i renholdsavdelingen er at brukere av de kommunale byggene får en annen kvalitet på renholdet enn hva de er vant til. Renholderne kan ikke fortsette med samme frekvens på renholdet som før kuttene og de kan ikke pålegges å jobbe raskere. Frekvens og kvalitet går ytterligere ned.

052 Reduserte sosialhjelpsutgifter, kutt på 200 000 kroner

Nav jobber for å redusere sosialhjelpsutgiftene. Vi ser reduserte utbetalinger mot slutten av 2025 for ordinær sosialhjelp og jobber videre med dette i 2026 og 2027.

053 Redusert introduksjonsstønad for flyktninger, kutt på 200 000 kroner

Det er usikkerhet rundt hvilke flyktninger som kommer og deres behov for introduksjonsstønad. De

siste årene har det vært noe innsparinger på denne budsjettposten og foreslår derfor å redusere noe for 2026.

055 Tilskuddsportal.no utgår 26.2.26 og forlenges ikke, kutt på 50 000 kroner

Tilskuddsportal.no kan benyttes av kommunalt ansatte og lag og foreninger i kommunen. Det er krevende å bruke portalen aktivt og utkommet kan ofte oppleves som lite. Erfaringen er at verken ansatte eller lag og foreninger benytter seg av portalen i stor grad.

Frivilligsentralen avholder årlige foreningskvelder for lag og foreninger hvor vi bla. veileder de innen søknadsskriving, aktuelle støtteordninger og inspirerer til tettere kontakt og erfaringsutveksling lagene imellom.

Frivilligsentralen satser fremover på deltakelse i foreningsportal.no hvor lag og foreninger inviteres inn i et digitalt fellesskap hvor de selv legger inn aktiviteter i felleskalenderen. Foreningsportalen har mye lavere lisensavgift og dekkes de første årene via prosjektmidler.

029 Kutt i støtte til korps, kutt på 20 000 kroner

Kulturkontoret har budsjett på 20 000 kroner til støtte til korps og kor. Dette foreslås fjernet i perioden 2026-2028.

031 Kutt i driftsbudsjett og innkjøp av bøker mm for biblioteket, kutt på 80 000 kroner

Tiltaket innebærer kutt i driftsbudsjettet. Det kuttes i midler til kompetansehevende tiltak, kilometergodtgjørelse, innkjøp av bøker og annet utstyr på til sammen 80 000 kroner.

Det må evalueres konsekvenser for ansatte og innbyggere i forhold til kutt i kompetansehevende tiltak og innkjøp av bøker om hele eller deler av kuttet bør reverseres etter ett år. Det er vurdert kutt i årsverk og reduserte åpningstider. På bakgrunn av at publikum og særlig barnefamilier benytter biblioteket på lørdager og torsdag ettermiddag, er det ikke ønskelig å redusere bemannet åpningstid enda selv om biblioteket har Meråpent. Det er vurdert til å være bedre for innbyggerne med kutt i driftsbudsjettet og ikke i bemanningen.

Kutt i driftsbudsjettet til enheten, kutt på 37 000 kroner

Det foreslås kutt i driftsbudsjettet til renholdsavdelingen, frivilligsentralen, kulturkontoret og enhetsleder på til sammen 37 000 kroner. Det kuttes i midler til kompetanse, kjøregodtgjørelse, telefonutgifter og lignende.

Kutt til sammen for enhet for kultur, inkludering og interne tjenester utgjør 862 000 kroner for 2026.

Enhet for eiendom og teknisk

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, drift, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
060: 2104 - Enøktiltak, diverse bygg	- 100 000	- 100 000		
067: 2104 - Redusert vedlikehold 2026	- 50 000			
057: 2104 - Reduserte forsikringsutgifter	- 200 000	- 200 000		
034: 2104 - Vakans vaktmester 6 mnd.	- 350 000			
054: 2104 - Økte husleieinntekter omsorgsboliger	- 300 000	- 300 000	- 300 000	- 300 000
117: 2104 - Økt veivedlikehold, pga. tidligere etterslep			1 000 000	1 000 000
Sum tiltak	-1 000 000	-600 000	700 000	700 000

Enøktiltak, diverse bygg, 100.000 kroner i 2026 og 2027

Enheten har stort fokus på å holde energiforbruket nede på anleggene våre. Årlig innrapportering viser at vi har svært gode tall på dette området. Vi velger uavhengig av dette å øke fokuset enda mer, og velger dette som et spesifikt tiltak i et forsøk for å senke kostnadene ytterligere.

Redusert vedlikehold, 50.000 kroner i 2026

Vedlikeholdsbudsjettet er allerede på et lavt nivå, men som følge av den økonomiske situasjonen er det nødvendig å redusere rammene ytterligere. Dette tiltaket innebærer at planlagt vedlikehold i større grad må utsettes eller begrenses til det mest kritiske.

En slik reduksjon vil ha konsekvenser for kommunens eiendoms- og bygningsmasse, tekniske anlegg og øvrige driftsmidler. Manglende forebyggende vedlikehold øker risikoen for uforutsette skader, driftsavbrudd og høyere kostnader på sikt. Tiltaket kan derfor føre til en gradvis forringelse av verdiene kommunen forvalter, samt redusert kvalitet og tilgjengelighet på enkelte tjenester.

Kommunen vil fortløpende vurdere risikoreduserende tiltak innenfor tilgjengelige ressurser, og prioritere kritiske områder for å ivareta sikkerhet, lovpålagte krav og forsvarlig drift.

Redusert forsikringsutgifter, 200.000 kroner i 2026 og 2027

Enheten har blitt varslet fra forsikrings forvalter at forsikringskostnadene kan øke veldig mye til 2026 på grunn av mye skader rundt i kommuner. Enheten la inn en stor økning i budsjettet for å være sikker, men det legges inn som tiltak at enheten muligens har lagt inn for mye i budsjettet.

Vakans vaktmester 6 mnd., 350.000 kroner i 2026

Byggdrifter skal ha planlagt permisjon i 6 mnd. Enheten legger inn tiltak på at vi ikke henter inn vikar på grunn av kommunens økonomiske situasjon.

Økte husleieinntekter omsorgsboliger, 300.000 kroner hvert år

Det vil bli økte husleieinntekter fra 2026 pga. vanlig indeksregulering.

Økt veivedlikehold, pga. tidligere etterslep, 1.000.000 kroner i 2028 og 2029

Veistandarden i kommunen er noen steder ikke etter ønsket nivå. Tiltaket legges inn fra 2028 på bakgrunn av etterslep på veivedlikeholdet fra tidligere.

3.2 Sektorenes ansvarsområder

Tjenesteområder

Sektor for samfunn og infrastruktur har ansvar for følgende arbeidsområder:

Enhet for forvaltning, plan og næring: Private planer og kommunal planlegging, byggesak, kart/GIS og oppmåling, Eiendomsdeling og seksjonering, Landbruk, Konsesjonssaker, Miljø og Naturressursforvaltning, Viltforvaltning, Næring og turistkontor.

Enhet for eiendom og teknisk: Enheten er en sammenslåing av bygg og anlegg, og kommunalteknikk med unntak av VA som ble gjennomført sommer 2025. Ansvarsområdene for enheten er: Forvaltning av kommunale bygg, eiendommer, havneområder, skjærgårdstjenesten, brygger, kaier, veier, veilys, parkering, park og badepark.

Enhet for Vann og avløp: vann, avløp, overvann, vannverk, renseanlegg, brannvesen og feiing.

Enhet for kultur, inkludering og interne tjenester: Bibliotek, frivilligsentral med Bua, kulturkontor,

fritidsklubb, boligkontor og boligsosialt arbeid, Nav Tvedestrand, folkehelsekoordinator, renhold og innemiljø og ansvaret for psykososialt kriseteam.

3.2.1 Nøkkeltall - økonomi og årsverk

3.2.1.1 Driftsbudsjett

Tallene i tabellen nedenfor er oppgitt i hele 1.000 kroner.

2026-2029 - Netto utgift TV

Beskrivelse	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
210 Samfunn og infrastruktur	38 719	76 232	68 091	62 581	64 058	60 014

Sektoren samlet

Tallene ovenfor viser en stor reduksjon i nettoutgifter i budsjettperioden 2026-2029. I tallene ligger reduksjoner på blant annet følgende områder: Driftsutgifter innen NAV området som gjelder sosialhjelp og introduksjonsstønad. I tillegg er det styrt ned jfr. tiltakene som angitt i kap. 1.

Når det gjelder driftsinntekter er det i perioden økte inntekter på vann og avløp og andre selvkostområder. Når driftsinntektene øker, er dette også et bidrag til at nettoutgiftene reduseres.

Justert ramme når Kulturskolen Øst i Agder er flyttet fra sektoren til sektor for Læring og oppvekst er i perioden hhv.: 68,091 mill. kr, 62,581 mill. kr, 64,058 mill. kr og 60,014 mill. kroner. Kulturskolen Øst i Agder har en nettoramme på 2,164 mill. kroner hvert år i perioden.

Enhet forvaltning, plan og næring

Plan, bygg og oppmåling har alle delte budsjett mellom selvkost- og ikke selvkostområdene.

For 2026 og 2027 har vi satt en stilling vakant på ikke selvkost, med 40 % på byggesak og 60 % på plan.

På næringsområdene er det kuttet i næringsfondet og på driften generelt samt leie av lokaler på Gjeving og kommunalt turistkontor med flere aktiviteter knyttet til kystkulturen.

Det gjennomføres kutt i driftsutgifter for alle ansatte som kurs, kompetanseheving, telefoni, bevertning og kjøregodtgjørelser.

Enhet for kultur inkludering og interne tjenester

Det ligger inne forslag til ytterligere kutt i renholdsavdelingen. I 2025 ble det kuttet 1 årsverk som ble fullt effektivert fra august. Dette nedtrekket gav utfordringer i forhold til kvaliteten som renholdet nå legges på. Brukere av bygga må tilvennes en annen kvalitet enn hva de er vant med og renholderne må tilvennes at det nå ikke er mulig å gjennomføre arbeidet på det nivået som kan være faglig ønskelig. Kuttet fra 2026 er satt med virkning fra april. Det er for å få litt mer erfaring med nedtrekket fra august på hvilke bygg det er mulig å redusere kvaliteten ytterligere.

Det ble kjøpt inn robotvasker som er i drift på barneskolen og som hjelper noe på tidsbruken til renholderne på dette bygget. I skrivende stund prøves det ut robotstøvsugere. Det er håp om at utprøvingen er positiv og at det blir innkjøp av robotstøvsugere som vil hjelpe på tidsbruken på renholdet.

Det gjennomføres kutt på driftsbudsjettene til samtlige avdelinger som får kutt på kompetansemidler,

telefonutgifter, kjøregodtgjøring mm. Det største kuttet er lagt til biblioteket der det også er lagt inn kutt på innkjøp av bøker og annet utstyr i tillegg til områdene som er beskrevet over.

Fritidsklubben har i sitt budsjett lønnsmidler til kun 0,3 årsverk i 2026. Det er behov for 0,9 årsverk for å drifte tilbudet med 3 åpne dager. Det er sendt søknad til Buf.dir for finansiering av de resterende 0,6 årsverkene. Det er sendt inn søknad om flere tiltak, men fritidsklubben har prioritet på midlene dersom ikke alle søknadene innvilges. Tilbudet er godt besøkt, og det er viktig å opprettholde et gratis lavterskeltilbud for ungdommene.

Nav Tvedestrand reduserer budsjettet for sosialhjelp og introduksjonsstønad for flyktninger. Det er stort fokus på Nav på reduksjon av sosialhjelp. Tallene for utbetalingene de siste månedene er positive, og det er håp om at denne trenden fortsetter.

Enhet for vann og avløp

Vann- og avløpsvirksomheten drives etter selvkostprinsippet, der gebyrene som abonnentene betaler dekker nødvendige kostnader til drift, vedlikehold, fornyelse og administrasjon av tjenestene. Økonomien i sektoren skal være i tråd med gjeldende regelverk for selvkost. Inntektene settes derfor årlig lik de forventede utgifter, og faktiske besparelser eller merforbruk håndteres over selvkostfond. Det er derfor ikke noen grunn til å gjøre unødvendige kutt i budsjettet for å spare på kommunens bunnlinje, med mindre man ønsker å redusere abonnentenes gebyrkostnader.

Driftsbudsjettet skal sikre stabil vannforsyning og forsvarlig håndtering av avløpsvann, samtidig som det sikres nødvendig personell og at infrastruktur opprettholdes i tilfredsstillende stand. Budsjettet for 2026 legger til rette for en forsvarlig og effektiv drift. Det er lagt opp til en betydelig nedgang i gebyret på vann, og en mindre nedgang i gebyret på avløp.

Nye driftstiltak i konsekvensjustert budsjett innen vann og avløp i 2026 er tømning av sivbed, utskifting av pumper, farekartlegging i drikkevannskilden og søknad om utslippstillatelse for Tvedestrand renseanlegg. Ellers er det oppdatert for prisstigning på sentrale poster.

For brann og feiing implementeres budsjetter vi får fra Østre Agder brannvesen, hvor vi er får tjenester fra og er forpliktet i det interkommunale samarbeidet.

Enhet for eiendom og teknisk

Driftsbudsjettet er svært lavt, og det ligger inne midler kun til å gjøre vedlikehold som er helt nødvendig.

Dette nivået på vedlikehold er ikke bærekraftig over tid. Når forebyggende vedlikehold utsettes, vil bygningsmassen, tekniske anlegg, eiendom og andre eiendeler gradvis forringes. Det øker risikoen for uforutsette driftsstans, skader og kostbare reparasjoner i framtiden. På sikt kan dette føre til høyere utgifter enn det som ville vært nødvendig ved et mer planmessig vedlikeholdsnivå.

Kommunen står derfor overfor en utfordring der kortsiktige innsparingstiltak kan gi langsiktige økonomiske konsekvenser, både i form av økte kostnader og redusert verdi på kommunens eiendeler.

Det er for øvrig lagt inn midler til økt veivedlikehold fra 2028.

3.2.1.2 Årsverk

Stillingsprosent 2025-2026

Beskrivelse	Stillingsprosent gjeldende 2025	Stillingsprosent gjeldende 2026	Differanse
210 Samfunn og infrastruktur	7 041	6 855	-186
2 101 Samfunn og infrastruktur, kommunalsjef	100	100	0
2 102 Forvaltning, plan og næring	980	995	15
2 103 IKKE I BRUK-Kommunalteknikk	100	0	-100
2 104 Eiendom og teknisk	2 055	1 965	-90
2 105 Vann og avløp	1000	1 000	0
21 060 IKKE I BRUK FRA 2025-Bibliotek, kultur og frivilligsentral	0	0	0
2 107 Enhet for kultur, inkludering og interne tjenester	1 920	1 850	-70
2 108 Kulturskolen	871	855	-16
2 109 Samfunn og infrastruktur, investering	115	90	-25
21 099 Samfunn og infrastruktur, utgående kostnadsbærere	0	0	0

Stillingsprosent i tabellen er før tiltak for sektoren.

Samlet årsverk for sektoren etter tiltak med reduksjon på 0,5 hos renhold er 68,1. Nedenfor følger oversikt over de ulike enhetene. I årsverkene er det forutsatt 0,9 årsverk på investeringsprosjekter.

Etter flytting av Kulturskolen til Læring og oppvekst har sektoren **59,5 årsverk**.

Enhet for forvaltning, plan og næring, 9,95 årsverk:

Næringssjef: 1 årsverk

Landbruksrådgiver: 0,9 årsverk

Miljø- og viltforvaltning: 0,75 årsverk (0,05 investering)

Plan: 1,65 årsverk (ikke selvkost)

Plan selvkost: 0,6

Byggesak: 1,1 årsverk (ikke selvkost)

Byggesak: 2,88 årsverk (selvkost)

Byggesak seksjonering: 0,04 årsverk (selvkost)

Byggesak utslipp og kontroll: 0,1 årsverk

Kart GIS/Oppmåling: 0,73 årsverk (selvkost)

Kart og oppmåling: 0,2 årsverk (ikke selvkost)

Enhet for kultur, inkludering og interne tjenester 18,5 årsverk som er fordelt slik:

Kulturrådgiver: 0,7 årsverk

Fritidsklubben: 0,9 årsverk

Bibliotek: 1,5 årsverk

Frivilligsentralen: 1 årsverk

Renhold: 12,4 frem til april og 11,9 fra april.

Boligkontor: 1 årsverk

Enhetsleder og folkehelsekoordinator: 1 årsverk

I tillegg kommer NAV Øst i Agder med 23,2 årsverk. Disse årsverkene ligger under "sektor" Kommunedirektør, stab og IKT.

Enhet for eiendom og teknisk 19,65 årsverk som fordeler seg slik:

Enhetsleder: 0,8 årsverk (0,2 på investering)

Eiendomsforvalter,ingeniør: 0,35 årsverk (0,65 på investering)

Veiingeniør: 1 årsverk

Byggdrifere: 12 årsverk

Vei: 2,7 årsverk

Parkering: 0,5 årsverk

Park:1,3 årsverk

Maskinpark: 1 årsverk

Skjærgårdstjenesten: 1 årsverk

3.2.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Enhet for Forvaltning, plan og næring (2102):

Enheten har til sammen 9,95 årsverk der 1 stilling er satt vakant.

Plan- og byggesak

Det er antatt at 2026 også kan være usikkert med antall saker som følge av urolige tider og rentenivå. Samfunnsdelen er under arbeid på tvers av flere enheter og sektorer med forventet ferdigstillelse i løpet av året.

Det var noe mindre tilgang på byggesaker og nye private planer som følge av materialkostnader, høye renter og usikre tider i 2025, og man må anta at dette også vil gjelde for deler av 2026.

Aktiviteten "Områdeplan for Sentrum Nord" er pågående og arbeidet med tekniske planer og reguleringsplanen får høyt fokus dette året. I forhold til planarbeidet på kommuneplanens arealdel og samfunnsdel vil andre enheter og fagområder også bidra inn i planarbeidet. Aktiviteten for planer og byggesaker styres i stor grad av tilgang på saker.

Oppmåling/kart og GIS

Sakene pågår, og det er fokus på innarbeid i vintermånedene. Deretter fokus på utarbeid i sommerhalvåret. På sikt må det investeres i en ny totalstasjon (kikkert), men foreløpig blir dette utsatt inntil videre på grunn av den økonomiske situasjonen. Aktiviteten styres av antall vedtatte saker hos byggesaksavdelingen og ajourhold av matrikkel og kommunens kartbaser. På sommer halvåret er det mye utarbeid og på vinterhalvåret er det mer innarbeid.

Landbruk

Lanbruksrådgiver samarbeider tett med Vegårshei kommune, der Vegårshei jobber i begge kommuner med skogbruk og Tvedestrand jobber i begge kommuner med jordbruk. Den nye landbruksplanen er gjeldende fra januar 2026, og omhandler jordbruk, skogbruk og viltforvaltning.

Landbruksrådgiver har andre arbeidsområder som konsesjonssaker, tilskuddsordninger i jordbruket, dyrevelferd, driveplikt, jordleie og odelssaker med mer. Delingssaker etter jordlovsbestemmelser.

Matberedskap vil også ha et stort fokus i budsjettperioden.

Næringskontoret

Ved næringskontoret er det normal drift, med viktige oppgaver for å gi støtte og service overfor turistnæringer og øvrige næringsbedrifter som er viktige for å opprettholde etablerte og nye arbeidsplasser. I tillegg er næringssjefen bindeledd mellom kommunen og næringsforeninger og turisme inklusiv turistdestinasjonene våre.

Næringsutvikling

Salg av næringsområder ved A67 Tvedestrand næringspark vil fortsette, med et sterkt fokus på næringsutvikling gjennom forvaltning av regionalt næringsfond, videreutvikling og samarbeid om utvikling av destinasjonen Tvedestrand. I tillegg gjennomføring av tiltakene i strategisk næringsplan. Vår egenandel inn i Regionalt næringsfond er foreslått redusert, med 1/3 til 200.000 kroner for 2026, noe som vil gi mindre tildelte midler ut i bedriftene.

Miljø- og viltforvaltning

Fagområdene består av miljø, forurensningssaker, natur og tilrettelegging for friluftsliv, vilt og viltforvaltning, renovasjon, brannsikringsplaner og reguleringsplanarbeid. I tillegg større prosjekter og tiltak etter tildelte midler. Miljørådgiver er ansatt som daglig leder i Furøya IKS i 30 prosent stilling.

Enhet for vann og avløp

Vannforsyning, avløpsnett, vannproduksjon og avløpsrensing

Enheten jobber ut fra de overordnede målene om godt vann, sikker forsyning, tilstrekkelig kapasitet, redusere forurensning og effektiv ressursbruk.

Vannforsyningssystemet består av ett vannverk, 3 høydebasseng og 10 pumpestasjoner for vann. Det kommunale ledningsnettet er 115 km langt, og dekker helt fra Nes Verk og Songe ut til ytterste tupp av Sandøya. Vannkvaliteten i kommunen er god, og det jobbes aktivt med både vedlikehold, utskifting og langsiktig planlegging av forsyningen. Et viktig fokusområde er arbeid med lekkasjereduksjon, slik at vi ikke produserer og distribuerer vann som ikke når frem til forbrukerne. I forhold til reservevannsberedskap har vi sammenkobling med med Krokvang vannverk, som sørger for deler av kommunen. For å sikre resten av kommunen pågår det mulighetsstudier sammen med våre nabokommuner. Ved utbygging av nye boligområder vil det være fokus på tilstrekkelig vannforsyning og brannvann i plan- og byggeperiodene.

Kommunen har ett renseanlegg på Gjeving og ett renseanlegg på Tangen i sentrum. I tillegg er det ca. 80 pumpestasjoner som transporterer avløpsvannet fram til renseanleggene. Det kommunale ledningsnettet er 146 km langt, og dekker alle tettbygde strøk i kommunen, samt øyene og Lyngør. Det jobbes aktivt med både vedlikehold, utskifting og langsiktig planlegging av avløpssystemet. Ledningsnettet i kommunen har stor variasjon i kvalitet, og vi opplever utfordringer med mye innlekkasje av overvann ved regnvær. Dette er økende med større regnintensitet de siste årene. Separering av fellesavløp og rehabilitering av avløpsnettet er derfor et viktig satsningsområde fremover. Ved utbygging av nye boligområder vil det være fokus på å sikre godt kommunalt

ledningsnett i plan- og byggeperiodene.

Døgnvaktordningen sørger for kontinuerlig beredskap hele året, og rykker ut for å sikre forskriftsmessig vannforsyning og forhindre uønskede utslipp til naturen.

Feiing og brann

Aktiviteten styres av det interkommunale samarbeidet Østre Agder Brannvesen, som sørger for at kommunen oppfyller det vi er forpliktet til med tanke på til brannberedskap og forebygging.

Enhet for kultur inkludering og interne tjenester

Renhold

Tjenesten består i renhold og innemiljøtiltak for kommunens bygningsmasse, som for tiden er 27 bygg. På sommerstid rengjøres også toalettene og turistkontoret på Familiehuset. I tillegg gjøres det renhold i bygg som leies av kommunen til kommunale tjenester som Nav. Avdelingen får oppdrag fra boligstiftelsen og sykehjem for å gjøre rent kommunale boliger.

Folkehelse

I 2025 ble det laget prosedyre for helhetlig folkehelsearbeid. Prosedyren skal evalueres i 2026. Folkehelsearbeidet vil fortsette i tråd med føringer fra Folkehelseoversikten som ble vedtatt i desember 2024.

Boligkontor og boligsosialt arbeid

Boligstiftelsen eier 95 boliger av dette er det 17 som er familieboliger. Det utgjør 18,5 % av boligmassen vår. Det er vanskelig å skaffe flere egne boliger til familier fordi Husbanken ikke gir tilskudd til utleieboliger lenger. Dette vil antagelig være utfordrende også i 2026.

I de ni første månedene i 2025 er det gjennomsnittlig 131 husholdninger som har fått bostøtte hver måned.

Kommunen har mange søkere på Startlån. Pr. oktober 2025 er det kommet 41 søknader. I 2024 var det kommet 35 søknader på samme tidspunkt. Det er likevel gitt ut mindre lån i 2025 enn i 2024 fordi det er gitt flere avslag i 2025. En reduksjon av låneramma fra 2026 er helt klart negativt for kommunens svakerestilte på boligmarkedet. Det forventes at det kommer mange søknader på startlån også i 2026.

Boligteam er tverrfaglig sammensatt og har møter hver måned. Dette fortsetter også i 2026.

Kultur

Stillingen til kulturrådgiver består av faste oppgaver og forvaltning (spillemidler, søknader, henvendelser, sekretær Jarls Ungdomsfond, 17. mai, den kulturelle skolesekken og spaserstokken, UKM, Bufdir (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet) osv.) som utgjør ca. halvparten av 70%-stillingen. I den resterende tiden jobbes det i 2026 med blant annet følgende prosjekter og oppgaver:

- Ferdigstilling og oppfølging av ny kultur- og idrettsplan
- Fritidskort: Videreføring av ordningen med spesielle tiltak for å nå ut til målgruppen (hjemmebesøk/direkte kontakt). Samarbeid med NAV, skolen og frivillige lag/organisasjoner som tilbyr fritidsaktiviteter.
- Rådhuset/Forvaltergården: Oppfølging av prosjektrapporten fra 2025 med mål om å oppgradere og fornye begge bygninger med hjelp av frivilligheten og eksterne tilskuddsordninger.
- Prosjekt Innbyggernes hus: Stedsutviklingsmidler fra Agder fylkeskommune, prosjektoppfølgning.

- Søke midler til gratis sommeraktiviteter hos Gjensidige Stiftelsen

Fritidsklubben

Fritidsklubben planlegger samme åpningstider som i 2025 med tre åpne kvelder i uka. Det forventes at ungdommene fortsetter å bruke tilbudet godt, i snitt ca. 15-20 ungdommer pr. gang. I 2025 var det suksess med gratis måltid en dag i uka. Vi vil søke om tilskudd for å kunne fortsette med dette også i 2026.

Biblioteket

Biblioteket ønsker å jobbe for god ressursutnyttelse og mer tilgjengelighet for publikum utenom betjent åpningstid ved Meråpent bibliotek. Det jobbes for at flest mulig skal lage avtale om bruk av Meråpent.

Sentralt er også Leselyststrategien "Sammen om lesing 2024-2030". Målgruppen er barn og unge fra 0-19 år. Målet er øke leselyst og leseferdigheter. Tiltakene er samarbeid mellom bibliotek, skole, helsestasjon og kultur og gi barn og unge tilgang til variert og motiverende litteratur.

Sommerles var vellykket i 2025 og dette planlegges også i 2026.

Tid for spill er regjeringens dataspillstrategi 2024-2026. Biblioteket ønsker å satse på gaming og strategispill for barn og unge i 2025-2026 og vil søke økonomisk støtte via eksterne midler til å oppgradere spillutstyret/spillrommet.

Frivilligsentralen

I 2026 vil frivilligsentralen prioritere sin bindeleddfunksjon og styrke samhandlingsarenaer mellom frivillig sektor og Tvedestrand kommune. Dette skal skje på frivillighetens premisser og i de nederste trinnene av Innsatstrappa. Folkehelse skal være grunnleggende for all satsing i sentralen og verktøyet: *ABC for god psykisk helse* vil bli hovedmetode i dette arbeidet i 2026 som i 2025.

Det søkes om prosjektmidler for bemanning av Bua til arbeid der sammen med frivillige. Det planlegges et samarbeid med Nav for å bruke Bua som en arbeidstreningarena. Det er avgjørende for å få til dette at søknaden til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) innvilges.

Ellers planlegger frivilligsentralen å videreføre eksisterende prosjekter som Flyktninglos og Frivillig følgesvenn og vanlig oppfølging av frivillige og drift av sentralen.

NAV Tvedestrand

Tvedestrand er del av Interkommunalt NAV-kontor med økonomisk sosialhjelp, flyktningkontor, voksenopplæring for flyktninger, kvalifiseringsprogram og attføringsbedrifter.

Målet for NAV Øst i Agder er å redusere antall som lever av økonomisk sosialhjelp, både over og under 30 år. Det jobbes for å få ned utbetalingene, men vi ser at økte levekostnader til strøm, mat og bensin påvirker utbetalingene, noe som også kan være gjeldende i 2026. For å få ned utbetalingen jobbes det med avklaring av arbeidsevne, avklare rett til andre ytelser, arbeidsrettet aktivitet og økonomisk råd og veiledning.

I budsjettet er det forutsatt mottak av 10 flyktninger. Det fremmes egen sak om bosetting av antall flyktninger.

Enhet for eiendom og teknisk

Bygg

Tjenesten består i drift og vedlikehold av ca. 38.000 m2 bygningsmasse. Utflyttede skoler jobbes for å få avhendet i 2026.

Det er mye etterslep på vedlikehold på grunn av manglende midler over flere år. Dette gjelder spesielt bygningsmasse knyttet til helsesektoren. Midler for å ta litt igjen av dette blir foreslått hvert år, men tas stadig ut pga. kommunens økonomiske situasjon.

Det er viktig at nye og oppussede bygg får tilstrekkelig midler til å opprettholde den gode kvaliteten som kommunen overtok byggene på. Tekniske installasjoner blir stadig en større del av bygningsmassen, og det er viktig med ordentlig serviceavtaler på disse. Driftsmidler for dette er avsatt.

Havner og farleder

Tjenester for drift av havner har etterslep på havner. Planlegging er tatt inn i budsjett for 2026, med forslag til oppstart for utbedringer i 2027. Det vil i planleggingen etableres en prioriteringsrekkefølge for utbedring av brygger i kommunen. Noen driftsmidler til nødvendige reparasjoner er avsatt.

Havn og brygger

Budsjettet omfatter drift av kommunale brygger, samt gjestehavn og 100 utleieplasser. Det tas avgift fra godsleveranser til Hagefjord, Gjeving og Dypvåg brygger. Det må gjøres omfattende investeringer i havna som følge av slitasje og manglende vedlikehold. Dette blir en del av prosjektet med kartlegging og planlegging som vil utføres i 2026.

Kommunale veier

Veidriften er stadig mer utfordrende med små rammer til vedlikehold.

Vei og gatelys

Vedlikehold og oppfølging av over 1400 veily.

Park, grøntareal, lekeområder, badeplasser og badepark

Vedlikehold og opprydding, samt følge opp områdene.

Skjærgårdspark

Drift av skjærgårdsrenovasjon, oppfølging av friluftsområder i samarbeid med Statens Naturoppsyn. Kontrolloppgaver for politiet, og oppdrag for Flødevigen med tanke på fiskereservat og Raet nasjonalpark.

Parkering

Kontroll av kommunale parkeringsplasser fordelt på Sentrum, Lyngmyr, Borøy og Gjeving, samt oppfølging av klager og skilting av alle områdene.

3.2.3 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	6 %	
	Sykefravær, korttid	1,1 %	
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	

3.2.4 Fokusområder

Fokusområder for 2026:

- Vi skal bidra til utvikling av attraktive og funksjonelle lokalsamfunn, med særlig fokus på sentrumsnære områder og arealbruk.
- Vi skal drifte tjenestene våre slik at de utføres innenfor gjeldende regelverk og videreutvikle dem innenfor rammene for 2026-budsjettet.
- Kostnadskontroll knyttet til drift, vedlikehold og prosjekter i alle enheter.
- Økt fokus på beredskap knyttet til samfunnskritiske tjenester.
- Fokus på godt arbeidsmiljø til tross for store kutt og høy arbeidsbelastning.

4 Læring og oppvekst (220)

4.1 Driftsbudsjettet

4.1.1 Driftstiltak i sektorene

2026-2029 -Tiltaksliste sektorene

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
220 - Effekter av omstillinger og effektiviseringer i sektoren, fra 2027 (113)	0	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000
220 - Felles kommunalsjef Helse og mestring og Læring og oppvekst (118)	-400 000	-699 000	-699 000	-699 000
220 - Kaffetrekk ansatte fra 60 kroner til 100 kroner pr måned, (099)	-68 000	-68 000	-68 000	-68 000
220 - Ingen videreutdanning (vikarordning) for ansatte i sektoren -200.000 kr (032)	-200 000	-200 000	-200 000	0
2 201 - Interkommunalt samarbeid - felles barnehagemyndighet (104)	0	-150 000	-150 000	-150 000
2 201 - Kutt i kurs i administrasjon -20.000 kr (085)	-20 000	-20 000	-20 000	0
2 202 - Kutt i driftsbudsjett Lyngbakken barnehage -30.000 kr (044)	-30 000	-30 000	-30 000	0
2 202 - Lyngbakken barnehage er stengt i påsken -15.000 kr (041)	-15 000	-15 000	-15 000	0
2 202 - Øke antall planleggingsdager fra 5 til 7 dager Lyngbakken barnehage -40.000 kr (038)	-40 000	-40 000	-40 000	0
2 203 - Bronsbu barnehage er stengt i påsken - 15.000 kr (042)	-15 000	-15 000	-15 000	0
2 203 - Kutt i driftsbudsjett Bronsbu barnehage - 30.000 kr (045)	-30 000	-30 000	-30 000	0
2 203 - Øke antall planleggingsdager fra 5 til 7 dager Bronsbu barnehage -40.000 kr (039)	-40 000	-40 000	-40 000	0
2 204 - Holt barnehage er stengt i påsken - 8.000 kr (043)	-8 000	-8 000	-8 000	0
2 204 - Kutt i driftsbudsjett Holt barnehage - 17.000 kr (046)	-17 000	-17 000	-17 000	0
2 204 - Øke antall planleggingsdager fra 5 til 7 dager Holt barnehage -20.000 kr (040)	-20 000	-20 000	-20 000	0
2 205 - Kutt alle aktivitetsdager Lyngmyr ungdomsskole med kostnad -15.000 kr (049)	-15 000	-15 000	-15 000	0
2 205 - Kutte all kursvirksomhet på barneskolen -30.000 kr (035)	-30 000	-30 000	-30 000	0
2 205 - Reduksjon i driftsbudsjett (stillinger) Lyngmyr skole på -1.5 millioner kr (027)	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	0
2 205 - Redusere antall kontaktlærere på Lyngmyr skole til 1. pr klasse -83.000 kr (036)	-83 000	-200 000	-200 000	0

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
2 206 - Ansatte ved Tvedestrand barneskole får ikke betalt for deltagelse i 17.maitog -20.000 kr (047)	-20 000	-20 000	-20 000	0
2 206 - Kutt alle utgifter til aktivitetsdager på Tvedestrand barneskole med kostnad -30.000 kr (048)	-30 000	-30 000	-30 000	0
2 206 - Reduksjon i driftsbudsjett (stillinger) Tvedestrand barneskole på -2.9 millioner kr (026)	-2 900 000	-2 900 000	-2 900 000	0
2 206 - Redusere antall kontaktlærere Tvedestrand barneskole til 1 pr. klasse - 146.000 kr (037)	-146 000	-350 000	-350 000	0
2 208 - Spesialpedagog 1 stilling vakant i 12 måneder -500.000 (011)	-500 000	0	0	0
Sum tiltak	-6 127 000	-7 497 000	-7 497 000	-2 017 000

I likhet med de andre sektorene i kommunen, har Læring og Oppvekst fått et nedtrekk i budsjett for 2026. For Læring og oppvekst er dette 5.2 millioner kroner. Som det fremkommer av foregående års budsjettdokumenter, har sektorledelsen og virksomhetsledere arbeidet tett sammen med å gjennomføre kutt i områder som ikke er lovpålagte.

Etter å ha snudd hver stein i jakten på tiltak som kan redusere driftsbudsjettet, samtidig som man har forsøkt å opprettholde gode tjenester for barn og unge, står man nå i en situasjon der det knapt finnes flere muligheter som ikke direkte påvirker deres hverdag.

Budsjettforslaget for 2026 bærer tydelig preg av dette, og vil få konsekvenser for både barn, elever, foreldre og ansatte.

Tiltak og konsekvenser.

For **barnehage** er tiltakene inngripende ved at man reduserer driftsbudsjettet. Den svært nøkterne driften hos de tre kommunale barnehagene gjør at lederne har lite handlingsrom til fornyelse av utstyr og læringsmateriell.

Barnehagene vil som følge av budsjettforslaget ha stengt i påsken. Barnehagene øker også antall planleggingsdager fra 5 til 7 dager. Dette vil medføre en besparing på overtid, da plantid som regel er lagt etter at barnehagen er stengt. Tiltaket medfører ikke at prisen på barnehageplass endres.

I likhet med skole, vil ikke fagarbeidere, styrere eller ped.ledere få innvilget søknad om videreutdanning om man søker gjennom Utdanningsdirektoratet sin ordning. Ansatte som allerede er i et godkjent videreutdanningsløp ved Universitetet i Agder (UiA), vil kunne fullføre utdanningen. Det foreslåtte reduserte driftsbudsjettet vil kunne medføre at barnehagene ikke vil kunne reise på turer utenfor barnehagens område som har en kostnad og at foresatte må ha med egne hygieneartikler og lignende til barna sine. Samtlige personaltiltak med kostnad vil bortfalle.

Det foreslåtte reduserte driftsbudsjettet vil kunne medføre at barnehagene ikke vil kunne reise på turer utenfor barnehagens område som har en kostnad og at foresatte må ha med egne hygieneartikler og lignende til barna sine. Samtlige personaltiltak med kostnad vil bortfalle.

Det er i forslag til budsjett for 2026 lagt inn en vakanse for spesialpedagog. Sektoren har arbeidet målrettet med tidlig innsats og **det spesialpedagogiske tilbudet i barnehagene** de siste årene. Førskolebarn som har behov, har rett til spesialpedagogisk hjelp. Tilrettelegging av barnehagetilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne har et annet formål enn spesialpedagogisk hjelp. Det fattes også vedtak i forbindelse med tilbud om tilrettelegging. Med tidlig innsats kan skjev utvikling, sosiale

vansker, lærevansker, frafall i skolen og de som faller utenfor arbeidslivet som voksen forebygges. Statistikken for andel barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp i førskolealder i forhold til statistikk om andel elever med vedtak om spesialundervisning i skole (hvor andelen er høyest på de høyeste trinnene), tyder på at flere barn burde vært fanget opp tidligere i førskolealder. Forslaget om å videreføre vakanse må derfor vurderes på nytt i budsjett for 2027.

Tvedestrand barneskole og Lyngmyr ungdomsskole får i budsjettforslag en markant endring i driftsbudsjettet. Endringer i driftsbudsjett med helårsvirkning på 1.5 millioner kroner på Lyngmyr ungdomsskole og 2.9 millioner kroner ved Tvedestrand barneskole vil måtte medføre en reduksjon i stillinger på begge enhetene og med all sannsynlighet ramme elever med ulike støttebehov og tilpasninger.

Enhetsledere i skole har i inneværende år stått overfor svært krevende prioriteringer når ulike lovkrav settes opp mot hverandre innenfor stramme økonomiske rammer. Dette vil bli ytterligere forsterket i 2026 og skjerpet styring og lederstøtte vil bli avgjørende for at skolene fremover skal evne å levere innenfor tildelte rammer. Eksempler på dette er å innfri enkeltvedtak til individuell tilpasset opplæring (ITO), innfri minstenorm for lærertetthet, ha oppdatert læreverk og hensiktsmessig og effektiv organisering.

I tillegg til å redusere bemanning, vil skolene måtte kutte i driftskostnader ved å redusere antall kontaktlærere hvor det er mulig. Dette vil medføre at elevens tid og tilgjengelighet med en voksen blir mindre. Budsjettforslaget legger også til grunn at man innfører tiltak som å kutte aktivitetsdager som har en ytterlig kostnad enn ved ordinær drift og at ikke gis kompensasjon for deltagelse i 17. maitoget for ansatte og at deltagelse må organiseres av foreldre.

Det gjennomføres kutt i alle kurs og kompetanseheving. Det tilbys ikke mulighet til å søke om videreutdanning. Ansatte som allerede er i et godkjent videreutdanningsløp ved Universitetet i Agder (UiA), vil kunne fortsette å fullføre studiene. Dette kan på sikt medføre at kommunen har undervisningspersonell som mangler formell kompetanse i enkelte fag.

I budsjettforslaget for 2026, innleder kommunaldirektøren med å beskrive kommunens alvorlige økonomiske situasjon. En reduksjon av rammene til Læring og Oppvekst vil på kort og lang sikt få konsekvenser for barn og unge og da spesielt innenfor tidlig innsats og møte med barn og unge med ulike behov.

I siste salderingsrunder er det også kommet inn to nye tiltak for sektoren. Det ene fra 2027 som innebærer en systematisk gjennomgang av driftskostnader, effektivisering av interne prosesser og bedre ressursutnyttelse. Dette tiltaket gjelder også alle de andre sektorene. Det andre tiltaket er felles kommunalsjef for Helse og mestring og Læring og oppvekst. Intensjonen er at dette skal bidra til bedre samhandling og mer helhetlig tjenesteyting.

Andre tiltak enn hva som er skissert i dette dokumentet er vurdert, men forkastet. Eksempel på dette er redusert åpningstider i barnehagene, endre leirskoletilbudet og mer teori i praktisk-estetiske fag. Eventuell nedlegge av Sandøya skole er ikke vurdert etter tilbakemeldinger i utvidet Formannskap 17.09.25.

4.2 Sektorenes ansvarsområder

Tjenesteområder

Sektor for læring og oppvekst har ansvar for de tre kommunale barnehagene i Tvedestrand: Lyngbakken barnehage og Bronsbu barnehage, begge lokalisert i sentrum og Holt barnehage, som åpnet i nye lokaler 1. august 2024. I tillegg finnes det tre private barnehager i kommunen: Knatten barnehage på Gjeving, Vestre Sandøya barnehage og Blåbærskogen naturbarnehage på

Glastadheia. Sektoren har ansvar for tilskudd til private barnehager, opptak av barn i barnehage, tilsynsmyndighet og tilrettelegging av spesialpedagogiske tiltak for barnehagebarn.

Når det gjelder skoleområdet, har sektoren ansvar for Tvedestrand barneskole (med avdeling på Vestre Sandøya) og Lyngmyr skole. Ved Tvedestrand barneskole drives det SFO for elever fra 1.–4. trinn, i tillegg til en mestringsbase, mens Lyngmyr skole har en forsterket avdeling.

Sektoren har også ansvar for skoleskyss, voksenopplæring, Leirskolen AS, drift av oppvekstkontoret, samt rådgivning og administrativ ledelse innen oppvekstfeltet.

Sektor for læring og oppvekst følger barnet fra før fylte ett år til avsluttet 10. trinn. En samlet oppvekstsektor bidrar til tettere samarbeid mellom barnehage og skole, og sikrer at overgangene – der barn ofte er mest sårbare – blir best mulig ivaretatt.

Flere av kommunens satsinger for barn og unge omfatter både barnehage og skole. At disse områdene sees i sammenheng, er en stor styrke for helheten i arbeidet rundt gode oppvekstsvilkår i Tvedestrand.

De siste årene har sektoren vært preget av endring og utvikling. En ny barneskole er nå inne i sitt tredje driftsår, og Holt barnehage har fått nye, moderne lokaler. Kulturarbeid står sentralt både i barnehage og skole, og de nye byggene gir gode rammer for læring, lek og utvikling.

Sektoren har også fått overført Kulturskolen Øst i Agder, samarbeid for 4 kommuner, musikk, dans og visuell kunst, fra 2026.

4.2.1 Nøkkeltall - økonomi og årsverk

4.2.1.1 Driftsbudsjett

Tallene i tabellen nedenfor er oppgitt i hele 1.000 kroner.

2026-2029 - Netto utgift TV

Beskrivelse	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
220 Læring og oppvekst	148 264	161 836	162 031	161 051	163 156	168 636

Sektoren har arbeidet videre med omorganisering og opplever at man har et godt administrativt og pedagogisk rigg for å gi gode tjenester innenfor de rammene man har fått tildelt. Kommunen har all grunn til å være stolt av de tjenester som blir gitt i sektoren, men man ser at det er en rekke forbedringspotensialer som enhetene fremover må fokusere på.

I budsjett fra 2025 til 2025 er det lagt inn en betydelig reduksjon i budsjetter, spesielt på skolene. Dette fordrer at sektoren må arbeide enda mer tverrfaglig, finne kloke og gode løsninger samt tenke nytt for hvordan tilby gode tjenester. Når dette er sagt, må det antas at kvaliteten på noen av tjenestene vil synke som følge av redusert bemanning og færre ressurser.

Innsparinger og kutt er omtalt i punkt 1.1.

Sektoren har ingen grunn til å tro at man vil kunne ha en forventning om høyere inntekter knyttet til IMDI-midler (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet) i 2026. Sektoren forventer derimot økte utgifter knyttet til lønnsøkning og sosiale kostnader. Tilskudd til private barnehager har økt det siste året. Dette kan forklares med at Blåbærskogen naturbarnehage har satt i stand og fått godkjent ytterligere 14 nye plasser, og er nå godkjent for 42 plasser mot 28 plasser i 2024.

Kommunen har fått mindre inntekter fra SFO som følge av at det tilbys gratis SFO i kjernetiden til

elever som går i 1.-3. klasse. Når det gjelder tap av inntekt knyttet til dette tiltaket får kommunen kompensert dette via statsbudsjett, men det oppleves ikke at det kompenseres i full grad den kosten kommunen har med økt bemanning til flere barn i SFO. Sektoren mener til tross for dette at tiltaket når bredt ut og favner elever som mulig ikke hadde valgt dette av ulike årsaker.

Sektorens netto driftsramme er, etter at Kulturskolen Øst i Agder er overført fra Samfunn og infrastruktur, følgende for de enkelte år: 162,031 mill. kr, 161,051 mill. kr, 163,156 mill. kr og 168,636 mill. kroner. Kulturskolen Øst i Agder har en nettoramme på 2,164 mill. kroner hvert år i perioden.

4.2.1.2 Årsverk

Stillingsprosent 2025-2026

Beskrivelse	Stillingsprosent gjeldende 2025	Stillingsprosent gjeldende 2026	Differanse
220 Læring og oppvekst	17 599	17 494	-105
2 201 Læring og oppvekst, ledelse og administrasjon	250	250	0
2 202 Lyngbakken barnehage	2 190	2 190	0
22 026 IKKE I BRUK - Skriverstua barnehage	0	0	0
22 027 IKKE I BRUK - Villa Utsikten barnehage	0	0	0
22 028 IKKE I BRUK - Bøklia barnehage	0	0	0
2 203 Bronsbu barnehage	2 140	2 140	0
2 204 Holt barnehage	1 284	1 400	116
2 205 Lyngmyr skole	3 275	3 275	0
22 050 IKKE I BRUK -Tvedestrand og Vestre Sandøya skole	0	0	0
22 055 IKKE I BRUK - Holt skole	0	0	0
2 206 Tvedestrand barneskole	7 580	7 399	-181
22 060 IKKE I BRUK - Dypvåg skole	0	0	0
22 065 IKKE I BRUK - Songe skole	0	0	0
2 208 Læring og oppvekst, fellesoppgaver	880	840	-40
2 209 Læring og oppvekst, investering	0	0	0
22 099 Læring og oppvekst, utgående kostnadsbærere	0	0	0

Stillingsprosent i tabellen ovenfor er før tiltak for sektoren.

Årsverkene for 2025 er i tråd med budsjett for barnehagen og skolene, før nye tiltak for 2026.

Barnehagene er uendret på stillingsprosent fra 2025 til 2026 med unntak av Holt barnehage. Økningen i Holt barnehage fra 2025 til 2026 skyldes at barnehagen har økt fra 3 til 4 avdelinger med 72 totalt barnehageplasser.

Spesialpedagogiske tiltak barnehage har tidligere fått økt sine årsverk med 0,5. Dette for å løse lovpålagte oppgaver i forbindelse med §§ 31 og 37 i lov om barnehager (vedtak spesialpedagogiske hjelp og vedtak om behov for ekstra tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne). I deler av 2025 ble en stilling holdt vakanse, dette foreslås det i punkt 1.1 å videreføres i 2026.

I 2026 vil det med all sannsynlighet bli en reduksjon i samlet stillingsprosent ved Lyngmyr

ungdomsskole (1.5 millioner kr) og Tvedestrand barneskole (2.9 millioner kr), så sant skolene ikke finner alternative innsparinger utenom stillingshjemler. Dette vil da bryte med tidligere vedtak om stillingshjemler, men er et resultat av sektoren allerede har innført driftsbesparende tiltak de seinere år og at det er marginalt med tiltak igjen som ikke er lovpålagte.

Årsverk for sektoren etter overføring av Kulturskolen Øst i Agder på 8,55 årsverk, men med antatt reduksjon på 4 årsverk for skolene og 0,5 årsverk for kommunalsjef delt med Helse og mestrings, blir: 179,01 årsverk.

4.2.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Barnehager

Tabellen under viser godkjente plasser i barnehagene i Tvedestrand pr. 1.1.26.

For å se på utvikling er det i tabellen tatt med tall for de 4 siste årene. Det har i et par år vært en nedgang i antall godkjente barnehageplasser, men dette er nå på vei opp igjen. Det er fullt i de fleste av barnehagene våre pr 01.11.25. Det er ledig kapasitet i barnehagene på Gjeving og på Sandøya.

Godkjente plasser	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kommunale barnehager	260	276	288	280 (+14*)	298 (+14*)	298 (+14)
Ordinære private barnehager	124	84	84	98	98	98
Private familiebarnehager	10	5	0	0	0	0
Totalt	394	395	365	364 (+14*)	396 (+14*)	396 (+14)

(Merknad til tabellen over: *14 plasser til sammen- godkjente, men ikke tatt i bruk i Bronsbu- og Lyngbakken barnehager.)

Framskrevet tall pr 01.11.25 forteller oss at 266 barn i alderen 1-6 år har barnehageplass i Tvedestrand kommune. Disse fordeles mellom 3 kommunale og 3 private barnehager. Barn i alderen 3-6 år bruker en barnehageplass, mens barn i alderen 0-2 år bruker 2 barnehageplasser.

Tallene er hentet fra Vigilo og er kvalitetssjekket med barnehagemyndighet.

Aldersfordeling, barn pr. 1. november 24	Barn under 3 år	Barn over 3 år
Kommunale barnehager	78	136
Private barnehager	24	28
Totalt	102	164

Skolene

Nøkkeltall for skolene i Tvedestrand, basert på GSI og innrapportering fra skolene oktober 2025

Tvedestrandsskolen	Antall elever	SFO elever	Antall enkeltvedtak	Skyss
Lyngmyr	223	0	40	140
Tvedestrand	410	153	51*	244
Vestre Sandøya	10	10	*Sees i sammenheng med Tvedestrand barneskole	0

Tvedestrandsskolen	Antall elever	SFO elever	Antall enkeltvedtak	Skyss
Totalt	643	163	91	384

4.2.3 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat 2025	Resultat 2026
Brukere:	Brukerundersøkelse barnehage, resultat 1-5	4,5	4,43	
Barn, foreldre, elever, foresatte	Brukerundersøkelse barnehage, svarprosent	minst 65 %	66,4%	
	Nasjonale prøver	over nasjonalt nivå	Over nasjonalt nivå i lesning	
	Grunnskolepoeng	over 40 (karakter 4)	41,5	
	Elevundersøkelsen	Mål: 0-toleranse for mobbing. Større tilfredshet fra elevene og motivasjon og opplevet støtte fra lærere	Gjennomført	
	Foreldreundersøkelsen	Skal gjenspeile elevundersøkelsen	Ikke gjennomført i 2025	
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	Ikke gjennomført i 2025	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	-	
	Sykefravær, totalt	7,5 %	9,5%	
	Sykefravær, barnehage	9,0 %	-	
	Sykefravær, skole	6,0 %	-	
	Sykefravær, korttid	1,8 %	2,2%	
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%		

Det har vært et forholdsvis høyt sykefravær i sektoren de siste årene, det kan se ut til at tallene nå er på vei ned. Det er satt opp ulikt mål for sykefravær innen skole og barnehage. Det er allikevel et mål at totalt sykefravær i sektoren skal ned til 7,5 %.

Sykefraværet i sektor kan sees i sammenheng med omstilling i både barnehager og skole.

Tall for 2025 er hentet fra 2. tertialrapport.

4.2.4 Fokusområder

Ungdomslosprosjekt i Tvedestrand.

Ungdomslos har som oppgave å gi ungdom en stabil voksenkontakt som loser dem gjennom overgangen fra ungdomskolen og over i videregående opplæring. Tvedestrand kommune fikk innvilget tilskudd til prosjektet med 700 000 kr i 2025, 505 000 kr i 2026 og 515 000 kr i 2027. Både barneskolen og ungdomsskolen deltar i prosjektet og hovedandelen av tilskuddet er gitt til

ungdomsskolen. Losen sin oppgave er å støtte elevene faglig, sosialt og systemisk. Losen vil jobbe for å gi elever troen på seg selv, heve dem faglig og motivere til skolegang.

Ungdomslosen vil ha fokus på et helhetlig tilbud for ungdommene i skole, ferie og fritid, da vi har tro på at dette vil bidra til økt trivsel og mestring, som igjen kan påvirke skoleprestasjoner, tilstedeværelse og trivsel positivt. Ungdomslosen sørger for et nært og systematisk samarbeid med foreldre, kontaktlærer og ressurspersoner/miljøarbeider sammen med skolens ledelse.

Tilskuddsordningene (TSO) består av tidligere DEKOMP (Desentralisert kompetanseheving for bhg), REKOMP (regional kompetanseheving skoler) og Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkluderende praksis. Dette er en nasjonal satsing som alle kommuner skal være en del av. Tvedestrand jobber sammen med de andre syv kommunene i Østre Agder- samarbeidet. Skolene og barnehagene deltar i ordningen og har jevnlig samlinger rundt dette. Fokuset er inkluderende praksis i det spesialpedagogiske arbeidet og fordrer godt samarbeid med lokal pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og enhetene. Spørsmål som er stilt er hvordan kan man vri fokus over til mer allmennpedagogisk tilrettelegging i barnehage og tilpasset opplæring i skolen? Satsingen sees i sammenheng med to-lærer organiseringen i skolen. "Innsatstrappa" passer også godt sammen med med satsingen.

BTS- Bedre Tverrfaglig Samhandling, er et satsingsområde i Tvedestrand. Alle som jobber i laget rundt barn, ungdom og familier må jobbe etter felles prinsipper. Det må samhandles på tvers av tjenester og sektorer. Samhandlingen skal være systematisk og den skal være kjent av alle som jobber i Tvedestrand kommune. Bedre Tverrfaglig Samhandling (BTS) er også viktig for å klare å gjennomføre kommunens vedtatte **Forebyggende plan**. "Innsatstrappa" henger sammen med denne satsingen, der tidlig innsats er et førende prinsipp. I 2026 må dette arbeidet styrkes og videreutvikles for å styrke laget rundt barnet.

Laget rundt barnet refererer til et samarbeid mellom foreldre, barnehage, skole, PPT (Pedagogisk psykologisk tjeneste), helsetjenester og eksterne aktører for å støtte barn med ulike former for utfordringer i hverdagen. Dette samarbeidet har som mål å skape et inkluderende fellesskap der barnet og familien står i sentrum, og det er viktig for å sikre en helhetlig og koordinert tjeneste.

"HMS i skolen", arbeid med vold og trusler i skolen. Dette er et arbeid som også har overføringsverdi til barnehage. Det arbeides med plan, risikovurdering og tiltak. Alle ansatte i skoler og barnehager har høsten 2024 fått kursing via Verge i hvordan takle/mestre vold og trusler. Det jobbes med å implementere arbeidsmåter og rutiner for kursing omkring dette. Tre ressurspersoner er oppnevnt og har ansvaret for at denne opplæringen holdes vedlike og at nytilsatte får ta del i dette arbeidet i vår kommune.

5 Helse og mestring (250)

5.1 Driftsbudsjettet

5.1.1 Driftstiltak i sektorene

2026-2029 -Tiltaksliste sektorene

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
250 - Effekter av omstillinger og effektiviseringer i sektoren, fra 2027 (114)	0	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000
250 - Felles kommunalsjef Helse og mestring og Læring og oppvekst (097)	-400 000	-699 000	-699 000	-699 000
250 - Kaffetrekke ansatte fra 60 kroner til 100 kroner pr måned, (100)	-104 000	-104 000	-104 000	-104 000
2 502 - Kommunepsykolog, prosjektmidler to prosjekter 0,2 årsverk (079)	-280 000	0	0	0
2 502 - Velferdsteknologi, bevegelsesmonitorering for sykehjemmet, lisens mv., inkl. effekter (086)	95 000	0	0	0
2 503 - Effekt av felles tjenestekontor 3 kommuners samarbeid (096)	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
2 504 - Habilitering, reduksjon fra 1.9.2026, 0,5 årsverk (078)	-200 000	-400 000	-400 000	-400 000
2 504 - Julelunsj til alle sektorene (090)	50 000	50 000	50 000	50 000
2 504 - Kjøkken, reduksjon 0,45 årsverk (073)	-340 000	-340 000	-340 000	-340 000
2 504 - Kjøp av tjenester Lisand, (076)	147 000	0	0	0
2 504 - Reduksjon med 7 sykehjemsplasser (074)	-3 600 000	-3 600 000	-3 600 000	-3 600 000
2 504 - Reduksjon sykehjem 2A, 28% i 2026 (075)	-230 000	0	0	0
2 504 - Utkjøp av 2 leasingbiler i 2026, effekt fra 2027 (092)	0	-80 000	-80 000	-80 000
2 505 - Avlastning, reduksjon vakant ut 2026, 50% (077)	-450 000	0	0	0
2 505 - Tørn, økt ressursbruk, dekkes av tjenesteutviklingsmidler mv. (001)	0	0	0	0
2 505 - Utkjøp av 9 leasingbiler i 2025, reduserte utgifter netto (083)	-470 000	-470 000	-470 000	-470 000
2 507 - Innsparing lønn livsmestring, familie og helse (080)	-100 000	0	0	0
2 507 - Psykisk helse og livsmestring, reduksjon 0,2 årsverk samkjøring med forsterket omsorg (071)	-200 000	-200 000	0	0
2 507 - Psykisk helse og livsmestring, reduksjon 1 årsverk miljøterapeut (070)	-754 000	-754 000	-754 000	-754 000
2 507 - Psykisk helse og livsmestring, reduserte årsverk 1,89 natt (069)	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
2 507 - Tjenna legekantor, 15% reduksjon helsesekretær 2026 (072)	-120 000	0	0	0
Sum tiltak	-8 356 000	-10 797 000	-10 597 000	-10 597 000

Innsparinger i sektoren er basert på kommunens meget stramme økonomi. Vurderingene som er tatt er basert på nødvendig helsehjelp og styring av vedtak/tjenester nedover på et lavere nivå i innsatstrappen samt synergieffekter etter sammenslåing av to sektorer fra 1/1-25. Budsjettet er forbundet med stor usikkerhet tatt i betraktning av uforutsigbarheten i tjenestene, kommunens demografi og levekårsutfordringer.

Sektoren har hatt en betydelig innsparing i 2025. Sektoren har redusert med ca. 12 årsverk og ca. 8,3 mill. kr.

Budsjettet for 2026 legger opp til ytterligere reduksjon med 9,35 årsverk (inkludert kommunalsjef) både midlertidige og over tid som vil medføre netto innsparinger tilsvarende ca. 8,3 mill. kr. Det vil medføre meget krevende situasjoner i alle tjenester.

Effekter av omstilling og effektivisering i sektoren (fra 2027) 1,8 mill. kr.

Det er et tiltak som må arbeides med i løpet av 2026. Tiltaket innebærer en systematisk gjennomgang av driftskostnader, effektivisering av interne prosesser og bedre ressursutnyttelse.

Effekt av felles tjenestekontor (fra 2027) 1 mill. kr. - samarbeid tre kommuner

Effekten av dette tiltaket vil eventuelt bli på tildeling av tjenester/reduksjon av tjenester. Det må sees nærmere på hvilke tjenesteområde dette gjelder, og innsparingene må legges inn på tjenestene som blir redusert.

Administrasjonen

Kommunedirektøren har bestemt felles kommunalsjef for Læring og oppvekst og Helse og mestring fra 2026. Tiltaket får effekt for begge sektorene med en halvpart hver. Innsparing i 2026 blir 0,4 mill. kroner og videre 0,7 mill. kroner fra 2027 for hver av sektorene.

Det for øvrig ingen permanente innsparinger på administrasjonen, men pga. prosjekter som på går, som medfører frikjøp, er det en innsparing på kr. 280 000,-.

Kjøpe ut leasingbiler. Sektoren har leasingavtale på 20 biler via OFA – offentlig anskaffelse Agder. Dette er avtaler som de seneste årene har økt betraktelig i pris. Når avtalene utgår, må bilene byttes inn. Erfaringen tilsier at kostnadene ved innbytting av biler ligger i gjennomsnitt på kr. 45 000,- pr. bil pga. skader. Det er 9 biler som avtalen utgår på i 2025 samt 2 biler høsten 2026. Det er fremmet sak til kommunestyret i november vedr. dette. Ved kjøp av 9 biler i 2025 forventes det en innsparing på kr. 470 000,-. Ytterligere to biler kjøpes høsten 2026. Dette vil gi en ytterligere innsparing på kr. 80 000,-.

Enhet for koordinering og rehabilitering

Koordinerende enhet og rehabilitering har hatt betydelig nedstyring i 2025. Det er ikke lagt opp til ytterligere nedstyringer i 2026.

Det skal også settes i gang arbeid med interkommunalt samarbeid når det gjelder tildelingskontor. Arbeidsgruppen skal ha en ferdig innstilling 01.03.26. Det er lagt inn en forventet effekt av av interkommunalt samarbeid og nedstyring av tjenester på 1 mill. kr. fra 2027. Eventuelle innsparinger må legges ut på tjenesteområdene som eventuelt får reduksjon i tjenestene.

Enhet for sykehjem

Kjøkken: Det er lagt ytterligere innsparinger på kjøkkenet på 0,45 årsverk, tilsvarende ca. kr. 340.000,-.

Sykehjemmet: Sykehjemmet reduserer antall plasser fra 46 til 39. Dette utgjør en innsparing på ca. 5 årsverk, tilsvarende kr. 3 600 000,-. Da er det tatt høyde for manglende brukerbetalinger på disse plassene, samt en noe økning i tjenester hjemmetjenesten.

I tillegg er det midlertidig innsparing i 2026 tilsvarende kr. 280 000,-.

Strannasenteret har sammen med Lisand nylig gjennomført et innovativt prosjekt for å forbedre arbeidsmiljøet og pasientomsorgen ved å inkludere ufaglærte med tilretteleggingsbehov i ulike arbeidsoppgaver. Dette gir både sykehjemmet og samfunnet fordeler. Lisand jobber med tilrettelagte arbeidsplasser innenfor mange ulike områder. Lisand Serviceteam er nå satt inn med en dag hver på 2 avdelinger med arbeidsleder og serviceverter for å løse oppdrag på sykehjemmet der det ikke trengs helsefaglig kompetanse. Dette har en kostnad på kr. 147 000,- og er lagt inn i budsjettet for 2026. Tiltaket skal evalueres og vurderes videreført høsten 2026.

Det innføres Qumea, et mobilitetsmonitoreringssystem til avdeling 1 på sykehjemmet. 3D-radarer skal monteres på alle pasientrommene. Se for øvrig punkt under velferdsteknologi.

Enhet for hjemmebaserte tjenester

Det er ikke lagt inn innsparinger på hjemmebaserte tjenester utover tidligere tiltak i enheten.

Det er usikkert hvordan reduksjon av sykehjemsplasser vil påvirke tjenestene i denne enheten, men det er grunn til å tro at de vil øke noe.

Enheten deltar nå i KS- prosjekt, TØRN. Prosjektet varer ut 2026 og er ment å sette fokus på riktig kompetanse til rett tid, oppgavefordeling og gode arbeidstidsordninger. Eventuelle effekter av dette vil sannsynlig komme når prosjektet avsluttes.

Enhet for habilitering

Dette er en enhet med forholdsvis stabile tjenester, men med fare for økning. Enheten er inne i en grundig gjennomgang av sine tjenester både faglig og økonomisk. Dette innebærer også turnusordninger. Det er lagt inn en besparelse 0,5 årsverk med halvårseffekt.

For øvrig er det en innsparing på vakans på 0,5 årsverk i 2026.

Enhet for livsmestring, familie og helse

Det forventes en innsparing på lønn pga. vakans kr. 100 000,-

Tjenna Legekontor: Det er lagt innsparing på kr. 120 000,- pga. midlertidig vakanse i 2026.

Psykisk helse og livsmestring: Avdelingen har en reduksjon i budsjett på samlet kr. 2 354 000,-. Dette innebærer en samlet reduksjon av 2,9 årsverk samt samkjøring av kompetanse med forsterket omsorg.

Avdelingen har en tjeneste på natt som tilsvarer 1,89 årsverk. Det er tatt en gjennomgang og det er vurdert at tjenestene kan håndteres av hjemmebaserte tjenester. Sistnevnte innsparing på årsverk inngår i de 2,9 årsverkene nevnt ovenfor.

Velferdsteknologi innen helse- og omsorgssektoren

Bruk av velferdsteknologi innen helse- og omsorgssektoren har i flere år hatt fokus i kommunen. Hensikten med å ta i bruk slik teknologi er å øke brukernes trygghet og sikkerhet og redusere kommunens ressursbruk.

I 2026 foreslås det bevilget 400.000 kroner til kjøp av Qumea, et mobilitetsmonitoreringssystem til avdeling 1 på sykehjemmet. 3D-radarer skal monteres på alle pasientrommene. Disse vil kontaktløst og anonymt registrere menneskelige bevegelser i pasientens rom. Pleiepersonalet får automatisk og døgnet rundt informasjon om sine pasienters bevegelsesmønster og varsles i sanntid dersom pasienten trenger hjelp. Løsningen kan gi gevinster som blant annet trygghet for beboere, redusert behov for tilsyn på natt, bedre arbeidsflyt for ansatte, samt forebygging av fall og skader. Arendal kommune har prøvd systemet på noen av sine institusjoner og skal nå ta det i bruk på flere omsorgssentre og sykehjem.

Lisenskostnad for dette utgjør kr. 95 000,- pr. år. Kostnad er lagt inn kun for 2026. Det forventes innsparinger på tiltaket som vil dekke kostnadene videre fra 2027.

Tørn

Prosjekt varer ut 2026. Tørn fokuserer på hensiktsmessig fordeling og organisering av oppgaver og arbeidstid som skal bidra til kontinuitet i tjenestene, døgnet og året rundt. Å jobbe med dette er et utfordrende endringsarbeid som krever god forankring, lokalt eierskap, langsiktighet og tålmodighet.

Arbeidsgruppe er godt i gang og styringsgruppe er i ferd med å etableres.

5.2 Sektorenes ansvarsområder

Tjenesteområder

Sektoren omfatter alt av helsearbeidet i kommunen fra tjenester til gravide, barn, voksne og eldre. Sektoren har blant annet ansvar for helsestasjon, jordmor, kommuneoverlege, kommunepsykolog, fastleger, fysioterapi, tildelingskontor samt tjenester rettet mot eldre som hjemmesykepleie og sykehjem. Innenfor rehabilitering er det tjenester som fysioterapi, ergoterapi, tjenester relatert til personer med demens og deres pårørende, hverdagsrehabilitering, velferdsteknologi, hjelpemidler og kreftkoordinator. Interkommunalt samarbeid er også under denne sektoren som blant annet barnevern, krisesenter og legevakt. Dagsenter, med aktivitet og arbeidstrening for alle brukergrupper i alle aldre.

Voksenopplæring for personer med funksjonsnedsettelse, botilbud med døgnbemanning og boveiledning, avlastningstilbud for barn og unge med funksjonsnedsettelse i institusjon og som familieavlastning. Oppfølging av personer med rus og avhengighetsproblematikk, psykisk helse med døgnbemannet botilbud, forsterket omsorg, mestringskurs, lavterskeltilbud, drop-in tilbud og ungdomskontakt. BPA, omsorgslønn, støttekontakter, koordinator/barnekoordinator og individuell plan for alle brukergrupper og alle aldre.

5.2.1 Nøkkeltall - økonomi og årsverk

5.2.1.1 Driftsbudsjett

Tallene i tabellen nedenfor er oppgitt i hele 1.000 kroner.

2026-2029 - Netto utgift TV

Beskrivelse	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
250 Helse og mestring	283 737	236 018	232 257	229 816	231 806	231 806

Regnskapstall for 2024, for Velferd psykisk helse (VPH) og habilitering og Helse, familie og rehabilitering (HFR) er netto 283,7 mill. kroner. Budsjett 2025 (etter omorganisering) HM inkl. VPH og HFR: 236 mill. kr.

Innsparinger i sektoren er basert på kommunens meget stramme økonomi. Vurderingene som er tatt er basert på nødvendig helsehjelp og styring av vedtak/tjenester nedover på et lavere nivå i innsatstrappen samt synergieffekter etter sammenslåing av to sektorer fra 1/1-25.

Nedstyringene i budsjettet vil bli meget krevende. Kommunens innbyggere må innstille seg på å ta større ansvar for egen helse og livssituasjon. Ansatte i hele sektoren må ha fokus på riktig tjenestenivå til riktig tid.

I denne planen har sektoren redusert driftsbudsjettet med ca. 8,7 mill. kr og ytterligere 9,35 årsverk. Totalt etter sammenslåing har sektor for helse og mestring redusert med 21 årsverk og ca. 17 mill. kr. I tillegg er det arbeidet med økt inntjening på brukerbetalingen.

Budsjettet er konsekvensjustert for blant annet økte kostnader for barnevernet øst i Agder, økte kostnader relatert til Østre-Agder samarbeidet samt kjøp av spesialisert plass i annen kommune. Det er også justert i forhold til utskiftning av trygghetsalarmer på grunn av skifte av nett. Det er også noe mindre inntjening på brukerbetalingen i rehabilitering.

Kommunen har store utfordringer knyttet til demografien, det er flere antall eldre enn landsgjennomsnittet, flere personer med diagnose psykisk utviklingshemming og psykiske utfordringer.

Sektoren har et bredt ansvarsområde med tjenester som til tider er uforutsigbare i form av store variasjoner både på ikke lovpålagte og lovpålagte tjenester, samt vedtakstimer i hjemmetjenesten, boveiledning, omsorgsboliger og antall ressurskrevende brukere.

Brukerne innen hjemmesykepleien og sykehjemmet har forandret seg over tid. Mange har behov for betydelig mer tjenester og kompleksiteten i tjenestene er økt. Dette stiller større krav til kompetanse.

I 2025 har det blitt arbeidet med omstillingsprosessen ved sammenslåing av tidligere to helsesektorer. Dette er en prosess som vil fortsette i 2026.

Arbeidet pågår på flere områder fra felles kultur, arbeidsmiljø, sykefravær, arbeidstidsordninger og ikke minst på faglig bevissthet og utvikling.

Synergieffekter av sammenslåing begynner å vise seg. Med en felles tildelingstjeneste, en felles ledergruppe opplever vi at det i større grad kommuniseres på tvers av enheter og avdelinger. Det oppleves også en god kommunikasjon med brukere og pårørende.

Sektorens budsjett og økonomiplan innehar ytterligere reduksjoner i årsverk. Dette får selvfølgelig betydning for tildeling og utøvelse av våre tjenester.

5.2.1.2 Årsverk

Stillingsprosent 2025-2026

Beskrivelse	Stillingsprosent gjeldende 2025	Stillingsprosent gjeldende 2026	Differanse
250 Helse og mestring	26 287	25 098	1 189
2 501 Helse og mestring, kommunalsjef		100	
2 502 Helse og mestring, stab og fellesområder		482	
2 503 Enhet for koordinering og rehabilitering		1 318	
2 504 Sykehjem		4 910	
2 505 Hjemmebaserte tjenester		6 314	
2 506 Habilitering		7 715	
2 507 Livsmestring, familie og helse		4 259	
2 509 Helse og mestring, investering		0	

Stillingsprosenten for 2025 har ikke tatt med alle årsverkene fra 2025 pga. omorganiseringen. Samlet årsverk fra 2025, før tiltak i opprinnelig budsjett og tiltak fra k-styresak 22. april, 24/2025, er 262,87. Total reduksjon: 11,89 årsverk. Dette er før nye tiltak for 2026.

Sektoren har hatt en reduksjon av årsverk i 2025 på i underkant av 12 årsverk.

I budsjett for 2026 er det lagt opp til ytterligere reduksjon på 9,35 årsverk, inklusiv reduksjon av 0,5 årsverk for delt kommunalsjef med Læring og oppvekst. Det vil si totalt er sektoren redusert med 21,2 årsverk. Vakanser kommer i tillegg.

I omstillingsprosessen og budsjettprosess har alle enheter reduksjon i årsverk.

5.2.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Tiltakene i budsjett for 2026 er i hovedsak basert på reduksjon av årsverk og dermed også tjenester og forskyvning av tjenester på lavere omsorgsnivå. Tatt i betraktning reduksjonen av årsverk i 2025 samt ytterligere store reduksjoner i 2026 vil dette bli krevende i hele sektoren.

Sektorens ansvarsområder tilsier at omfanget av tjenestene er meget uforutsigbare. Økende antall eldre og dermed også økende antall personer med demens og alderspsykiatri utfordrer tjenestene. Kommunen har også mange personer med psykiske utfordringer og personer med funksjonsutfordringer. Sektoren har flere ressurskrevende brukere.

Reduksjon av årsverk innen "ikke lovpålagte tjenester eller gråsonetjenester" foretatt i 2025 gir mindre rom for forebyggende arbeid.

I tillegg sliter sektoren med rekruttering av personell med riktig kompetanse. Dette medfører større slitasje på ansatte og økt bruk av overtid og ekstravakter.

Det er påbegynt flere tiltak/prosjekter som har som mål å bidra til bedre utnyttelse av personell og større effektivitet, som deltakelse i TØRN-læringsnettverk.

Det innføres mobil omsorg i flere avdelinger. Det forventes at dette vil bidra til en bedre oversikt over tjenester og tidsbruk, og dermed bedre utnyttelse av personalressurser. Dette vil også bidra til større kvalitetssikring av det faglige arbeidet.

Økt bruk av velferdsteknologi, som blant annet Qumea, et mobilitetsmonitoreringssystem til avdeling

1 på sykehjemmet. 3D-radarer skal monteres på alle pasientrommene.

Enhet for koordinering og rehabilitering

Enheten har i 2025 fått reduksjon på flere stillinger som er knyttet til ikke lovpålagte oppgaver og gråsonetjenester tilsvarende 2,25 stilling. Dette vises på måltall for 2026, og gjelder hjelpemiddelområdet, syn/hørelskontakt, kreftkoordinator, kvalitetskoordinator og Innsatsteam hverdagsrehabilitering.

Avdelingen vil i 2026 fortsatt ha søkelys på å bidra til at målet med innsatstrappa; forebygge mer og reparere mindre. Spesielt fokus vil være på innbyggere med tjenester på trappens midterste og nedre del. Flest mulig innbyggere skal kunne være lengst mulig på et lavt trinn i trappen, men også jobbe for at forebyggende tjenester kan redusere eller utsette behovet for omfattende og inngripende tjenester. Fokus er på tidlig innsats, forebygging og mestringstiltak for å utsette eller redusere behov for mer omfattende og kostnadsdrivende tjenestetilbud.

Tildeling av tjenester: Som et resultat av omstilling ble saksbehandling av tjenester etter helse og omsorgstjenesteloven m.m. samlet i ett felles Tildelingskontor med igangsettelse pr. 01.09.24. Arbeidet med sammenslåing av to tildelingskontor har vært pågående i 2025 og vil fortsatt pågå i 2026. Tildelingskontor vil framover jobbe aktivt med å synliggjøre at det jobbers etter Innsatstrappen i sektorens vedtak om tjenester. Tildelingskontoret har startet på et systematisk arbeid med internkontroll. Internkontrollen innebærer også å få totaloversikt over den samlede sektorens søknader og meldt behov for tjenester, samt registrering av tjenestekoder og felles vedtaksmaler.

Det skal også settes i gang arbeid med å igangsette interkommunalt samarbeid når det gjelder tildelingskontor. Arbeidsgruppen skal ha en ferdig innstilling 01.03.26.

Fysioterapitjenesten

Oppgaver Fysioterapitjenesten	Måltall 2026 - Antall brukere
Treningstilbud for ansatte i Tvedestrand Kommune	50
Frisklivssentral	20
Gruppetilbud 1; lavterskeltilbud eldre med varierende grad av funksjonsnedsettelse	90
Gruppetilbud 2; trening for personer med kroniske lungelidelser	10
Individuell fysioterapi, undersøkelse og behandling hjemmeboende personer	5
Fysioterapi til personer med korttidsopphold oppfølging/vurdering på sykehjem	15
Fysioterapi til personer med behov for rehabiliteringsopphold på sykehjem	30
Fysioterapi til langtidsbeboere på sykehjem	10
Fysioterapi barn/unge under 18 år	
- Kontroller (4mnd) på helsestasjonen	45
- Ekstra oppfølging av kontroller/henvisninger på helsestasjonen	5
- Barn med ukentlig oppfølging	5
- Skolebarn med jevnlig oppfølging på Strannasenteret	3
- Barn med jevnlig oppfølging i barnehage	5
- Barn som har blitt testet/vurdert på skole/barnehage	5
- Hjelpemiddelvurdering, formidling og oppfølging	17

Oppgaver Fysioterapitjenesten	Måltall 2026 - Antall brukere
Innsatsteam hverdagsrehabilitering	50
Aktive brukere med utlånte hjelpemidler fra NAV Hjelpemiddelsentral og kommunalt hjelpemiddellager (fysioterapeut/ergoterapeut)	380 aktive brukere
Syn - hørselskontakt	25
Kreftkoordinator	15
Pårørendeskole	30, i samarbeid med Vegårshei Kommune
Tildelingskontor	700 nye søknader med vedtak. I tillegg skal vedtak revurderes.

Hjelpemiddelformidling: Behov for hjelpemidler og tilrettelegging for å ivareta innbyggere som ønsker å bo hjemme har økt, samtidig har avdelingen kuttet i ressurs på hjelpemiddelområdet. Rapport fra NAV *Framskrivning av tallet på brukere av hjelpemidler 2025 til 2050* viser en forventet økning av brukere nasjonalt med 20% til 2030, med 40% til 2040 og 62% til 2050. Tilpasning av bolig vil være en nøkkelfaktor framover. I 2026 vil det være nødvendig med videre hardere prioriteringer ut fra prioriteringsnøkkel - *nytte, ressursbruk og alvorlighet* ved vurdering av behov for hjelpemidler.

E-helse og helseteknologi: Den økende andelen av eldre frem mot 2060, og det lave antallet yrkesaktive, vil by på utfordringer knyttet til både bemanning og finansiering dersom man skal ivareta dagens tilbud innen helse- og omsorgstjenestene. Demografiutviklingen betyr både en økning i antall eldre og en reduksjon i antallet i arbeidsfør alder – samtidig. E-helse og velferdsteknologi, som en del av det kommunale tjenestetilbudet, skal være et av flere tiltak for å møte dagens og morgendagens helse- og omsorgsutfordringer.

Sektoren vil fortsette å ha fokus på bruk av E-helse og helseteknologi. Overordnet strategisk rammeplan helseteknologi 2023-2027 med handlingsplan legger føringer for et helhetlig og langsiktig arbeid med implementering av ny teknologi og drift.

Enhet for sykehjem

Sykehjemmet består av to avdelinger fra 2025 hvor en er øremerket for personer med demens. For øvrig har sykehjemmet både langtidsplasser, korttidsplasser og avlastningsplasser.

Pasientgruppen på sykehjemmet har forandret seg betraktelig de siste årene. Pasientene er jevnt over sykere og krever stor grad av omsorg og pleie. Kompleksiteten i behandlingen er stor.

Etterspørsel på sykehjemsplasser varierer også til tider mye.

Budsjettet innebærer en reduksjon av 7 sykehjemsplasser. Dette vil i perioder bli meget utfordrende, tatt i betraktning økende antall eldre og økende antall personer med demens.

Reduksjonen vil medføre tjenesteforskyvning. Flere må motta tjenester i hjemmet/omsorgsboliger. Tilbudet vil medføre høyere terskel for langtidsplasser samt mer spesialisering av korttidsopphold og avlastning. Det er grunn til å tenke at langtidsplasser i fremtiden vil i stor grad være til personer med demens.

Sykehjemmet legger opp til en større differensiering av plasser fordelt på korttidsopphold/avlastning, langtidsopphold samt spesialiserte for personer med demens.

I forbindelse med reduksjon av 7 sykehjemsplasser og tilhørende nedbemanning av årsverk, vil det vurderes organisatoriske og driftsmessige tilpasninger. Dette inkluderer oppstart av kalender-/årsturnus, se på muligheter for langvakter i helg, samt muligheter for etablering av sykepleierteam på sykehjemmet. Hensikten er å sikre forsvarlig drift, god ressursutnyttelse og fortsatt kvalitet i tjenestetilbudet.

Enhet for hjemmebaserte tjenester

Hjemmetjenesten består av 2 avdelinger, utesoner og en avdeling knyttet til omsorgsboligene. Enheten organiserer også tjenester på natt for sykehjemmet og hjemmebaserte tjenester.

For hjemmebaserte tjenester varierer tjenestene fra dag til dag. Det er grunn til å tro at når man reduserer antall plasser på sykehjemmet vil det bli økt press på hjemmebaserte tjenester både utetjeneste og omsorgsboliger.

Tjenestetimer i hjemmetjenesten varierer til tider mye. I 2025 har det vært stort fokus på tildeling av tjenestetimer og det ser ut til å være noe mer stabilt og på et lavere nivå. Det er viktig med en bemanning som rommer noe økning/reduksjon av timer samtidig som tjenesten håndterer noe sykefravær.

Omsorgsboliger. Etterspørsel etter omsorgsboliger varierer. Det er brukere som bor i omsorgsboliger pga. manglende tilbud om leiligheter i sentrum. Det vurderes å øremerke noen omsorgsboliger til korttidsopphold.

Enhet for habilitering

Habilitering har til sammen 77,15 årsverk fordelt i enheten.

Habilitering er en enhet med mange avdelinger. I hovedsak har flere av disse avdelingene stabile tjenester, noen tjenester er det knyttet stor usikkerhet rundt og har behov som kan endre seg på kort tid.

Bolig Olav Sverres vei: Samlokalisert bolig har 12 enheter. Her bor er det flere beboere med ulike funksjonsnedsettelser. De bor i egne leiligheter med døgnbemanning. Flere av beboerne kommer inn under ordningen særlige ressurskrevende helse- og omsorgstjenester.

Antall vedtakstimer 673,2 pr. uke.

Avdelingen har for tiden tvangsvedtak som krever svært mye oppfølging.

Boveiledning: Boveiledertjenesten har brukere i alder 16-55 år med behov for ulik grad av oppfølging praktisk bistand og opplæring, samt helsehjelp i eget hjem. Totalt vedtakstimer: 108,25 timer pr uke

Base Distrikt: Kommunal bolig i distrikt med atskilt bruker- og personaldel. Oppfølging av praktisk bistand, opplæring og helsehjelp, tjenester med tett bemanning. Totalt 273 vedtakstimer pr. uke.

Dagtilbud TvePro: TvePro dagtilbud har flere brukere over 18 år. Snitt antall personer i oppmøte TvePro pr dag er 4-5. Enkelte brukere kan ikke nyttiggjøre seg annet arbeidstilbud, og er da avhengig av et kommunalt tilrettelagt dagtilbud. Behovet er derfor stabilt og varig. Totalt vedtakstimer: 165 pr uke.

BPA: Det er få brukere i slik ordning over 18 år. Dette er brukere med varige behov. Totalt 77,25 uketimer etter vedtak.

Avlastning: Det er 8 barn med oppfølging i kommunal avlastning institusjon. Avlastningstjenesten er den tjenesten som er mest uforutsigbar, og gjenspeiler pårørendes utfordringer med særlig tyngende omsorgsoppgaver. Her vil vi ha oppgang og nedgang i tjenestebehov, og tjenesten vil av den grunn ha variasjoner gjennom året. Vi ser at det er økende trend til behov blant barn i barneskole med utfordrende atferd, epilepsi og utviklingshemming. Totalt 102 uketimer etter vedtak. I tillegg får 4 brukere avlastning i private hjem.

Hjemmeoppfølging: Oppfølging og helsehjelp til barn i eget hjem. Totalt 113 uketimer, inkludert avlastning.

Omsorgsstønad: 6 personer på omsorgsstønad tilsvarende 44 uketimer etter vedtak.

Lyngmyrveien 49 inkl. barnebolig: Samlokalisert bolig har 8 enheter. Her bor er det flere beboere med ulike funksjonsnedsettelse. De bor i egne leiligheter med døgnbemanning. Flere av beboerne kommer inn under ordningen særlige ressurskrevende helse- og omsorgstjenester.

Antall vedtakstimer er 573,5 per uke. Avdelingen har for tiden tvangsvedtak som krever svært mye oppfølging og som setter krav til kompetanse.

Aktivitet og arbeidstrening: Totalt antall brukere i løpet av 2. tertial i dagtilbudene er 99 brukere, som er fordelt på de ulike tjenestene.

Aktivitetsavdelingen har et høyt antall brukere og inkluderer mange forskjellige brukergrupper. Det arrangeres konserter og hyggetiltak for eldre.

Huskestua er et tilbud til hjemmeboende personer med demens. Her er det 12 brukere, til sammen 91 vedtakstimer. Det står personer på venteliste med ønske om ny plass eller økning av eksisterende plass.

Dalene gård har i 2. tertial 2025 hatt 37 deltagere i forskjellige aldersgrupper.

Arbeidsoppgavene på gården tilpasses etter sesong, behov og brukergrupper. Det selges det to plasser, to ganger i uken til en annen kommune.

Støttekontakter/fritidskontakt

Ved utgangen av 2. tertial 2025 hadde 54 personer vedtak på støttekontakt, til sammen 168 vedtakstimer.

Enhet for Livsmestring, familie og helse.

Sektoren har fått 1 mill. kr. i prosjektmidler til et forprosjekt som skal benyttes til stillinger til planlegging, utvikling, tilpasning og etablering basert på veileder psykisk helsearbeid barn og unge. Det er ansatt prosjektleder i 70% stilling som tiltreder 01.01.26. Prosjektet organiseres under enhet for livsmestring, familie og helse. Kommunepsykologen vil være veileder og aktivt delta i prosjektet.

Psykisk helse og livsmestring

Aktivitetsnivået i avdelingen er stort. Gruppen brukere som har behov for tjenester fra psykisk helse og livsmestring har i de senere årene blitt mer dominert av unge under 30 år. I rus og psykiatri har tendensen vært at brukergruppens gjennomsnittsalder har blitt eldre, men vi ser en økning av behov for ulike tjenester til unge med både psykisk uhelse og samtidig rusbruk.

Vi jobber med å møte denne utviklingen ved å styrke ressursene våre med økt lavterskeltilbud og ved at barn- og ungdomskontakten arbeider med råd og veiledning på arenaer hvor ungdom møtes. Avdelingen deltar i BTS arbeidet, og har samhandling med andre tjenester om psykisk helsetjeneste for barn og unge. Det forebyggende og tverrfaglige tilbudet jobbes det videre med for å forbedre og utvikle.

Vedtak deles i to tjenester: PSY= tjenester som gis pga. psykisk uhelse

MIL= tjenester som gis grunnet uheldig rusmiddelbruk og avhengighetslidelser

Avdelingen gir også tjenester uten vedtak, forskjellige kurs og drop - in tilbud samt psykisk helsetjeneste til barn og unge.

Brukergruppens behov varierer, fra brukere med behov for særlig ressurskrevende tjenester, brukere med behov for langvarig og tett oppfølging, til den største gruppen med lettere til moderat psykisk uhelse som trenger oppfølging i tidsavgrensede perioder. Vi har og en gruppe brukere med behov for rask oppfølging i krevende livssituasjoner.

Vi har fokus på å gi tjenester på lavest mulig nivå i innsatstrappa og vil bruke ressursene våre til å gi

flere lavterskel kurs og drop-in i 2026. Kurs som KID eller KIB (kurs i mestring av depresjon og belastning) tilbys minst 2 ganger pr. år. Eller også når vi har nok interesserte deltakere via tildelingskontorets vurderinger av saker, eller via samarbeid med andre kommuner øst i Agder for et felles kurs som kan avholdes enten her eller i annen kommune. Tankevirus gis som gruppetilbud ved behov og som individuelt tilbud ved behov til ungdom. Vi har også mulighet for å tilby hasjavvenningskurs. Dette kan gis i gruppe, men tilbys oftest som individuell oppfølging.

Etter gjennomgang av ressursbruk og muligheter for samordning av eksisterende tjenester etter sammenslåingen av to sektorer i 2025 ser vi at det vil være faglig forsvarlig i den nåværende situasjon å endre på bruk av nattevaktressurs i helse og mestring. Eksisterende nattevaktsordning i hjemmebaserte tjenester vil kunne gi beboerne i omsorgsboligene i Lyngmyrveien 39 og 41 de nødvendige tjenestene de har behov for på natt.

Vi har et ønske om at nattevaktsressursen i Habilitering avd. OSV opprettholder vakttelefon tjenesten på natt.

Konsekvensene av dette vil være at tjenesten vil kunne redusere antall årsverk med ca. 1,8 årsverk.

Endringene for hjemmetjenestens ansatte vil være overkommelige i forhold til arbeidsoppgaver og belastning utfra de vurderinger som er gjort.

De som bor i omsorgsboligene vil kunne oppleve at de må vente noe lengre etter at de har tatt kontakt, men de vil likevel oppleve tryggheten i tett oppfølging.

Vi har også etter å ha gått med redusert bemanning i lang tid vurdert at vi reduserer med ett årsverk som miljøterapeut i vikarpool.

Forsterket omsorg

Det er ikke foretatt noen endringer i personalressursene i samråd med St. Olavs hospital, avdeling for sentral fagenhet for tvungen omsorg fra 2025. Det er gjort en ny avtale om drift av tiltaket til forsterket omsorg mellom Tvedestrand kommune og Sentral fagenhet for tvungen omsorg ved St. Olavs hospital fra høst 2025 og 3 år frem. Det forventes stabil drift i 2026.

Familie og helse:

Antall fødsler har vært stabilt i 2025 for kommunen sammenlignet med tidligere år. Kommunen har også fått flere barnefamilier som har flyttet til kommunen og da også flere flyktningfamilier. Dette medfører at gravide skal følges opp av jordmor og flere barn og unge skal følges opp i helsestasjonen jf veiledere. Helsestasjonen har ikke fått økt sin grunnbemanning som tilsvarer denne økningen av barnefamilier i kommunen i de senere årene.

Helsestasjonen har siden januar ikke hatt vikar i helsesekretærfunksjonen, noe som har medført at dennes oppgaver har vært forsøkt løst ved merarbeid på andre ansatte og ved hjelp av noe vikar innleie. Det har samtidig ikke blitt leid inn vikar ved helsesykepleiernes sykefravær, som også har medført at arbeidsoppgaver er blitt fordelt mellom kolleger eller blitt utsatt dersom oppgaven kan vente. Årsak er at det er vanskelig å rekruttere kvalifiserte vikarer og å ha vikarer som er godt nok kjent i hele tjenesten.

Denne situasjonen har medført økt belastning på personalet og vil kunne gi slitasje som gir grunn til bekymring for om dette kan medføre økt slitasje og sykefravær.

Helsestasjonen gjennomfører kartleggingssamtaler med alle flyktninger når de kommer til kommunen, fra 0 til 100 år. Disse kartleggingssamtalene er ikke i helsestasjonsprogrammet, men gjøres som en «ekstra oppgave» i tjenesten. (Til nå i 2025 er det kommet 8 flyktninger 1 familiegjenforening og 3 arbeidsinnvandrere, det er planlagt 5 flyktninger til og 3 er usikre, men mulig 8 flere innen utgangen av året). Grunnet økningen av antall flyktninger som har kommet til

kommunen og videre planlagt mottak i kommende periode er det en betydelig meroppgave med hensyn til kartleggingssamtaler som helsestasjonen nå gjennomfører enn hva det er bemannet for i ordinær drift. Kommunen har også inngått avtale med privat fastlege om å gi legeundersøkelse til flyktninger som kommer til kommunen. Dette er da ikke legehjelp som fastlege, men tilbud om legeundersøkelse i jf. veileder som blant annet innebærer å gjennomføre legeundersøkelse etter kartleggingssamtalen. Erfaring som vi har fra arbeidet fem til 2025 har vist at dette arbeidet nå er mer arbeidskrevende og ressurskrevende enn tidligere perioder.

Antall konsultasjoner i helsestasjonen er et gjennomsnitt pr. år. Oppfølging utover det som er lovpålagt er behovsprøvd og det er ca. 25 % som får ytterligere oppfølging.

Det er en betydelig økning i oppfølging fra helsesykepleier både i helsestasjonen, i skolehelsetjenesten og i jordmortjenesten, til barn, unge, familier og gravide, som har ekstra behov, sammenlignet med tidligere år. Erfaring har vist at dette er et tidskrevende og kompetansekrevende arbeid.

Tjenna legekantor har driftet tilnærmet normalt i 2025, men har hatt noen vakanser i løpet av året. Det arbeides med å få besatt vakante stillinger.

Gjennom arbeid med bla. prosjektet God start som er et tilbud om forsterket helsestasjon blir viktigheten av gode tverrfaglige tjenesters samarbeid i oppfølging av utsatte barn og familier tydelig.

5.2.3 Målekart

Det viktigste i 2026 er å fortsatt arbeide med videre med omstillingsprosessen.

Det har blitt arbeidet mye med arbeidsmiljø, sykefravær og fagutvikling i 2025. Dette er omfattende og kontinuerlige prosesser som det er nødvendig å ha fokus på videre i 2026.

Sykefraværsprosenten har gradvis blitt redusert i 2025, men er likevel for høy.

Sektoren vil fortsette å ha fokus på tett oppfølging av langtidssykemeldte i samarbeid med HR. Sektoren har som mål å redusere fraværet med 2%.

Det arbeides kontinuerlig å gjennomføre medarbeidersamtaler.

Sektoren har som mål å komme i budsjettbalanse i 2026, men budsjettet er i utgangspunktet meget stramt og reduksjon i årsverk gjør det ekstra utfordrende.

Det er flere usikkerhetsfaktorer i sektorens budsjett relatert til tjenester som er lovpålagt og som kan variere i stor grad, samt antall ressurskrevende brukere.

5.2.4 Fokusområder

- **Videre arbeid med omstilling vil også stå sentralt i 2026.** Det vil være meget viktig at det arbeides videre med omstillingsprosessen i sektoren. Det er startet prosesser blant annet i forhold til faglig utvikling og samordning, felles kultur, likhet i personalarbeid.
- **Bærekraftig utvikling – innsatstrappen:** Sektoren har kontinuerlig fokus på mestring, forebygging og tverrfaglighet, og å gi tjenester på lavest mulig omsorgsnivå. Budsjett for 2026 vil utfordre sektoren ytterligere i forhold til tjenesteforskyving. Reduksjon i stillinger innen forebyggende arbeid gjør dette mer utfordrende.
- **Rekruttering/heltidskultur:** Det arbeides kontinuerlig med økning av deltidsstillinger, selv om dette er utfordrende i tider hvor det skal reduseres i årsverk. Det arbeides kontinuerlig med arbeidsmiljøet. Sektoren vil også ha fokus på oppgavefordeling og spissing av kompetanse i de forskjellige faggrupper. Sektoren v/hjemmebaserte tjenester deltar i KS TØRN.

- **Anskaffelse og implementering av helseteknologi samt digitalisering av tjenesten.**
Faglighet og fleksibilitet og best mulig utnyttelse av ressurser: Sektoren arbeider kontinuerlig med fokus på helseteknologi.
- **Tverrfaglig samarbeid med kommunens enheter og tjenester som ivaretar tjenester til barn, unge og familier** – Sektoren skal arbeide videre med å utvikle og implementere kommunens systematiske samhandlingsmodell (BTS) i samsvar med oppvekstreformen og forebyggende plan for barn og unge samt aktuelle lovkrav slik at barna får trygge og gode tjenester.
- **Forprosjekt: Oppfølging av barn og unge med psykiske helseutfordringer og rusmiddelrelaterte problemer.**

6 Kirke og trossamfunn (270)

6.1 Driftsbudsjettet

6.1.1 Driftstiltak i sektorene

2026-2029 -Tiltaksliste sektorene

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
2 701 - Tilskudd Kirkens bymisjon, utgå (019)	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Sum tiltak	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000

2701 - Tilskudd Kirkens bymisjon, utgå

Det foreslås et tiltak som medfører at tilskudd til Kirkens bymisjon på 50.000 kroner fjernes. Tilskuddet er ikke hatt søknader de siste årene.

6.2 Sektorenes ansvarsområder

Tjenesteområder

Tilskuddet til Tvedestrand kirkelig fellesråd går til å dekke de utgiftene som fellesrådet har ansvaret for etter kirkeloven. Det gjelder blant annet:

- Kirkelig administrasjon
- Kirker (bygninger og kirkelige handlinger utenom prestens lønnsutgifter)
- Kirkegårder

6.2.1 Nøkkeltall - økonomi og årsverk

6.2.1.1 Driftsbudsjett

Tallene i tabellen nedenfor er oppgitt i hele 1.000 kroner.

2026-2029 - Netto utgift TV

Beskrivelse	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
270 Kirke og trossamfunn	4 800	4 950	4 925	4 925	4 925	4 925

Netto utgifter inneholder tilskudd til Tvedestrand kirkelige fellesråd, inkl. ungdomsprest.

Tilskudd til fellesrådet utgjør 4.875.000 kroner årlig for årene 2026-2029. I tillegg kommer 50.000 kroner hvert år i særskilt tilskudd til ungdomsprest, til sammen 4.925.000 kroner.

Tilskudd til Kirkens bymisjon er foreslått fjernet i perioden.

Budsjettet er justert for lønns- og prisvekst. Tiltak fra k-sak 24/2025 på 400.000 kroner i innsparing er innarbeidet i budsjett-tallene ovenfor.

7 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik (280)

7.1 Driftsbudsjettet

7.1.1 Driftstiltak i sektorene

2026-2029 -Tiltaksliste sektorene

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
280 - Digitalisering og økt bruk av KI (kunstig intelligens), effekt fra 2027 (107)	0	-200 000	-200 000	-200 000
280 - Felles plankontor 3 kommuner, fra 2027 (106)	0	-500 000	-500 000	-500 000
280 - Kompetanseheving ansatte (116)	0	0	500 000	500 000
280 - Mulighetsstudie 3K - tre kommuners samarbeid, effekt fra 2027 (108)	0	-500 000	-500 000	-500 000
280 - Reduksjon av kommunestyrets tilleggsbevilgningspost. i 2027 (109)	0	-100 000	0	0
Sum tiltak	0	-1 300 000	-700 000	-700 000

107: 280 - Digitalisering og økt bruk av KI (kunstig intelligens), effekt fra 2027

Fra 2027 innfører kommunen en målrettet satsing på digitalisering for å redusere kostnader og effektivisere tjenesteleveransen. Tiltaket vil kunne omfatte automatisering av rutineoppgaver, økt bruk av selvbetjeningsløsninger for innbyggere og digital samhandling mellom enheter. Ved å ta i bruk moderne teknologi er tanken å frigjøre ressurser, redusere papirbaserte prosesser og sikre raskere og mer brukervennlige tjenester. Dette vil kunne bidra til både økonomiske besparelser og bedre tilgjengelighet for innbyggerne. Det legges inn et forsiktig anslag på innsparingseffekt på 200.000 kroner fra 2027.

106: 280 - Felles plankontor 3 kommuner, fra 2027

Tiltaket skal utredes i løpet av 2026. Det estimeres en innsparing på ca. 500.000 kroner pr år fra 2027.

116: 280 - Kompetanseheving ansatte, økning 500.000 kroner fra 2028

Det er tidligere i budsjettperioden blitt kuttet flere steder i kurs- og opplæringsbudsjettene. Dette tiltaket legger inn noe midler til kompetanseheving for ansatte i slutten av perioden.

108: 280 - Mulighetsstudie 3K - tre kommuners samarbeid, effekt fra 2027

Tiltaket forutsetter at 3K, Tvedestrand, Gjerstad og Risør, finner kommunesamarbeidet gjennom mulighetsstudiet. Gjennom mulighetsstudiet skal det framkomme en rapport som er klar i juni 2026. Denne vil klarlegge hvilke områder det skal samarbeides om og plan for dette. Det forutsettes innsparingseffekter i størrelsesorden 500.000 kroner fra 2027.

109: 280 - Reduksjon av kommunestyrets tilleggsbevilgningspost i 2027, reduksjon 100.000 kroner i 2027

Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost er 150.000 kroner. Det foreslås å redusere denne med 100.000 kroner i 2027, til 50.000 kroner.

7.2 Sektorenes ansvarsområder

Tjenesteområder

7.2.1 Nøkkeltall - økonomi og årsverk

7.2.1.1 Driftsbudsjett

Tallene i tabellen nedenfor er oppgitt i hele 1.000 kroner.

2026-2029 - Netto utgift TV

Beskrivelse	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik	-20 084	-3 743	13 149	11 872	12 472	12 472

I tabellen nedenfor har en tatt inn informasjon om de enkelte postene under dette ansvaret. Beskrivelser følger under tabellen.

Art	Beskrivelse	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
1601110	Pensjon og premieavvik, drift						
109000	Pensjonsinnskudd og trekkpliktige forsikr. ordn.	-22 721	0	0	0	0	0
109010	Premieavvik SPK - pensjon	-558	-440	200	200	200	200
109011	Premieavvik KLP - pensjon	-7 374	-28 400	-9 637	-9 637	-9 637	-9 637
109020	Amort. premieavvik SPK	404	500	400	400	400	400
109021	Amort. premieavvik KLP	12 220	12 500	11 372	11 372	11 372	11 372
109900	Arbeidsgiveravgift	-4 322	-4 066	329	329	329	329
109903	Arb.g.avg. av amortisering tidl. års premieavvik	1 780	1 833	0	0	0	0
118501	Personforsikring	2	0	0	0	0	0
119506	Kontingenter	21	0	0	0	0	0
127000	Andre tjenester (som inngår i egenproduksjon)	17	0	0	0	0	0
142900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	1	0	0	0	0	0
172900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-1	0	0	0	0	0
	Pensjon og premieavvik, drift	-20 530	-18 073	2 664	2 664	2 664	2 664
1601111	Tap på fordringer, drift						
147001	Tap på fordringer	291	50	50	50	50	50
147002	Avsetning tap på fordringer	-16	0	0	0	0	0
	Tap på fordringer, drift	275	50	50	50	50	50
1601115	Tilskudd og fellesutgifter						
118501	Personforsikring	201	150	180	180	180	180
147000	Overføring til andre (private)	5	5	5	5	5	5
177000	Refusjon fra andre (private)	-35	0	0	0	0	0

Art	Beskrivelse	Regns kap 2024	Budsjet t 2025	Budsjet t 2026	Budsjet t 2027	Budsjet t 2028	Budsjet t 2029
	Tilskudd og fellesutgifter	171	155	185	185	185	185
1601116	Avsatt til lønnsoppgjør						
101010	Lønnsoppgjør neste år	0	12 575	9 000	9 000	9 000	9 000
109900	Arbeidsgiveravgift	0	1 400	1 100	1 123	1 123	1 123
	Avsatt til lønnsoppgjør	0	13 975	10 100	10 123	10 123	10 123
1601117	Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost						
147000	Overføring til andre (private)	0	150	150	50	150	150
	Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost	0	150	150	50	150	150
1601118	Utviklings- og omstillingsprosjekter						
101000	Fast lønn	0	0	0	-200	-200	-200
115000	Opplæring, kurs (inkl. opphold, ikke reise)	0	0	0	0	500	500
127001	Konsulenttjenester	0	0	0	-500	-500	-500
147000	Overføring til andre (private)	0	0	0	-500	-500	-500
	Utviklings- og omstillingsprosjekter	0	0	0	-1 200	-700	-700
	SUM ALLE	-20 084	-3 743	13 149	11 872	12 472	12 472

Lønnsavsetningsposten

Lønnsoppgjør i 2026 (pr. 1.5.2026) er avsatt med 9 mill. kroner, med utgangspunkt i en årslønnsvekst på 4 prosent for 2026. Det er forutsatt en lønnsmasse på ca. 340 mill. kroner og er ikke medregnet særlig lønnsглиdning. Lønnsглиdning angir forskjellen mellom total lønnsøkning i en bestemt periode og tariffmessig lønnsøkning i den samme perioden. Lønnsглиdningen blir dermed en restpost.

Pensjon og premieavvik

I midten av september 2025 mottok kommunen brev fra KLP med anslag på hva en må innbetale i pensjonspremie i 2026. Prognosene viser en reduksjon sammenlignet med det som er innarbeidet i budsjett 2025. Da var det lagt inn en premiesats på 18,5 prosent. Prognosen for 2026 er 15,2 prosent.

En har også mottatt informasjon fra Statens Pensjonskasse (SPK) med prognoser for 2026. Beregningene for dette området viser at premiebelastningen reduseres fra 7,9 prosent i 2025 til 7,14 prosent i 2026.

De senere årene har en sett store endringer gjennom året i KLPs anslag på innbetalingsbeløp fra kommunene og årets premieavvik. Det er derfor grunn til å presisere at det er stor usikkerhet på området.

Premieavviket for KLP og SPK er beregnet til 10,8 mill. kroner i for hvert år i perioden, beløpet er inkludert arbeidsgiveravgift.

Bokførte premieavvik skal senere kostnadsføres med enn lik andel over flere år. Til og med 2010 har dette vært fordelt over 15 år, mens det fra 2011 ble endret til ti år. Fra 2014-avviket skal en benytte sju år. Amortisering av tidligere års premieavvik er beregnet med utgangspunkt i informasjon pr. september 2025. Det er usikkerhet også på dette området, siden premieavvikene for 2025 ikke blir

kjent før i januar 2026. Amortisering av tidligere års premieavvik er satt til 13,4 mill. kroner for hvert år i perioden inkl. arbeidsgiveravgift.

Premieavvik er definert som differanse mellom innbetalt pensjonspremie og netto pensjonskostnad.

Personforsikring

Det er satt av 180.000 kroner hvert år til personforsikring.

Overføring til private

Overføring til private gjelder innsamlingsaksjonen.

Tap på fordringer

Det er avsatt 50.000 kroner til avsetning til tap på fordringer hvert år i økonomiplanperioden.

Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost (tiltak)

Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost ligger inne med 150.000 kroner i 2026, 50.000 kroner i 2027 og 150.000 kroner i 2028 og 2029 igjen.

Utviklings- og omstillingsprosjekter

Dette avsnittet inneholder tiltak som er foreslått for sektorene. Det er ulike utviklings- og omstillingsprosjekter som er omtalt under tiltaksoversikten ovenfor.

8 Frie inntekter, finans og avsetninger (290)

8.1 Driftsbudsjettet

8.1.1 Driftstiltak i sektorene

2026-2029 -Tiltaksliste sektorene

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029, kommunedirektørens forslag	2026	2027	2028	2029
290 - Avsette til disposisjonsfond (101)	0	0	6 089 000	2 153 000
290 - Eiendomsskatt, 10% kontorjustering i 2027 (033)	0	-1 500 000	0	0
290 - Fjerne lokal reduksjonsfaktor på boliger og takserte eiendommer, 40%, gjenstår 30% obligatorisk, fra 2028 (089)	0	0	-5 000 000	-5 000 000
290 - Økt innbyggertilskudd, økt antall innbyggere (098)	0	-800 000	-800 000	-800 000
290 - Økte avdragsutgifter for nye investeringslån fra 2026 (094)	0	1 050 000	2 190 000	3 190 000
290 - Økte renteutgifter for nye investeringslån fra 2026 (093)	730 000	2 140 000	3 470 000	4 500 000
Sum tiltak	730 000	890 000	5 949 000	4 043 000

101: 290 - Avsette til disposisjonsfond

Det er legges opp til å bygge opp disposisjonsfond i tråd med handlingsreglene i Handlingsplan for 2026-2029. Det legges opp til avsetning i slutten av perioden.

033: 290 - Eiendomsskatt, 10% kontorjustering i 2027

Dersom det blir taksering av alle hytter etc. fra 2028, faller kontorjustering ut i 2028. Det anslås en økning på ca. 1,5 mill. kroner i 2027.

089: 290 - Fjerne lokal reduksjonsfaktor på boliger og takserte eiendommer, 40%, gjenstår 30% obligatorisk, fra 2028

Det antas en økning i eiendomsskatten på om lag 5 mill. kroner fra 2028, dersom den lokale reduksjonsfaktoren fjernes. Da vil det kun bli stående 30 prosent obligatorisk reduksjonsfaktor igjen. Det forutsettes at det foretas en ny allmenn taksering av fritidseiendommene mv.

098: 290 - Økt innbyggertilskudd, økt antall innbyggere

Innbyggertilskuddet er på ca. 34.000 kroner pr innbygger.

For innbyggertilskudd i 2026 benyttes folketall per 1.7.2025. For 2027 benyttes folketall 1.7.2026 osv. Det antas en økning på ca. 24 innbyggere som kommer i løpet av første halvår 2026. Det får innvirkning på innbyggertilskuddet for 2027. Tiltaket er høyst usikkert.

094: 290 - Økte avdragsutgifter for nye investeringslån fra 2026

Nye låneopptak i perioden 2026-2029 på hhv.: 31,34 mill. kr, 34,33 mill. kr, 30,03 mill. kr og 22,45 mill. kr.

Forutsetter uten avdrag første året. Regner med flytende budsjettrenter på hhv.: 4,67%, 4,51%, 4,48% og 4,48%, for årene 2026-2029.

093: 290 - Økte renteutgifter for nye investeringslån fra 2026

Nye låneopptak i perioden 2026-2029 på hhv.: 31,34 mill. kr, 34,33 mill. kr, 30,03 mill. kr og 22,45 mill. kr.

Forutsetter halvt års avdrag første året og låneopptak midt i året. Regner med flytende budsjettrenter på hhv.: 4,67%, 4,51%, 4,48% og 4,48%, for årene 2026-2029.

9 Vedlegg

